

กฎหมายยึดทรัพย์ขณะนี้ยังไม่มี แต่ถ้ากรณีที่จะขอให้ยึดทรัพย์ตกเป็นของแผ่นดินซึ่งเป็นกระบวนการปกตินั้นก็จะเกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งก็มีปัญหาว่าการกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติ จะต้องกระทำภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งตรงนี้ยังมีปัญหาอยู่บ้างในส่วนของกฎหมาย ป.ป.ช. ผู้สื่อข่าวถามอีกว่า จะมีการแก้ไขกฎหมายหรือไม่ นายพงศ์เทพกล่าวว่า เรื่องแก้ไขกฎหมายก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่วันนี้ไม่ได้หารือกันในเรื่องแก้ไขกฎหมาย แต่เป็นเรื่องที่คณะกรรมการชุดนี้จะใช้เป็นกลไกของรัฐบาลที่มีอยู่ ทั้งเรื่องกฎหมายภาษีอากร กฎหมายฟอกเงิน ในการดำเนินการ โดยในส่วนของทรัพย์สิน พล.อ.สุนทรนั้นจะดูว่ามีทรัพย์สินอยู่จริงหรือไม่ ได้มาโดยชอบหรือไม่ และเสียภาษีถูกต้องหรือไม่ หากตรวจสอบว่าไม่เสียภาษี ก็จะสามารถใช้กระบวนการทางกฎหมายสรรพากรเข้า

ที่มา : หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ ฉบับวันที่ 28 มีนาคม 2544

กรอบที่ 6

องค์กรภาคประชาชนได้จัดการเสวนาเรื่อง “จอมพลสฤษดิ์ ถึง พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ : รัฐบาลอำนาจนิยมกับความร่ำรวยผิดปกติ” ขึ้นที่โรงแรมรัตนโกสินทร์ เมื่อวันที่ 22 มีนาคม โดยมีตัวแทนองค์กรเอกชนเข้าร่วมในการเสวนาครั้งนี้ ประกอบด้วย นายพิภพ ธงไชย ประธานคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (คร.ป.) นายคณิน บุญสุวรรณ อดีต สสร. นายอมร อมรรัตนานนท์ เลขาธิการเครือข่ายเตือนตุลาฯ นางสมศรี หาญอนันตสุข ตัวแทนจากเครือข่ายสตรีเพื่อการเลือกตั้งในเอเชีย นายอดุล เขียวบริบูรณ์ ประธานวิรชนเตือนพฤษภา' 35 นายสุริยะใส กตะศิลา รองเลขาธิการ ครป.

นายคณิน บุญสุวรรณ กล่าวว่า ประเด็นทรัพย์สินของ พล.อ.สุนทร เกือบ 4,000 ล้านบาทที่กำลังเป็นปัญหาอยู่ทุกวันนี้ ต้องแยกออกเป็น 2 ประเด็น คือ การเอาผิดทางคดีอาญา ซึ่งเจ้าตัวก็เสียชีวิตไปแล้ว แต่ที่สำคัญคือ เรื่องทรัพย์สินมรดกที่มีมาก ต้องตรวจสอบว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่สุจริตหรือไม่ ถ้าหากเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่สุจริตระหว่างที่มีอำนาจทางการเมือง ก็ต้องยึดตกเป็นของแผ่นดิน โดยไม่มีอายุความ

ที่มา : หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ ฉบับวันที่ 23 มีนาคม 2544.

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (คร.ป.) ได้ยื่นหนังสือเมื่อ 27 มีนาคม 2544 ต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. กล่าวหา พล.อ.สุนทร ว่าร่ำรวยผิดปกติ ตามพระราชบัญญัติ ป.ป.ช. มาตรา 75 เพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

กรณีดังกล่าวคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาให้ตกไปตามมาตรา 75 วรรคสองในพระราชบัญญัติ ป.ป.ช. ที่ว่า การกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติ ต้องกระทำในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินสองปี¹⁷

9.2.2.3 กรณีมีการกล่าวหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญกระทำผิดอาญา และร่ำรวยผิดปกติ กรณีมีข่าวการรับเงินเพื่อล้มคดีของ พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ โดย นายวิระ สมความคิด เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม

¹⁷ ดู หนังสือแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2544 ในภาคผนวก จ.

2543¹⁸

กรณีดังกล่าวคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่รับพิจารณาด้วยเหตุผลที่ว่า นายวีระ สมความคิด ไม่ได้มีการชี้ช่องให้เบาะแสที่เพียงพอต่อการพิจารณานำเข้าสู่กระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริง

9.2.2.4 กรณีกล่าวหา พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ของนายวีระ สมความคิด ต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2545¹⁹

รองเลขาธิการ ป.ป.ช. มีหนังสือลงวันที่ 28 มีนาคม 2545 แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าไม่รับพิจารณา เนื่องจากคำกล่าวหาไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์²⁰

9.2.3 การตรวจสอบโดยอาศัยกลไกกฎหมายมาตรา 295 ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สิน และหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งเกิดจากการชี้เบาะแสโดยประชาชนและสื่อมวลชน มี 3 กรณี

9.2.3.1 กรณีการร้องขอให้ตรวจสอบทรัพย์สิน พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ถึงความมีอยู่จริงของทรัพย์สินจำนวน 45 ล้านบาทของนายวีระ สมความคิด ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2542²¹

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้วมีมติว่า พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ห้ามมิให้ พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี²²

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาแล้วเห็นว่า พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295 จึงวินิจฉัยห้ามมิให้ พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี

9.2.3.2 กรณีกล่าวหานายรักเกียรติ สุขธนะ ปกปิด ไม่แจ้งทรัพย์สินที่ได้จากการขายที่ดินในจังหวัดปทุมธานี เนื้อที่ 9 ไร่ 3 งาน ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยเครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชน เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2543

¹⁸ ดู หนังสือกล่าวหาของนายวีระ สมความคิด ลงวันที่ 20 เมษายน 2544 ในภาคผนวก จ.

¹⁹ ดู หนังสือคำกล่าวหาของนายวีระ สมความคิด ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงวันที่ 28 มีนาคม 2545 ในภาคผนวก จ.

²⁰ ดู หนังสือแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2545 ในภาคผนวก จ.

²¹ ดู หนังสือคำร้องขอให้ตรวจสอบ พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ของนายวีระ สมความคิด ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2542 ในภาคผนวก จ.

²² ศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยที่ 31/2543.

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินของนายรักเกียรติ สุขธนะ ปรากฏว่า นายรักเกียรติ สุขธนะ ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง 4 กรณี คือ

- (1) ไม่แสดงรายการทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
- (2) ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน (เงินฝากธนาคาร) ของตนเอง และ/หรือคู่สมรส ที่อยู่ในชื่อของคนอื่น
- (3) ปกปิดทรัพย์สิน (ที่ดิน) ของตนเอง โดยทำนิติกรรมอำพราง
- (4) แสดงรายการหนี้สินเท็จ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว จึงมีมติด้วยคะแนนเสียง 9 ต่อ 0 เป็นเอกฉันท์ว่านายรักเกียรติ สุขธนะ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สิน ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริง ที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดห้ามมิให้นายรักเกียรติ สุขธนะ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี²³

กรณีนี้ยังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญว่าจะวินิจฉัยชี้ขาด ห้ามนายรักเกียรติ สุขธนะ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีหรือไม่

9.2.3.3 กรณีชุกหุ้นของนายกรัฐมนตรีนเรนทร จักรพรรดิ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ปรากฏว่าในเดือนกันยายน 2543 สื่อมวลชนได้เสนอข่าวเกี่ยวกับการโอนหุ้นของพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ให้แม่บ้าน คนรับใช้ คนขับรถ และยามรักษาความปลอดภัยและคนใกล้ชิดอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง และว่าที่ร้อยตรีเสียม นุชบาบาน มีหนังสือลงวันที่ 21 กันยายน 2543 ขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบบัญชีของพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเมื่อ 26 กันยายน 2543 มอบหมายให้คุณหญิงปรีญา เกษมสันต์ ณ อยุธยา กรรมการ ป.ป.ช. เป็นประธานอนุกรรมการตรวจสอบเรื่องดังกล่าว และมีคำสั่งที่ 169/2543 ลงวันที่ 28 กันยายน 2543 และ ที่ 174/2543 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2543 แต่งตั้งอนุกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2543 ว่า พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร มีการกระทำที่จงใจปกปิดข้อเท็จจริงไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าว และส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295 กรณีพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณากรณีนี้ว่า มีความผิดตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295 หรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญโดยเสียงข้างมากมีมติ 8 ต่อ 7 ว่า พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ไม่มีความผิดตามรัฐธรรมนูญ

²³ อ้างแล้วใน 17.

มาตรา 295 โดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างมาก 8 คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายชุมพล ณ สงขลา พลโทจุล อติเรก นายปรีชา เฉลิมวณิชช์ นายผัน จันทรปาน นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจินดา ยงสุนทร และนายอนันต์ เกตุวงศ์ วินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องไม่มีความผิดตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295 ส่วนตุลาการเสียงข้างน้อย 7 คน คือ นายประเสริฐ นาสกุล นายมงคล สรรักษ์ นายสุจิต บุญบงการ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นายอมร รักษาสัตย์ นายอิสระ นิติทัณฑ์ประภาศ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง วินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องมีความผิดตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยชี้ขาดโดยเสียงข้างมากกว่า พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ผู้ถูกร้องไม่มีความผิดตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295 ให้ยกคำร้อง²⁴

9.2.3.4 กรณีร้องขอให้ตรวจสอบความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกรณีการสร้างบ้านที่อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ของนายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล โดยนายวิระ สมความคิด ทำเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2543²⁵

กรณีดังกล่าว อยู่ในระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

9.3 ปัญหาอุปสรรคในการใช้กลไกตรวจสอบของภาคประชาชน

แม้รัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 จะมีเจตนารมณ์ที่ชัดเจน ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการใช้อำนาจโดยมิชอบในแวดวงการเมืองและข้าราชการ ด้วยการกำหนดโครงสร้าง และกลไกใหม่ๆ ขึ้นอย่างองค์กรอิสระ เช่น ป.ป.ช. เพื่อเป็นการเพิ่มอำนาจและบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้ อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่ง แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายที่ถูกร่างขึ้นและผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎร โดยนักการเมืองที่จะเป็นผู้ถูกตรวจสอบตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ จึงเป็นกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติ การเพื่อปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

9.3.1 ปัญหาในข้อกฎหมาย

9.3.1.1 ตามกฎหมายคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถตรวจสอบพฤติการณ์ที่ถือว่าทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหากไม่มีการกล่าวหา

²⁴ ศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยที่ 20/2544 วันที่ 3 สิงหาคม 2544.

²⁵ ดู หนังสือกล่าวหาของนายวิระ สมความคิด ถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2543 ใน ภาคผนวก จ.

หากดูโดยผิวเผินแล้ว องค์การอิสระอย่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจมากกว่า คณะกรรมการ ป.ป.ป. ในการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน แต่ในทางปฏิบัติแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถตรวจสอบนักการเมืองที่มีพฤติการณ์สื่อว่าทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการได้ด้วยตนเอง กระบวนการตรวจสอบของ ป.ป.ช. ต้องอาศัยการตั้งเรื่องร้องเรียนจากภายนอก คือ จากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 1 ใน 4 ของสภา หรือประชาชน 50,000 คน หรือผู้เสียหายโดยตรง เป็นผู้กล่าวหา คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงจะสามารถไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถเป็น “ผู้เสียหาย” ในการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่ง ทำให้เกิดปัญหาทางปฏิบัติ ที่ต้องหาผู้เสียหายมาเป็นผู้กล่าวหา เพื่อให้กระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถเริ่มต้นดำเนินการ

ดังกรณีการไต่สวนข้อเท็จจริงตามข้อกล่าวหาว่า นายรักเกียรติ สุขธนะ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ คณะอนุกรรมการ ป.ป.ช. ได้พบบัญชีหลักฐานเชื่อได้ว่าในเดือนสิงหาคม 2541 ในขณะที่นายรักเกียรติ สุขธนะ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้มีการโอนเงินจากผู้บริหารบริษัท ที.เอ็น.พี หรือบริษัท ที.เอ็น.พี เฮลท์แคร์ จำกัด ไปยังนายรักเกียรติ สุขธนะ จำนวน 5,000,000 บาท จึงได้แจ้งพฤติการณ์การกระทำความผิดของนายรักเกียรติ สุขธนะ ดังกล่าวให้กระทรวงสาธารณสุขทราบ เพื่อให้กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาว่าได้รับความเสียหายจากการกระทำของนายรักเกียรติ สุขธนะ หรือไม่ อย่างไร หากมีความประสงค์จะกล่าวหานายรักเกียรติ สุขธนะ ทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ ก็ขอให้กระทรวงสาธารณสุขยื่นคำร้องทุกข์กล่าวโทษต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อไป (ดูรายละเอียดในรอบที่ 7)

กรอบที่ 7

(สำเนา)

ลับ

(พญาครุฑ)

ควมมาก

ที่ ปช 0006/923

สำนักงาน ป.ป.ช.

ถนนพิษณุโลก กทม. 10300

28 พฤศจิกายน 2544

เรื่อง แจ้งข้อเท็จจริงและพฤติการณ์การกระทำความผิดของนายรักเกียรติ สุขธนะ

อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เรียน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

อ้างถึง หนังสือกระทรวงสาธารณสุข ลับที่ สธ 0100.10/149 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2543

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงสาธารณสุข ได้ส่งรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับองค์การเภสัชกรรม ตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ 463/2542 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2542 ไปเพื่อประกอบการพิจารณา และตอนหนึ่งของรายงานผลการสอบสวน สรุปว่าในช่วงเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนกันยายน 2541 ซึ่งเป็นช่วงที่ปรากฏเป็นข่าวครึกโครมเรื่องการทุจริตจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข ปรากฏพยานหลักฐานว่า องค์การเภสัชกรรมได้มีการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ราคาแพงกว่าปกติมาก และมีการจัดซื้อจากบริษัท ที.เอ็น.พี. เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 20,502,854 บาท เพิ่มจากในช่วงเดือนเมษายน 2541 ถึงเดือนมิถุนายน 2541 ที่มีการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์จากบริษัทดังกล่าวเพียง 2,251,167 บาท รายละเอียดปรากฏตามรายงานผลการสอบสวนดังกล่าวแล้วนั้น

จากการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณี นายรักเกียรติ สุขธนะ อดีต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ถูกกล่าวหาว่าเรียกรับทรัพย์สินผิดปกติ ปรากฏพยานหลักฐานน่าเชื่อได้ว่าในเดือนสิงหาคม 2541 ในขณะที่นายรักเกียรติ สุขธนะ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้มีการโอนเงินจากผู้บริหารของบริษัท ที.เอ็น.พี. หรือ ที.เอ็น.พี. เฮลท์ แคร่ จำกัด ไปยังนายรักเกียรติ สุขธนะ จำนวน 5,000,000 บาท

ดังนั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติให้แจ้งข้อเท็จจริงและพฤติการณ์การกระทำความผิดของนายรักเกียรติ สุขธนะ ดังกล่าวให้กระทรวงสาธารณสุข และพิจารณาว่ากระทรวงสาธารณสุขได้รับความเสียหายจากการกระทำของนายรักเกียรติ สุขธนะ หรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้หากกระทรวงสาธารณสุขเห็นว่าได้รับความเสียหายและประสงค์จะกล่าวหานายรักเกียรติ สุขธนะ ว่าทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการแล้ว ขอให้กระทรวงสาธารณสุข ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีรายละเอียดต่างๆ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 67 ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) กล้านรงค์ จันทิก
(นายก้านรงค์ จันทิก)
เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักตรวจสอบทรัพย์สิน 1
โทร. 0 2282 3161-5 ต่อ 510
โทรสาร 0 2282 3248, 0 2282 0768

ต่อมานายแพทย์วินัย วิริยกิจจา ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้มีหนังสือด่วนมากที่ สธ 0208/467 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2544 ตอบหนังสือเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า กระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาเห็นว่าการโอนเงินดังกล่าว อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับความผิดที่ทำให้กระทรวงสาธารณสุขมีความเสียหาย จึงขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเพื่อให้ได้ความจริงต่อไป (ดูรายละเอียดกรอบที่ 8)

กรอบที่ 8
(สำเนา)
ลับ

ด่วนมาก

ที่ สธ. 0208/1/467

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ นนทบุรี 11000

28 ธันวาคม 2544

เรื่อง แจ้งข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของนายรักเกียรติ สุขธนะ เกี่ยวกับการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข ในปีงบประมาณ 2541

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ด่วนมาก ที่ ปช 0061/1923 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2543

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงาน ป.ป.ช. แจ้งว่า จากการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณี นายรักเกียรติ สุขธนะ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ถูกกล่าวหาว่าร้องเรียนว่าร้ายผิดปกติ ปราบกฏหมายหลักฐานน่าเชื่อได้ว่าในเดือนสิงหาคม 2541 ในขณะที่นายรักเกียรติ สุขธนะ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้มีการโอนเงินจากผู้บริหารของบริษัท ที.เอ็น.พี. ไปยังนายรักเกียรติ สุขธนะ จำนวน 5,000,000 บาท คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติแจ้งข้อเท็จจริงและพฤติการณ์การกระทำผิดของ นายรักเกียรติ สุขธนะ ดังกล่าวให้กระทรวงสาธารณสุขทราบ และพิจารณาว่ากระทรวง

สาธารณสุข ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดของนายรักเกียรติ สุขธนะ หรือไม่ อย่างไร หากกระทรวงสาธารณสุขเห็นว่า ได้รับความเสียหายและประสงค์จะกล่าวหานายรักเกียรติ สุขธนะ ว่าทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการแล้ว ขอให้กระทรวงสาธารณสุข ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีรายละเอียดต่างๆ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 67 ต่อไป ดังความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

1. กรณีจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข ในปีงบประมาณ 2541 จากการสอบสวนความผิดทางละเมิด พบว่า กระทรวงสาธารณสุข ได้รับความเสียหายเป็นเงินประมาณ 9,110,341.95 บาท (เก้าล้านหนึ่งแสนหนึ่งหมื่นสามร้อยสี่สิบเอ็ดบาทเก้าสิบห้าสตางค์) จากการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ ของ จังหวัด นครปฐม พระนครศรีอยุธยา พังงา อุบลราชธานี สกลนคร สุราษฎร์ธานี ขณะนี้เรื่องดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของกระทรวงสาธารณสุข

สำหรับการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ ผ่านองค์การเภสัชกรรม กระทรวงสาธารณสุขได้มีคำสั่งที่ 563/2542 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2542 แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับองค์การเภสัชกรรม ซึ่งผลการสอบสวนในส่วนที่เกี่ยวกับความเสียหาย คณะกรรมการมีความเห็นว่า การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ ผ่านองค์การเภสัชกรรมของ 34 จังหวัด มีมูลค่าความเสียหายอาจสูงถึง 181,748,170.57 บาท สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง เพื่อพิจารณาความเสียหายและความผิดทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของ 34 จังหวัด ซึ่งผลการสอบสวนปรากฏว่าเป็นการปฏิบัติผิดระเบียบพัสดุ

2. จากการสอบสวนทางวินัยกรณีจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข ปรากฏว่า บริษัท ที.เอ็น.พี หรือ ที.เอ็น.พี. เฮลท์ แคร์ จำกัด ได้ขายยาและเวชภัณฑ์ให้กระทรวงสาธารณสุขในจังหวัดต่างๆ คือ นครศรีธรรมราช ชัยภูมิ สุรินทร์ สระแก้ว ลงขลา สมุทรปราการ ชัยนาท อุตรดิตถ์ สระบุรี ปราจีนบุรี นครพนม อุตรดิตถ์ ชุมพร เชียงราย หนองบัวลำภู ปทุมธานี ฉะเชิงเทรา ลำปาง กระบี่ ร้อยเอ็ด ประจวบคีรีขันธ์

3. กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการไต่สวนนายรักเกียรติ สุขธนะ ถูกกล่าวหาว่าร้องเรียนว่า ร่ำรวยผิดปกติและปรากฏพยานหลักฐานน่าเชื่อถือได้ว่า เดือนสิงหาคม 2541 ได้มีการโอนเงินจากผู้บริหารของบริษัท ที.เอ็น.พี หรือ ที.เอ็น.พี. เฮลท์ แคร์ จำกัด ไปยังนายรักเกียรติ สุขธนะ จำนวน 5,000,000 บาท และมีมติให้แจ้งข้อเท็จจริงและพฤติการณ์กระทำผิดของนายรักเกียรติฯ ให้กระทรวงสาธารณสุข ยื่นร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวนั้น

กระทรวงสาธารณสุข ได้พิจารณาเห็นว่า การโอนเงิสดังกล่าวอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับความผิดดังกล่าวในข้อ 2 ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขมีความเสียหายดังกล่าวในข้อ 1 จึงใคร่ขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเพื่อให้ได้ความจริงต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) วินัย วิริยกิจจา

(นายวินัย วิริยกิจจา)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

9.3.1.2 การกำหนดอายุความเพียง 2 ปี ในกรณีที่ประชาชนจะสามารถกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ตามมาตรา 75 ในพระราชบัญญัติ ป.ป.ช. นั้น เป็นเวลาที่สั้นเกินไป เนื่องจากกรณีร่ำรวยผิดปกติของนักการเมืองเป็นสิ่งที่ตรวจสอบได้ยาก ดังกรณีที่ปรากฏอยู่เสมอว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมักจะชุกซ่อนทรัพย์สินของตนในชื่อบุคคลอื่น หรือทำนิติกรรมอำพรางเพื่อปิดบังทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบ การกำหนดอายุความเพียง 2 ปี ในกรณีความร่ำรวยผิดปกติของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จะทำให้การตรวจสอบทุจริตคอร์รัปชันในวงการเมืองระดับสูงเป็นไปได้โดยลำบาก เพราะความจำกัดของข้อกฎหมาย ดังกรณีทรัพย์สิน 4,000 ล้านบาทของ พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ ป.ป.ช. ก็ไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบเนื่องจากคดีหมดอายุความ

9.3.1.3 การที่กฎหมายกำหนดไม่ให้เปิดเผยทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น (ยกเว้นข้อมูลทรัพย์สินของคณะรัฐมนตรี) และไม่อนุญาตให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาศัยบุคคลภายนอกที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ มาช่วยตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นผลให้การตรวจสอบไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากบัญชีทรัพย์สินของผู้ที่ต้องยื่นบัญชีมีปริมาณมากและมีความซับซ้อนเกินกว่าความรู้ความสามารถของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีอยู่เพียง 9 คน

การที่กฎหมายไม่อนุญาตให้เปิดเผยทรัพย์สินของนักการเมืองต่อสาธารณชน ทำให้ขาดโอกาสที่จะมีผู้มาชี้เบาะแสในกรณีที่นักการเมืองแจ้งทรัพย์สินเท็จ

9.3.1.4 การตรวจสอบการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ว่ามีความผิดปกติหรือไม่นั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะตอนเข้าดำรงตำแหน่งและเมื่อลาออกจากตำแหน่ง และเมื่อพ้นจากตำแหน่งครบ 1 ปี แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถตรวจสอบกระแสเงินสด หรือกระแสรายได้ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในระหว่างดำรงตำแหน่งได้ ดังกรณีของนายรักเกียรติ สุขธนะ ที่มีการเปิดเผยโดยประธานกรรมการ ป.ป.ช. นายโอภาส อรุณินทร์ ว่า กรณีเงินไหลเวียนในบัญชีนักการเมืองผิดปกติ 100 กว่าล้านบาท เมื่อ 24 พฤศจิกายน 2542²⁶ กรณีดังกล่าวต้องมีผู้กล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงจะนำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ เครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชนโดยนายเดช คุ้มคชา ต้องทำหนังสือกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ตรวจสอบพฤติกรรมที่ถือว่าร่ำรวยผิดปกติของนายรักเกียรติ สุขธนะ

9.3.2 ปัญหาในด้านการตีความกฎหมาย

9.3.2.1 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติว่า “ผู้เสียหาย” หมายความว่าผู้เสียหายจากการกระทำอันเป็นสาเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติ การกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมาย อาญา หรือกระทำความผิด

²⁶ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ วันพุธที่ 24 พฤศจิกายน 2542.

ต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น เป็นผู้ที่สามารถกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้มีการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไป

ในการตีความ “ผู้เสียหาย” ปรากฏว่าเป็นการตีความอย่างแคบตามตัวอักษร ซึ่งมักจะหมายถึง ผู้ได้บังคับบัญชา หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการได้รับผลประโยชน์ต่างตอบแทน ทำให้โอกาสที่ผู้เสียหาย จะเป็นผู้กล่าวหาเกิดขึ้นได้ยาก

นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม ตอบคำสัมภาษณ์คณะวิจัยในประเด็นนี้ว่า ควรมีการตีความอย่างกว้าง ให้ประชาชนเป็นผู้เสียหายได้ เพราะเป็นคนเสียหาย และความเสียหายจากการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่ง แตกต่างจากความเสียหายในคดีอาชญากรรมทั่วไป²⁷

9.3.2.2 คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถเป็นผู้เสียหายในการกล่าวหาได้หรือไม่ ยังเป็นประเด็นของการตีความข้อกฎหมาย

เนื่องจากกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงที่มีจุดเริ่มต้นจากการไต่สวนข้าราชการประจำ เมื่อพบพยานหลักฐานอันเชื่อได้ว่ามีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองร่วมมืออยู่ด้วย คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถดำเนินการไต่สวนผู้ดำรงตำแหน่งหากไม่มีผู้เสียหายมากล่าวหา เมื่อกฎหมายปกติเอื้อไม่ถึงกฎหมายเราน่าจะเอื้อถึงเพราะเป็นกฎหมายพิเศษ กฎหมายอาญาเขาจับได้เลย นี่เป็นความผิดซึ่งหน้า แต่ของเราไม่ต้องมีผู้เสียหาย อย่างเราไปศาลฎีกาแผนกคดีอาญานักการเมืองนี้ เมื่อพบใครเกี่ยว ถึงเป็นเอกชนก็เอาไปขึ้นศาลเดียวกันหมด แต่ว่าเราไปเจอนักการเมืองนี้ เราเอาขึ้นไปไม่ได้ ถ้าเราเริ่มกับข้าราชการแล้วสอบไปเจอนักการเมือง เราไม่สามารถตั้งได้ นี่มันมีข้อเท็จจริงหลายอัน เรื่องซื้อที่ดินบอดของเทศบาล สอบไปเลย ลงความเห็น ลงมติแล้ว แต่ไปตีความว่า ผู้ว่านี่เข้าเป็นตำแหน่งทางการเมือง เพราะฉะนั้นไม่มีผู้กล่าวหาเขา จะไปตั้งเรื่องเขาไม่ได้ ต้องมีหนังสือไปให้ปลัด เพื่อทำหนังสือกลับมาที่เรายกตัวอย่าง 2-3 อัน ในขณะนี้เขาร้องมาเรื่องนักการเมือง รัฐมนตรีและอธิบดี เรื่องกระทำความผิดวิธีพิจารณาของ ป.ป.ช. ก็พิจารณาว่าคนที่กล่าวหาคนนี้เป็นผู้เสียหายหรือไม่ ถ้าไม่ใช่ให้ข้อหาตกไป สำหรับอธิบดีอันนี้รับได้ แล้วปรากฏว่ามีความผิดโยงไปถึงนักการเมือง ก็ให้หน่วยที่มีความเสียหายแจ้งกลับมา ก็ยังถามกันแล้วใครเขาจะแจ้ง ปลัดที่ไหนเขาจะแจ้ง²⁸

9.3.3 ปัญหาและอุปสรรคในทางปฏิบัติ

9.3.3.1 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้ขั้นตอนและเงื่อนไขการรวบรวมรายชื่อของประชาชน 50,000 คน ที่มีความยุ่งยากในทางปฏิบัติ ตั้งแต่ผู้ริเริ่ม 100 คน ต้องไปแสดงตนต่อประธานวุฒิสภาก่อนเริ่มต้นรวบรวมรายชื่อประชาชน

²⁷ ดูสรุปคำให้สัมภาษณ์ นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม ในภาคผนวก ค.

²⁸ ดูภาคผนวก ค.

ในขั้นตอนการหารายชื่อ นอกจากการกรอกแบบฟอร์มที่ระบุชื่อผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา ตลอดจนข้อกล่าวหาพร้อมลายเซ็นของผู้กล่าวหาแล้ว ยังต้องแนบสำเนาบัตรประชาชน พร้อมลายเซ็นของผู้กล่าวหาด้วย ขั้นตอนดังกล่าวเป็นความยุ่งยากในทางปฏิบัติ การดำเนินการถ่ายสำเนาบัตรประชาชนก็ทำให้เกิดความยากลำบากในการรวบรวม นอกเหนือจากภาระด้านค่าใช้จ่ายของผู้เริ่มในการรวบรวมรายชื่อ

ตามกฎหมายระบุให้ผู้เริ่มต้องรับรองรายชื่อทั้ง 50,000 ชื่อ ว่าเป็นรายชื่อของผู้ที่ต้องการเข้าชื่อในการถอดถอนจริง การแสดงพยานหลักฐานเท็จและกล่าวหาเท็จ มีโทษทั้งจำและปรับ โดยมีโทษจำคุก 1-3 ปี และโทษปรับสูงถึงหกหมื่นบาท นอกจากนี้ยังมีระบุในมาตรา 124 ในพระราชบัญญัติ ป.ป.ช. ว่า ในการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง ให้ถือว่าบุคคลผู้ถูกร้องขอให้ถอดถอนเป็นผู้เสียหายในการกระทำความผิดด้วย

ข้อที่น่าพิจารณา คือ โทษที่ระบุไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญของ ป.ป.ช. เป็นโทษที่ระบุเฉพาะกับผู้เริ่มในการรวบรวม 50,000 รายชื่อ ในส่วนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหนึ่งในสี่ที่เข้าชื่อถอดถอน ไม่มีการระบุโทษในลักษณะเดียวกับประชาชน

กรณีการกล่าวหาเท็จและการสร้างพยานหลักฐานเท็จนั้น มีโทษทางอาญาอยู่แล้ว โดยไม่จำเป็นต้องระบุไว้ในกฎหมาย ป.ป.ช. การระบุโทษและระบุให้ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้เสียหาย จึงเสมือนเป็นการขู่ประชาชนมากกว่าการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทั้งที่การรวบรวม 50,000 รายชื่อของประชาชน เป็นกระบวนการที่จำเป็นในการเริ่มต้นเข้าสู่กระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

9.3.3.2 การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน เป็นอุปสรรคสำคัญของการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่ง การทุจริตมักเกิดขึ้นจากความร่วมมือกัน 3 ฝ่ายระหว่างนักการเมือง ข้าราชการประจำ และธุรกิจเอกชน แต่กลไกการตรวจสอบภายในระบบราชการไม่มีประสิทธิภาพหากถูกบริหารโดยเครือข่ายของคนทุจริต จึงไม่สามารถสกัดกั้นการทุจริตจากภายในระบบ ข้าราชการทุจริตในหน่วยราชการจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ในรัฐบาลที่ประกาศสงครามกับคอร์รัปชัน ก็ยังมีข่าวการทุจริตปะทุขึ้นมาเป็นระยะ ไม่ว่าจะเป็นข่าวทุจริตนมโรงเรียน ทุจริตเกี่ยวกับปฎิ ทุจริตเกี่ยวกับยาง ทุจริตเกี่ยวกับแรงงาน และคงมีทุจริตเกี่ยวกับเรื่องอื่นๆ อีกมากที่รอวันถูกเปิดเผยต่อสาธารณชน

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชนเป็นกลไกที่สำคัญ แต่พระราชบัญญัติการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางราชการก็ไม่ได้เป็นกลไกที่ตอบสนองต่อการตรวจสอบของภาคประชาชนเพราะการทำงานที่ล่าช้า และขาดความชัดเจนในการบริหารงานเพื่อให้มีการเปิดเผยข้อมูลตามหลักการที่ว่า “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นรอง”

แม้ในองค์กรอิสระอย่าง ป.ป.ช. ที่เป็นองค์กรตรวจสอบการทุจริตโดยตรงก็มีทัศนคติแบบเดิมของข้าราชการที่มักจะไม่ได้สนใจในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน และมีแนวโน้มที่ต้องการปิดข้อมูลการสอบสวนเหมือนยุคที่ยังเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ป. ดังที่มีการส่งเรื่องให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความว่าพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ จะสามารถบังคับใช้กับองค์กรอิสระอย่าง ป.ป.ช. หรือไม่ และการที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความว่าข้อมูลในส่วนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับการคุ้มครองไม่ต้องเปิดเผยตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการนั้น ได้กลายเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงข้อมูลของประชาชนและยังเป็นอุปสรรคต่อการตรวจสอบความโปร่งใสขององค์กรอิสระ โดยเฉพาะอำนาจในการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการเลือกประเด็นข้อกล่าวหาเข้าสู่การพิจารณาได้ส่วนข้อเท็จจริงหรือไม่รับเรื่องกล่าวหาเข้าสู่การพิจารณา

คณะวิจัยตั้งข้อสังเกตต่อการรับและไม่รับพิจารณาข้อกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งว่าร้ายวียดปกติ โดยเปรียบเทียบกรณีการกล่าวหา นายรักเกียรติ สุขธนะ ว่าร้ายวียดปกติเนื่องจากมีข่าวในสื่อมวลชนว่ามีเงินไหลเข้าออกในบัญชีธนาคารจำนวน 100 ล้านบาท ระหว่างที่นายรักเกียรติดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขของเครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชนและการกล่าวหา พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ว่าร้ายวียดปกติของกลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน ซึ่งเป็นกรณีสืบเนื่องจากการแจ้งหนี้สินเท็จจำนวน 45 ล้านบาท ที่อาจตั้งเป็นข้อพิจารณาว่าผู้ถูกร้องมีทรัพย์สินจริงที่ไม่ได้แจ้งอยู่ 45 ล้านบาท ทั้งสองกรณีที่มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติ ป.ป.ช. มาตรา 75 ล้วนเป็นข้อมูลที่ได้จากข่าวสารที่ปรากฏจากสื่อมวลชน องค์กรประชาชนทำหนังสือกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้ครบองค์ประกอบในการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสามารถนำเข้าสู่กระบวนการได้ส่วนข้อเท็จจริง ซึ่งสองกรณียังกล่าวคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีวินิจฉัยว่ากรณีนายรักเกียรติเข้าองค์ประกอบ ส่วนกรณี พล.ต.สนั่น ไม่เข้าองค์ประกอบจึงไม่รับพิจารณา การใช้ดุลพินิจในการรับหรือไม่รับกรณีใดกรณีหนึ่งเข้าสู่กระบวนการได้ส่วนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงควรได้รับการตรวจสอบในความโปร่งใสด้วยการเปิดเผยข้อมูลการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยเฉพาะในประเด็นที่เป็นการใช้ดุลพินิจไม่รับเข้าสู่การพิจารณาได้ส่วน

อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่สำคัญที่สุดมิใช่อำนาจในการตัดสินลงโทษผู้ทุจริต แต่เป็นอำนาจในการรับรองความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหาด้วย เหตุนี้อำนาจในการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงต้องเป็นอำนาจที่สามารถถูกตรวจสอบได้ ข้อเสนอประการหนึ่ง คือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรทำคำวินิจฉัยส่วนบุคคลเหมือนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

9.3.3.3 การทำงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความล่าช้าในกระบวนการสอบสวนและยังมีลักษณะของการทำงานในเชิงการตั้งรับ มากกว่าการทำงานเชิงรุกที่ร่วมมือกับภาคประชาชนจึงไม่ได้ใช้พลังของประชาชนในการสร้างเครือข่ายการตรวจสอบเพื่อป้องกันการทุจริตในทุกระดับ

มีความเห็นจากการทำโฟกัสกรุ๊ปในส่วนภูมิภาคว่าประชาชนที่อยู่ในส่วนภูมิภาคจะเข้าไม่ถึง ป.ป.ช. ทั้งที่การทุจริตในส่วนภูมิภาคมีอยู่สูงมาก แต่ขาดกลไกในการตรวจสอบและป้องกัน (ดูรายละเอียด ในภาคผนวก ค)

9.4 ข้อเสนอแนะจากประชาชนที่มีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบ

9.4.1 กรณีผู้ดำรงตำแหน่งถูกกล่าวหาว่าร้ายวญผิดปกติดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ป.ป.ช. มาตรา 75 วรรค 2 ระบุว่า การกล่าวหาว่าร้ายวญผิดปกติดำเนินการในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกิน 2 ปี นั้น คณะวิจัยเห็นว่า กรณีความร้ายวญผิดปกติดำเนินการผู้ดำรงตำแหน่ง เป็นความผิดต่อสาธารณะไม่ควรมียอายุความ

9.4.2 กระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่เกี่ยวกับการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่ง หากกระบวนการไต่สวนพบว่ามีส่วนร่วมเป็นข้าราชการประจำ หรือเอกชนอื่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถสั่งฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งได้ทั้งหมด แต่ถ้ามการไต่สวนข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการทุจริต เริ่มต้นจากข้าราชการประจำ และไปพบว่าเกี่ยวข้องกับนักการเมือง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถสั่งฟ้องต่อศาลฎีกา ต้องมีผู้เสียหายมากกล่าวหา โดยที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ถือว่า เป็นผู้เสียหายที่จะสามารถดำเนินการได้ คณะวิจัยเห็นว่า ควรมีการแก้ไข เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถดำเนินการสั่งฟ้องได้ หากมีข้อมูล หลักฐานเพียงพอ

9.4.3 ในกรณีการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่ง “ผู้เสียหาย” ที่สามารถกล่าวหา เพื่อให้ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริง คือ ผู้มีส่วนร่วมกับผู้ดำรงตำแหน่งในการแบ่งปันผลประโยชน์จากการทุจริต และผู้ได้ บังคับบัญชา จึงเป็นไปได้ยากที่จะมีการใช้ช่องทางนี้ คณะวิจัยเห็นว่า การตีความ “ผู้เสียหาย” ในกรณีที่เป็นเรื่องการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่ง ควรมีการตีความอย่างกว้างให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้เสียหายให้รัฐ เป็นผู้เสียหายได้ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้กล่าวหาได้

9.4.4 มีข้อเสนอให้เปิดเผยบัญชีทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่ง และนักการเมือง ซึ่งจะเป็นการ ลดภาระการตรวจสอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพราะประชาชนและสื่อมวลชนติดตามตรวจสอบและ แจ้งเบาะแสต่อ ป.ป.ช. ได้

9.4.5 มีข้อเสนอว่า ข้อมูลการชำระภาษีของนักการเมือง ไม่ควรเป็นความลับ ผู้ดำรงตำแหน่งเมื่อยื่นแบบแสดงทรัพย์สินให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีด้วย

9.4.6 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ ควรจะครอบคลุมทุกองค์กร โดยรวมถึงองค์กรอิสระทุกองค์กรด้วย

9.4.7 ตามพระราชบัญญัติ ป.ป.ช. ที่มีการระบุโทษของผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ 50,000 คน ในมาตรา 124 นั้น มีข้อเสนอให้ตัดออก เพื่อเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบอำนาจรัฐ

ในกรณีที่มีการกั่นกั้นใส่ความโดยสร้างหลักฐานเท็จ เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องระบุในกฎหมายของ ป.ป.ช.

9.4.8 ควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การรวบรวมรายชื่อ 50,000 คน ให้ประชาชนสามารถทำได้ง่ายกว่าที่เป็นอยู่

9.4.9 ในกระบวนการสรรหาคณะกรรมการองค์กรอิสระ ควรเป็นอิสระจากฝ่ายการเมือง คือ ไม่ควรให้ผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการสรรหา

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ในอดีตอำนาจของรัฐที่มีอยู่เหนือประชาชนนั้นมีมากและกว้างขวางอย่างยิ่ง นอกจากนั้น การใช้ อำนาจดังกล่าวไม่ว่าโดยฝ่ายการเมืองหรือฝ่ายประจำอาจเป็นที่มาของประโยชน์ที่มีขอบ นั้นขาดการตรวจสอบที่ครอบคลุมครบถ้วนทุกมิติของการใช้อำนาจทั้งการตรวจสอบควบคุมที่มีอยู่เดิมก็ขาด ประสิทธิภาพที่จะควบคุมการใช้อำนาจทุกด้านอย่างจริงจัง

สภาพที่รัฐมีอำนาจมากและกระบวนการควบคุมการใช้อำนาจที่มีอยู่ไม่ครบถ้วนและไม่มี ประสิทธิภาพเช่นนี้ ทำให้การแข่งขันกันในการเลือกตั้งและการเข้าสู่ตำแหน่งเพื่อเข้ามาใช้อำนาจมีความ รุนแรงมากขึ้น และเมื่อเข้าสู่ตำแหน่งแล้วก็อาจใช้อำนาจเพื่อแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือพวกพ้อง โดยมิชอบได้¹

งานศึกษาวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงแนวคิดในการตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่ง ต่างๆ โดยแบ่งเป็นแนวคิดในการตรวจสอบการทุจริตก่อนการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ และแนวคิดในการ ตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) ศึกษาการดำเนินการขององค์กรตรวจสอบตามรัฐธรรมนูญ ตลอดจนองค์กรอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงานขององค์กรตรวจสอบ และศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการทุจริตตาม กลไกที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

ในอดีตแล้วการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตประพฤติมิชอบของผู้ใช้อำนาจรัฐ ทั้งนักการ เมืองและข้าราชการดำเนินการไว้ 4 ช่องทางที่สำคัญ คือ

- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ซึ่งเน้นการ ตรวจสอบข้าราชการมากกว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และผลการปฏิบัติที่ผ่านมาจะเป็น กรณีการทุจริตและประพฤติมิชอบกรณีเล็กๆ มากกว่ากรณีใหญ่

¹ กระมล ทองธรรมชาติ และเชวณะ ไตรมาศ. วิวัฒนาการของระบอบรัฐธรรมนูญไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน. (กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, 2545), น. 70.

- การตรวจสอบการทุจริตโดยกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้ผลค่อนข้างน้อย เนื่องจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตมักจะไม่นิยมให้ความร่วมมือในการร้องเรียน ฟ้องร้อง หรือเป็นพยาน การพิสูจน์ความผิดเป็นเรื่องยาก และมักจะผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงทางการเมือง หรือข้าราชการที่ทุจริตได้ เนื่องจากมักเป็นผู้มีอิทธิพลสูง
- การตรวจสอบการทุจริตโดยรัฐสภาและสมาชิกรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2534 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2538) ให้สมาชิกรัฐสภาสามารถเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาด้วยคะแนนเสียง 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิก วินิจฉัยให้สมาชิกคนหนึ่งพ้นสภาพในกรณีที่สมาชิกมีการกระทำที่ผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการซึ่งปรากฏว่ายังไม่เคยมีสมาชิกรัฐสภาผู้ใดถูกถอดถอนจากตำแหน่งด้วยเพราะวิธีการนี้มาก่อน
- การตรวจสอบด้วยมาตรการพิเศษ โดยในอดีตมีการใช้คำสั่งพิเศษเพื่ออายัดทรัพย์สินนักการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง 3 ครั้งด้วยกันคือ กรณีนายกรัฐมนตรีใช้อำนาจตามมาตรา 17 แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ออกคำสั่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ และของจอมพลถนอม กิตติขจร และพวก และต่อมาได้ออกคำสั่งอายัดทรัพย์สินในทั้ง 2 กรณี ส่วนกรณีสุดท้ายคือกรณีคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) ได้ออกประกาศฉบับที่ 26 ให้อายัดและห้ามจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สิน พร้อมทั้งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินขึ้น เพื่อทำหน้าที่พิจารณาตรวจสอบทรัพย์สินของนักการเมืองที่มีพฤติการณ์สื่อแสดงว่ามีทรัพย์สินรั่วไหลผิดปกติ และต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้ลงมติอายัดทรัพย์สินนักการเมืองจำนวน 10 คน แต่ต่อมาศาลฎีกาได้มีคำสั่งศาลฎีกา ประชุมใหญ่ ที่ 913/2536 ว่าประกาศ รสช. ดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับการอายัดทรัพย์สินขัดต่อประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย

สภาพการณ์ของการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบในอดีตถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าค่อนข้างไร้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งส่งผลต่อเนื่องถึงการพัฒนาการเมืองและการสร้างธรรมาภิบาลในระบบการเมืองและการปกครองของไทย ดังนั้นในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2540) สภาร่างรัฐธรรมนูญจึงได้ให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าวโดยได้กำหนดให้มีการเพิ่มองค์การและมาตรการในการตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และข้าราชการระดับสูงไม่เคยได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับก่อนๆ กล่าวคือ ในรัฐธรรมนูญฉบับก่อนๆ นั้น รัฐสภาโดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาผู้แทนราษฎรเป็นองค์กรที่สำคัญที่สุดในการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐบาล และควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินด้วยมาตรการทางการเมือง 3 ประการด้วยกัน คือ

- (1) การตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีเกี่ยวกับการบริหารงานในหน้าที่ของรัฐมนตรีต่างๆ
- (2) การพิจารณาอนุมัติและติดตามการใช้งบประมาณประจำปีของรัฐบาล
- (3) การยื่นญัตติเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ

แต่เนื่องจากมาตรการตรวจสอบทั้ง 3 ประการข้างต้นเป็นมาตรการทางการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงใช้ เหตุผลทางการเมือง ในการพิจารณาลงมติ ดังจะเห็นได้จากการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายเสียงข้างมากซึ่งสนับสนุนรัฐบาลจะออกเสียงสนับสนุนคำขอขบประมาณของรัฐบาลและให้ความไว้วางใจรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีที่ถูกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านเสนอญัตติไม่ไว้วางใจเสมอ แม้ว่าในบางครั้งจะมีหลักฐานชัดเจนว่ารัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีบริหารราชการแผ่นดินผิดพลาดและก่อความเสียหายแก่ประเทศชาติหรือส่อไปในทางทุจริตก็ตาม ด้วยเหตุนี้ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจึงเพิ่มมาตรการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐให้เข้มแข็งกว่าเดิม² โดยเริ่มต้นจากการวางกรอบและกติกาในการคัดเลือกผู้ที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งต่างๆ ไว้อย่างเข้มงวดเพื่อให้ได้คนดีเข้ามาสู่ระบบ ในขณะที่เดียวกันเมื่อคนเหล่านั้นเข้ามาสู่ระบบแล้ว รัฐธรรมนูญก็ได้กำหนดกลไกในการตรวจสอบการทำงานของบุคคลเหล่านั้น โดยการตั้งองค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญขึ้นเพื่อตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐหลังจากการที่บุคคลต่างๆ ได้เข้าสู่ตำแหน่งแล้ว โดยองค์กรที่ถูกจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีอยู่หลายองค์กร ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาองค์กรตรวจสอบที่สำคัญ 4 องค์กร คือ ศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ค.ต.ง.) และศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

นอกจากนี้แล้วในช่วงของการปฏิรูปทางการเมืองก็ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานที่สำคัญขึ้นมาอีก 2 องค์กร คือ สำนักงานข้อมูลข่าวสาร และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งทั้ง 2 องค์กรนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างความโปร่งใสและการป้องกันและปราบปรามการคอร์รัปชันด้วย

นอกจากรัฐธรรมนูญใหม่จะให้ความสำคัญในการจัดตั้งองค์กรอิสระขึ้นมาเพื่อดำเนินการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบแล้ว รัฐธรรมนูญยังได้สร้างกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้วย ในการศึกษาครั้งนี้จึงครอบคลุม 6 องค์กรและกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบ โดยผลการศึกษาพบว่า

10.1 ศาลรัฐธรรมนูญ

ประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญ 1 ท่าน และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอีก 14 ท่าน ซึ่งมีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในเรื่องการให้คำวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหรือจงใจยื่นข้อมูลความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริง ซึ่งปรากฏว่านับตั้งแต่มีการตั้งศาลรัฐธรรมนูญ (11 เมษายน 2541) จนถึง 26 มิถุนายน 2545 ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยในเรื่องต่างๆ จำนวน 195 เรื่อง โดยเป็นคำวินิจฉัยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามคำร้องขอของคณะกรรมการป้องกันและ

² เรื่องเดียวกัน, น. 106.

ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจำนวน 13 เรื่อง โดยเป็นคำวินิจฉัยว่าจงใจไม่ยื่นบัญชีหรือจงใจยื่นบัญชีด้วยข้อความอันเป็นเท็จ 12 กรณี ซึ่งมีผลให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเหล่านี้ต้องพ้นจากตำแหน่ง และห้ามไม่ให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลา 5 ปีนับจากวันที่พ้นตำแหน่ง มีเพียงกรณีเดียวที่วินิจฉัยว่าผู้ถูกร้องคือ พ้นตำรวจโททักษิณ ชินวัตรไม่มีความผิดด้วยคะแนนเสียง 8 ต่อ 7

จากการศึกษาถึงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณา และผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของศาลรัฐธรรมนูญ จะพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นนั้นมีบางส่วนที่เกิดขึ้นจากตัวบทกฎหมาย และมีบางส่วนที่เกิดขึ้นจากวิธีปฏิบัติงานของศาลรัฐธรรมนูญ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการทำงานของศาลรัฐธรรมนูญ 3 เรื่องด้วยกัน คือ

● **การจัดองค์คณะ** รัฐธรรมนูญมาตรา 255 กำหนดให้มีประธานศาลรัฐธรรมนูญ 1 คน และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่นอีก 14 คน ส่วนรัฐธรรมนูญมาตรา 267 กำหนดให้องค์คณะของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในการนั่งพิจารณาและในการทำคำวินิจฉัยก็จะประกอบด้วยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไม่น้อยกว่า 9 คน เพื่อให้การดำเนินงานของศาลรัฐธรรมนูญเป็นไปได้อย่างรวดเร็วกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สมควรให้ศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วย 2 องค์คณะฯ ละ 9 คน โดยจะต้องมีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ 3 คน อยู่ใน 2 องค์คณะ เหตุผลในการเสนอให้มีสององค์คณะ ก็เนื่องมาจากปัจจุบันมีกรณีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญเป็นจำนวนมาก บางกรณีศาลรัฐธรรมนูญก็จะใช้เวลานานซึ่งเป็นผลเสียต่อภาพพจน์ของศาลรัฐธรรมนูญมากกว่าผลดี ดังนั้น หากแบ่งองค์คณะของศาลรัฐธรรมนูญเสียใหม่ให้มีสององค์คณะ ก็จะทำให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรวดเร็วขึ้น โดยองค์คณะที่จัดแบ่งใหม่นั้นจะมีความสัมพันธ์กับอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญซึ่งจะต้องจัดแบ่งกลุ่มใหม่เช่นกัน ดังมีรายละเอียด คือ

1. องค์คณะแรก มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมีหลักการเกี่ยวกับหรือคล้ายคลึงกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภายับยั้ง (รัฐธรรมนูญมาตรา 177 วรรคสอง)

(2) อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาร้องขอ (รัฐธรรมนูญมาตรา 198)

(3) อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดขัดรัฐธรรมนูญ (รัฐธรรมนูญมาตรา 219)

(4) อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภามีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ (รัฐธรรมนูญมาตรา 262)

(5) อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยว่าร่างข้อบังคับการประชุมสภาที่ได้รับความเห็นชอบ และมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ (รัฐธรรมนูญมาตรา 263)

(6) อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยว่ากฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ตามที่ศาลส่งมา (รัฐธรรมนูญมาตรา 264)

(7) อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของระเบียบที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาล (รัฐธรรมนูญมาตรา 315, 319, 321, 323 และมาตรา 324)

2. องค์คณะที่สอง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยว่ามติหรือข้อบังคับของพรรคการเมืองขัดรัฐธรรมนูญ (รัฐธรรมนูญมาตรา 47 วรรคท้าย)

(2) อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำที่เป็นการล้มล้างการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (รัฐธรรมนูญมาตรา 63)

(3) อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยการขาดสมาชิกภาพของสมาชิกรัฐสภา (รัฐธรรมนูญมาตรา 96)

(4) อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยว่ากรรมการการเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่ง (รัฐธรรมนูญมาตรา 142)

(5) อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยว่าสมาชิกสภามีส่วนโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณ (รัฐธรรมนูญมาตรา 180)

(6) อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ (รัฐธรรมนูญมาตรา 266)

(7) อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน (รัฐธรรมนูญมาตรา 295)

การจัดแบ่งองค์คณะของศาลรัฐธรรมนูญออกเป็นสององค์คณะดังกล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น นอกจากจะทำให้การพิจารณาคำร้องต่างๆ ของศาลรัฐธรรมนูญเป็นไปอย่างรวดเร็วแล้ว ยังมีส่วนสำคัญในการสร้างความชำนาญเฉพาะด้านให้กับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในแต่ละองค์คณะอีกด้วย

- **การแยกวิธีพิจารณา** เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานและสอดคล้องกับประเภทของหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ โดยแม้จะมีการแบ่งองค์คณะของศาลรัฐธรรมนูญออกเป็น 2 องค์คณะตามข้อเสนอข้อแรกหรือไม่ก็ตาม ศาลรัฐธรรมนูญสามารถสร้างวิธีพิจารณาขึ้นมาใหม่ในข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญเรื่องวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญได้

วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญที่ผู้วิจัยเสนอให้แยกนั้น สามารถทำได้โดยการแยกข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญออกเป็น 2 ส่วน ในส่วนแรกจะเป็นวิธีพิจารณาทั่วไป และในส่วนที่สองจะเป็นวิธีพิจารณาเฉพาะ

1. **วิธีพิจารณาทั่วไป** ได้แก่ กฎเกณฑ์ที่ใช้กับคดีทุกประเภท เช่น การยื่นและถอนคำร้อง การคัดค้านตุลาการเนื่องจากความสัมพันธ์ทางเครือญาติ มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ขอให้วินิจฉัยและอื่นๆ ขั้นตอนในการรับคำร้องไว้ดำเนินการ การชี้แจงโดยผู้ร้องและผู้ถูกร้อง พยานและการสืบพยานบุคคลและพยานหลักฐานเอกสารต่างๆ รวมทั้งการกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาคดีซึ่งจะต้องกระทำด้วยความรวดเร็วและต่อเนื่องจนกว่าจะเสร็จขั้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพิจารณาคดีของศาลที่จะต้องกระทำโดยเปิดเผยเมื่อมีการออกนั่งพิจารณาในการสืบพยาน การให้คู่กรณีแสดงความเห็นหรือการฟังคำแถลงของคู่กรณี รวมทั้งการรักษาระเบียบและความเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับการเข้ามาในศาลหรือบริเวณศาลหรือการเข้าฟังการพิจารณาคดีของศาล การวินิจฉัย การอ่านและการเปิดเผยคำวินิจฉัย

2. **วิธีพิจารณาเฉพาะคดี** ได้แก่ กฎเกณฑ์ที่ใช้เฉพาะกับแต่ละประเภทของคดี และมีได้เป็นเรื่องที่อยู่ในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีพิจารณาทั่วไป เช่น วิธีพิจารณาวินิจฉัยกรณีกฎหมายขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ วิธีพิจารณาวินิจฉัยกรณีการขาดสมาชิกภาพของสมาชิกรัฐสภาและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการเลือกตั้ง วิธีพิจารณากรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และวิธีพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ เป็นต้น โดยเนื้อหาสาระที่จะอยู่ในวิธีพิจารณาเฉพาะคดีจะต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องเฉพาะการพิจารณาคดีนั้นๆ ตัวอย่างเช่น หากเป็นวิธีพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 266 แห่งรัฐธรรมนูญ ก็จะมีบัญญัติถึงหลักเกณฑ์เฉพาะเรื่องดังกล่าว เช่น องค์กรใดบ้างเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญในความหมายของมาตรา 266 แห่งรัฐธรรมนูญ กำหนดระยะเวลาการยื่นคำร้อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคำร้องคำวินิจฉัย เป็นต้น อนึ่ง เนื่องจากรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ในมาตรา 269 แต่เพียงให้ศาลรัฐธรรมนูญสามารถกำหนดวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญได้เองโดยต้องมีรายละเอียดบางประการ ดังนั้น การแยกวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญออกเป็นสองส่วนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จึงอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะทำได้เอง

- **บุคลากร** สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญของไทย แม้จะมีการแบ่งโครงสร้างโดยมีข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ชำนาญการแล้วก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาจากกรอบอัตรากำลังในช่วงระยะ 3 ปีแรก (พ.ศ. 2542-2544) จะเห็นได้ว่า มีข้าราชการเพียง 49 คน ซึ่งไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของศาลรัฐธรรมนูญ ดังนั้น จึงสมควรอย่างยิ่งที่ศาลรัฐธรรมนูญจะสร้างหน่วยสนับสนุนทางวิชาการใหม่ โดยอาจกำหนดให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแต่ละคนมีผู้สนับสนุนทางวิชาการ 3 คน หรืออาจตั้งเป็นกลุ่มสนับสนุนทางวิชาการกลางสำหรับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่จะใช้ร่วมกัน โดยที่มาของผู้สนับสนุนทางวิชาการนั้นควรใช้วิธียืมตัวชั่วคราว เช่น สัปดาห์ละ 2 วัน จากส่วนราชการอื่น เช่น จากศาลยุติธรรม ศาลปกครอง คณะนิติศาสตร์และคณะรัฐศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยคัดเลือกจากความสมัครใจและคุณสมบัติเป็นสำคัญ ด้วยวิธีดังกล่าวจะทำให้งานทางด้านวิชาการของศาลรัฐธรรมนูญเป็นไป

อย่างดีขึ้นกว่าปัจจุบันและเป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่มาเป็นผู้สนับสนุนทางวิชาการซึ่งวันหนึ่งข้างหน้าอาจมีโอกาสได้เข้ามาเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และนอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างความชำนาญให้กับข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่ได้ทำงานร่วมกับกลุ่มสนับสนุนทางวิชาการดังกล่าวด้วย

อนึ่ง หากมีการจัดแบ่งองค์คณะของศาลรัฐธรรมนูญออกเป็นสององค์คณะ โดยกำหนดให้ทั้งสององค์คณะมีอำนาจหน้าที่ที่แตกต่างกันดังกล่าวมาแล้วในข้อเสนอแนะข้อแรก คือ องค์คณะแรกมีอำนาจพิจารณาปัญหากฎหมายกับรัฐธรรมนูญ และองค์คณะที่สองพิจารณาปัญหาทางการเมือง ก็สมควรที่จะจัดแบ่งโครงสร้างภายในของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญใหม่ให้สอดคล้องและรองรับกับการแบ่งองค์คณะออกเป็นสององค์คณะโดยจัดให้มีบุคลากรประจำแต่ละองค์คณะ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างบุคลากรของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญให้มีความชำนาญเฉพาะด้านให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งองค์คณะตามความชำนาญดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

10.2 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เป็นองค์กรอิสระที่ตั้งขึ้นมาแทนคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ เนื่องจาก ป.ป.ป. เป็นองค์กรที่อยู่ภายใต้ฝ่ายบริหารโดยตรงซึ่งส่งผลกระทบต่อความอิสระในการตรวจสอบฝ่ายบริหาร ดังนั้นการจัดตั้ง ป.ป.ช. ให้เป็นอิสระจากฝ่ายบริหารจะทำให้การตรวจสอบและปราบปรามการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับสูงดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการทั้งหมด 9 คน โดยมีกระบวนการสรรหาที่เป็นระบบและเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่หลักๆ โดยรวมคือ (1) การไต่สวนข้อเท็จจริงและเสนอต่อวุฒิสภากรณีมีการร้องขอให้มีการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง (2) ตรวจสอบกรณีร่ำรวยผิดปกติและกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการ (3) ตรวจสอบความถูกต้องของทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐยื่นไว้

ผลการดำเนินงานของ ป.ป.ช. ในปีแรกที่ตั้งตั้งขึ้นมาได้รับเรื่องที่โอนมาจาก ป.ป.ป. จำนวน 2,084 เรื่อง และมีเรื่องร้องเรียนใหม่อีก 1,789 เรื่อง ซึ่งในปี 2543 ป.ป.ช. สามารถดำเนินการแล้วเสร็จเพียง 1,275 เรื่อง มีเรื่องค้าง 2,598 เรื่อง สำหรับในปี 2544 มีเรื่องร้องเรียนใหม่อีก 2,179 เรื่อง และ ป.ป.ช. สามารถดำเนินการแล้วเสร็จ (รวมเรื่องที่ค้างมาจากปี 2543) 1,099 เรื่อง คงเหลือเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ 3,839 เรื่อง โดยเรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นเรื่องการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ จะเห็นได้ว่าเรื่องที่ร้องเรียนเข้ามาในแต่ละปีมีมากกว่าความสามารถที่ ป.ป.ช. จะสามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้น จึงทำให้เรื่องที่ค้างดำเนินการในแต่ละปีมีปริมาณที่เพิ่มขึ้น สำหรับกรณีการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ปรากฏว่ามีรายการที่ ป.ป.ช. ต้องดำเนิน

การตรวจสอบในปี 2543 ถึง 7,040 บัญชี และ ในปี 2544 ประมาณ 9,353 บัญชี

ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมี 2 ประเภท คือ การระงับ และสถานะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กล่าวคือ

- การระงับ เนื่องจากรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มี “บทบาท” หน้าที่หลายประการที่เกี่ยวข้องกับการ “ตรวจสอบ” ข้าราชการประจำและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นไปด้วยความล่าช้า และในบางกรณีก็ถูกกล่าวหาว่า “เลือก” ที่จะพิจารณาเรื่องบางเรื่องก่อนเรื่องอื่น

การแก้ปัญหาเรื่องภาระงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหลายวิธีการไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อจำกัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้มีเฉพาะการตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเท่านั้น ส่วนการตรวจสอบข้าราชการประจำ อาจใช้วิธีตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวคล้ายกับ “คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต” (คณะกรรมการ ป.ป.ป.) ดังที่เคยมีแล้วในอดีต หรืออาจใช้วิธีแบ่งองค์คณะของกรรมการ ป.ป.ช. ในปัจจุบัน ก็ได้

การแบ่งองค์คณะออกเป็น 2 องค์คณะ เพื่อแบ่งแยกความรับผิดชอบในการตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกับข้าราชการประจำสามารถทำได้เช่นเดียวกับข้อเสนอของผู้วิจัยในการแบ่งองค์คณะของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวมาแล้วในหัวข้อที่ผ่านมา โดยรัฐธรรมนูญมาตรา 297 กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีจำนวน 9 คน และในมาตรา 20 ของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกำหนดให้องค์ประชุมในการวินิจฉัยหรือให้ความเห็นชอบต้องประกอบด้วยกรรมการ ป.ป.ช. ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมด ซึ่งก็คือไม่น้อยกว่า 6 คน ดังนั้น หากสามารถแบ่งองค์คณะออกเป็น 2 องค์คณะ องค์คณะละ 6 คน ก็จะทำให้การทำงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นไปได้อย่างรวดเร็วขึ้น แต่ก็จะเป็นการเพิ่มภาระให้กับกรรมการ ป.ป.ช. จำนวน 3 คน ที่จะต้องอยู่ในทั้ง 2 องค์คณะ การแบ่งองค์คณะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ออกเป็นสององค์คณะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้การดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นไปได้อย่างรวดเร็วขึ้น แต่อย่างไรก็ตามคงต้องพิจารณาเรื่องอื่นประกอบด้วย เช่น หน่วยงานสนับสนุนคือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ป.ป.ช. ที่จะต้องมีจำนวนมากขึ้นและมีความรู้ความชำนาญในศาสตร์ต่างๆ ทั้งนี้เพื่อให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

- สถานะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังการจะได้สวนข้อเท็จจริงและสรุปจำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คือ เมื่อเรื่องดังกล่าวไปถึงศาลรัฐธรรมนูญและศาลฎีกา

แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ศาลทั้ง 2 ก็จะเริ่มกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงใหม่อีกครั้งหนึ่งทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. และศาลทั้ง 2

จริงอยู่ที่มาตรา 305 วรรค 4 จะกำหนดไว้ว่าถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดมีมูลนับแต่วันดังกล่าวผู้ดำรงตำแหน่งที่ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้จนกว่าวุฒิสภามีมติ ถอดถอนหรือไม่ถอดถอนผู้ถูกกล่าวหา นั้น ซึ่งทำให้เห็นถึง “สภาพบังคับ” ของมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าเป็นเสมือนหนึ่ง “คำวินิจฉัย” ของศาล แต่อย่างไรก็ตามกระบวนการในการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 4 แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและในระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการไต่สวน พ.ศ. 2543 ก็ยังเป็นการดำเนินการ “ภายใน” ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการไต่สวน หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถ “ปรับ” กระบวนการในการไต่สวนซึ่งข้อเท็จจริงต่างๆ ด้วยวิธีการไต่สวนเสียใหม่ให้สาธารณชนสามารถรับรู้ขั้นตอนในการดำเนินการต่างๆ ได้โดยตลอด ก็จะทำให้การดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นไปโดยเปิดเผย และไม่มี ความจำเป็นที่ศาลรัฐธรรมนูญและศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะต้องทำซ้ำอีก คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็จะกลับคืนสู่ “สถานะ” ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

10.3 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

เป็นองค์กรอิสระที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินซึ่งเป็นส่วนราชการที่ขึ้นอยู่กับฝ่ายบริหาร ทำให้ขาดหลักประกันของความเป็นอิสระและเป็นกลางขององค์กร คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประกอบด้วยประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอีก 9 คน มีกระบวนการสรรหาที่เป็นระบบและเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร

ในการดำเนินการมีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นหน่วยธุรการและขึ้นอยู่กับผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอชื่อให้วุฒิสภาแต่งตั้ง

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางนโยบายและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาในเรื่องวินัยทางงบประมาณและการคลัง ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่ในการควบคุม ตรวจสอบส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอิสระ และรวมถึงหน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับงบประมาณแผ่นดิน อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงเป็นมาตรการหนึ่งในการควบคุมและป้องกันมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงในหน่วยงานต่างๆ นำงบประมาณแผ่นดินไปใช้ใน

ทางที่มีขอบ

การดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินนับได้ว่าประสบความสำเร็จ และมีปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานน้อยมาก แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินก็ไปช้าช้อน และไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อยู่บ้าง ในกรณีดังต่อไปนี้ คือ

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 39 (2) (ก) กำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษาการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินอื่นของหน่วยรับตรวจ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่ และอาจตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน การใช้จ่ายทรัพย์สินอื่น หรือการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนงาน งาน หรือโครงการของหน่วยรับตรวจและแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป็นไปโดยประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย และมีผลคุ้มค่าหรือไม่ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 มาตรา 14 กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา³ ต่อหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่มีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือมีการกล่าวหา ร้องเรียนว่าการดำเนินการซื้อ การจ้าง การแลกเปลี่ยน การเช่า การจำหน่ายทรัพย์สิน การได้รับสัมปทาน หรือการได้รับสิทธิใดๆ ของหน่วยงานของรัฐครั้งใดมีการกระทำอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว

ดังนั้น เมื่อนำพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับมาเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้างตามแผนงานและโครงการของหน่วยรับตรวจ รวมตลอดทั้งกรณีมีการกล่าวหา ร้องเรียนในเรื่องดังกล่าวด้วย ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่การตรวจสอบที่ซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. จากกรณีดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า หากมีการร้องเรียน หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เข้าตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างแล้วพบว่ามีความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินควรจะประสานงานกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่ามีการตรวจสอบประเด็นสมยอมดังกล่าวอยู่หรือไม่ ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบอยู่ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินควรจะยุติการตรวจสอบในประเด็นดังกล่าว ส่วนประเด็นที่ผิดระเบียบอื่นๆ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินก็ดำเนินการตรวจสอบต่อไป แต่ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่ได้ตรวจสอบในประเด็นสมยอม คณะ

³ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542

“มาตรา 3 การเสนอราคา หมายความว่า การยื่นข้อเสนอมติเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ อันเกี่ยวกับการซื้อ การจ้าง การแลกเปลี่ยน การเช่า การจำหน่ายทรัพย์สิน การได้รับสัมปทาน หรือการได้รับสิทธิใดๆ.”

ตรวจเงินแผ่นดิน ควรส่งประเด็นดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542

- กรณีมีการร้องเรียนเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริต หรือประพฤตินิষอบนั้น ทั้งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่างมีอำนาจตรวจสอบในเรื่องดังกล่าว จึงทำให้ทั้งสองหน่วยงานมีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนกัน จากกรณีดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า หากหน่วยงานใดเข้าตรวจสอบก่อนให้หน่วยงานนั้นทำหน้าที่ตรวจสอบต่อไป โดยอีกหน่วยงานขอทราบผลโดยการประสานงาน
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 19 (3) มาตรา 84 และมาตรา 88 กำหนดให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และในกรณีที่มีผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามมาตรา 89 ซึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้มีอำนาจไต่สวนและสั่งอัยการฟ้องศาล แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 กำหนดว่าเมื่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พิจารณาผลการตรวจสอบแล้วปรากฏพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต หรือมีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินหรือทรัพย์สินของราชการให้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีและให้พนักงานสอบสวนนำรายงานการตรวจสอบมาใช้เป็นหลักในการสอบสวนและให้แจ้งผลการดำเนินการให้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ทราบทุก 90 วัน ดังนั้น เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับเรื่องจากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หากเป็นกรณีตามมาตรา 89 ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 แล้ว พนักงานสอบสวนต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ พนักงานสอบสวนจะไม่มีอำนาจสอบสวน ซึ่งแตกต่างจากบทบัญญัติมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนและดำเนินคดี ทำให้เห็นว่าบทบัญญัติทั้งสองไม่สอดคล้องกัน จากกรณีดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า ในการดำเนินคดีอาญาเมื่อพนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา 89 ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 แล้ว พนักงานสอบสวนควรแจ้งให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทราบตามมาตรา 46 ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการแก่ผู้กระทำความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 หมวดที่ 1 ส่วนที่ 2 ว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง กำหนดให้มีคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลัง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและกำหนดโทษปรับทางปกครอง กรณีเจ้าหน้าที่หรือพนักงานหน่วยรับตรวจฝ่าฝืนมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐที่คณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังกำหนด ซึ่งเป็นโทษปรับทางปกครอง จากบทบัญญัติดังกล่าว หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนแล้วพบว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการฝ่าฝืนมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้นั้นควรจะได้รับโทษปรับทางปกครอง แต่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจดำเนินการในเรื่องดังกล่าว จากกรณีดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรส่งเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการ

10.4 ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดให้มีการจัดตั้ง ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ขึ้นเพื่อพิจารณาคดีของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อที่จะให้การดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งมักจะเป็นผู้มีอิทธิพลสูงเป็นไปโดยอิสระปราศจากการแทรกแซงจากอำนาจทางการเมือง และการพิจารณาคดีดำเนินการได้อย่างรวดเร็วเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดแก่ประเทศ องค์ประกอบของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นผู้พิพากษาประจำและส่วนที่เป็นผู้พิพากษาเฉพาะคดี แต่ในส่วนของการพิจารณาคดีนั้นจะเป็นหน้าที่ของผู้พิพากษาเฉพาะคดีที่ได้รับแต่งตั้งจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจำนวน 9 คน

นับตั้งแต่มีการจัดตั้งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ได้มีการพิจารณาคดี 1 คดี คือ คดีที่อัยการสูงสุดเป็นโจทก์ฟ้อง นายจิรายุ จรัสเสถียร เป็นจำเลยที่ 1 นายณรงค์ศักดิ์ เองชัยศรี เป็นจำเลยที่ 2 ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ในกรณีการทุจริตการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขเมื่อปี 2541 โดยองค์คณะผู้พิพากษาได้มีมติเป็นเอกฉันท์ว่าการกระทำของนายจิรายุ จรัสเสถียร มีความผิดตามฟ้อง และลงโทษจำคุก 6 ปี ส่วนนายณรงค์ศักดิ์ เองชัยศรีนั้นองค์คณะผู้พิพากษามีมติด้วยคะแนนเสียง 7 ต่อ 2 ให้ยกฟ้อง

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คือ การที่รัฐธรรมนูญมาตรา 310 กำหนดให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยึด

สำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลักในการพิจารณานี้ ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาพยานกลับคำในชั้นพิจารณาโดยอ้างว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. กับตำรวจทำสำนวนกันเอง จึงทำให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องรับฟังและกลับไปดำเนินกระบวนการไต่สวนใหม่ ทำให้การดำเนินการของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นไปอย่างล่าช้า

ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกับกระบวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ผู้วิจัยได้เสนอไว้แล้วในเบื้องต้น ดังนั้นหากกระบวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นไปโดย “เปิดเผย” อุปสรรคดังกล่าวก็ย่อมไม่เกิดขึ้น เพราะกระบวนการไต่สวนนั้นได้ผ่านการรับรู้ของสาธารณชนไปแล้ว จึงไม่มีผู้ใดสามารถนำมาอ้างในเวลาต่อมาได้ว่ามีการกระทำต่างๆ ที่ไม่ชอบธรรมเกิดขึ้นในกระบวนการไต่สวน

10.5 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรก่อนการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในเรื่องสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร แต่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตลอดจนสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นอยู่กับฝ่ายบริหาร ทำให้มีความแตกต่างจากโครงสร้างขององค์กรอิสระที่จัดตั้งขึ้นภายใต้รัฐธรรมนูญ 2540

ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการบังคับใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสาร ในช่วงปี 2542-45 มีประชาชนอุทธรณ์เพื่อให้มีการเปิดเผยข่าวสารข้อมูลทางราชการประมาณ ปีละ 80 กว่าเรื่อง การที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีองค์ประกอบหลักเป็นข้าราชการระดับสูง ได้ใช้การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อวินิจฉัยว่าเรื่องการเปิดเผยข้อมูลตามคำอุทธรณ์หรือไม่ เป็นปมเงื่อนที่สำคัญที่ทำให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผ่านมายังมีความเป็นอิสระ และทิศทางการวินิจฉัยเป็นไปในแนวของการเปิดเผยข้อมูลมากกว่า หากข้อมูลดังกล่าวมิได้เข้าข่ายมาตรา 15 ที่ต้องยกเว้น ซึ่งการเกิดขึ้นของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารถือเป็นมิติใหม่ในบริบทของสังคมไทย อย่างไรก็ตามกลไกที่เป็นปัญหามากที่สุด ก็คือการให้คำปรึกษาและแนะนำเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เพราะหน่วยงานของรัฐจำนวนมากยังมีการปรับตัวค่อนข้างน้อยในการเปิดเผยข้อมูลของทางราชการ ทำให้ประชาชนต้องมายื่นอุทธรณ์ที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้วินิจฉัย และกว่าที่จะได้คำวินิจฉัย และส่งให้หน่วยงานเพื่อปฏิบัติ ระยะเวลารวมทั้งหมดในการขอข้อมูลจึงใช้เวลาค่อนข้างนานมาก และในบางกรณี แม้จะมีคำวินิจฉัยแล้วบางหน่วยงานก็ยังคงไม่เปิดเผยข้อมูลเหล่านั้น

อุปสรรคที่เกิดขึ้นในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังที่กล่าวข้างต้นมีผลให้ข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผย อาจจะไม่ล่าช้าหรือไม่ทันกับความต้องการใช้ ทำให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่จะเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับภาคประชาชน และสื่อมวลชนในการตรวจสอบการดำเนินการของภาครัฐ มีประสิทธิภาพที่ลดลง อย่างไรก็ตามเนื่องจากในปัจจุบันกำลังมีการพิจารณาเพื่อปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ คณะวิจัยมีข้อเสนอดังต่อไปนี้

ด้านกฎหมาย

1. ควรมีการปรับปรุงบทบัญญัติที่เป็นอุปสรรคในการจำกัดสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน เช่น เรื่องระยะเวลาการเปิดเผยข้อมูลที่มีผู้ร้องขอตามมาตรา 11 เรื่องการกำหนดให้มีแบบฟอร์มให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกรอกเหตุผลที่ชัดเจนในกรณีที่ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะตามมาตรา 15 เป็นต้น
2. ควรมีการเพิ่มเติมข้อกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการมอบหมายภารกิจการพิจารณาเรื่องร้องเรียน เนื่องจากปัจจุบันตามกฎหมายคณะกรรมการฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน เมื่อมีการร้องเรียนมายังคณะกรรมการฯ ก็จะส่งเรื่องให้กับอนุกรรมการชุดดังกล่าวพิจารณา ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นตอนในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยไม่จำเป็น ดังนั้นภารกิจในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนน่าจะโอนมาให้กับสำนักงานฯ เพราะท้ายที่สุดเรื่องร้องเรียนต่างๆ ก็จะต้องให้สำนักงานฯ เป็นผู้ดูแล
3. ควรมีการวางมาตรการในการสอดส่องดูแลให้หน่วยงานของรัฐ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่มีความสมบูรณ์แบบทั้งในเรื่องรูปแบบและเนื้อหา โดยเฉพาะในส่วนเนื้อหาของจะต้องมีข้อมูลให้ครบทั้ง 8 ประเภทตามที่บัญญัติในมาตรา 9 โดยอาจจะกำหนดให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ รายงานผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งส่งดัชนีข้อมูลในศูนย์มายังคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาว่ามีข้อมูลข่าวสารที่ครบถ้วนหรือไม่
4. ควรมีการสร้างกฎเกณฑ์ที่เป็นหลักประกันแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพราะคณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ สามารถที่จะตรากฎเกณฑ์ที่จะสร้างหลักประกันให้เกิดขึ้นแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อชีวิตการทำงานราชการในอนาคต ซึ่งจะช่วยให้หลักการพื้นฐานที่ต้องการให้เปิดเผยข้อมูลเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น เป็นรูปธรรมมากขึ้น

ด้านกลไกที่ดูแลและบังคับใช้กฎหมาย

1. ควรมีการกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจนในการสรรหาคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการเสนอชื่อ

บุคคลที่จะเข้าเป็นกรรมการจากหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นการป้องกันข้อครหาเรื่องความไม่โปร่งใสในการสรรหา และยังเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับสาธารณะอีกด้วย

2. สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในฐานะที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้านธุรการ และงานวิชาการให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญต่อสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงโครงสร้างบุคลากร โดยการเพิ่มเจ้าหน้าที่ของสำนักงานฯ เพื่อให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ที่มีขอบเขตกว้างขวาง พร้อมทั้งปรับงบประมาณให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานด้วย ซึ่งการแก้ไขจุดนี้จะส่งผลให้สำนักงานฯ สามารถดำเนินงานในด้านต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วในอนาคตด้วย
3. เนื่องจากสำนักงานฯ มีภาระหน้าที่รับผิดชอบทางด้านวิชาการด้วย สำนักงานฯ ควรที่จะมีแนวทางในการริเริ่มงานทางวิชาการให้แก่คณะกรรมการทั้ง 2 ชุด โดยในระยะแรกอาจประสานงานกับคณะอนุกรรมการส่งเสริม ศึกษาวิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อร่วมกันศึกษาวิจัยประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น กรณีปัญหาการเปิดเผยข้อมูลที่มีการถกเถียงกันในประเด็นข้อมูลส่วนบุคคลกับข้อมูลสาธารณะ เป็นต้น จะเป็นการทำให้คณะกรรมการสามารถติดตามปัญหาเร่งด่วนได้ทัน่วงที
4. คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ควรร่วมกันวางแผนแนวทางในการประมวลผลคำวินิจฉัยที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง นำมากำหนดเป็นแนวปฏิบัติให้กับหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปในบรรทัดฐานเดียวกัน เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันต่อการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ซึ่งหากสามารถขยายผลให้เกิดแนวปฏิบัติร่วมกันแล้ว จะทำให้เจ้าหน้าที่ไม่ต้องรอให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการลงมาอีกครั้งหนึ่ง

ด้านนโยบายของประเทศ

รัฐบาลควรเร่งให้ความสำคัญกับปรัชญาพื้นฐานของกฎหมายที่ต้องการให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลของราชการเป็นหลัก ส่วนการปกปิดจะเป็นเฉพาะกรณี รัฐบาลชุดปัจจุบันที่ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ในส่วนของนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน มีนโยบายที่จะปรับกระบวนการบริหารราชการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการข้อมูลข่าวสารอย่างกว้างขวาง รวดเร็ว และเท่าเทียมกัน พร้อมกันนี้จะปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง แต่เมื่อพิจารณาในสถานการณ์ปัจจุบันพบว่า แม้แต่ในการปฏิรูประบบราชการที่จะมีการนำมาใช้ในวันที่ 1 ตุลาคม 2545 ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่มีฐานะเป็นหน่วยราชการหน่วยหนึ่ง ยังมีได้

รับความสนใจจากรัฐบาลและไม่ได้อยู่ในกระแสของการปฏิรูปแต่อย่างใด ดังนั้นรัฐบาลควรเร่งผลักดันนโยบายนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการตรวจสอบการทำงานของหน่วยราชการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใสตลอดเวลา อันจะยังประโยชน์แก่รัฐบาลและประชาชนในท้ายที่สุดด้วย

10.6 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ถึงแม้ว่าความผิดในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันจะเป็นมูลฐานความผิดหนึ่งในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แต่ปรากฏว่าการดำเนินการในช่วงปีเศษที่ผ่านมา ยังไม่มีคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลเพื่อยึดทรัพย์แต่อย่างใด ขณะเดียวกันเรื่องที่อยู่ในการสืบสวนสอบสวนของ ป.ป.ง. ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันก็ยังมีจำนวนน้อย ในช่วงหลังรัฐบาลได้พยายามให้ ป.ป.ง. เข้าไปมีส่วนร่วมในการปราบปรามการทุจริตในส่วนที่รัฐบาลดำเนินการมากขึ้น แต่การดำเนินการของรัฐบาลเป็นการดำเนินการภายใต้การตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจขึ้นมาไม่มีองค์กรที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทำให้ผลงานมีไม่มากนัก

นอกจากนี้แล้วยังไม่มีการประสานงานร่วมมือกันระหว่าง ป.ป.ง. กับ ป.ป.ช. ทั้งนี้เนื่องจากตามกฎหมายของ ป.ป.ช. สามารถเรียกหลักฐานหรือตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินได้โดยตรง อย่างไรก็ตามเนื่องจาก ป.ป.ง. ได้มีการลงทุนทางด้านเทคโนโลยีไว้ค่อนข้างมาก ทำให้สามารถวิเคราะห์แยกแยะธุรกรรมทางการเงินต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันว่าควรมีการสร้างความร่วมมือระหว่าง 2 หน่วยงาน เพื่อให้การตรวจสอบและปราบปรามการคอร์รัปชันทำได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

10.7 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ

แม้ว่ารัฐธรรมนูญ (พ.ศ. 2540) ได้สร้างกลไกในการตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งไว้หลายช่องทาง โดยเฉพาะในส่วนของภาคประชาชนที่ตั้งความหวังไว้กับกลไกในการตรวจสอบตามรัฐธรรมนูญอย่างมาก เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันถือได้ว่าเป็นฉบับแรกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบอำนาจรัฐอย่างเป็นรูปธรรม

สำหรับส่วนของภาคประชาชน รัฐธรรมนูญได้สร้างกลไกทางกฎหมายในการเข้ามีส่วนร่วมในการตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ 3 ช่องทางหลัก อันได้แก่

- การรวบรวมรายชื่อ 50,000 รายชื่อโดยประชาชน เพื่อยื่นถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 304

- กลไกการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งว่าร่ำรวยผิดปกติ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 308 และตามพระราชบัญญัติ ป.ป.ช. มาตรา 43(3)
- การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่ง ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 295

แต่อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญจนกระทั่งถึงปัจจุบันเป็นเวลา 5 ปี กลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญโดยภาคประชาชน กลับประสบกับปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดมากมายในการนำมาปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นข้อกฎหมายและกระบวนการในการดำเนินการตรวจสอบทั้งฝ่ายประชาชนและฝ่ายราชการ ประสิทธิภาพขององค์กรตรวจสอบที่มีข้อจำกัดและขาดการประสานงานระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง ดังที่นำเสนอในบทที่ 9 แล้ว คณะวิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. กรณีผู้ดำรงตำแหน่งถูกกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติตามพระราชบัญญัติ ป.ป.ช. มาตรา 75 วรรค 2 ระบุว่า การกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติต้องกระทำในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกิน 2 ปี นั้น คณะวิจัยเห็นว่า กรณีความร่ำรวยผิดปกติของผู้ดำรงตำแหน่ง เป็นความผิดต่อสาธารณะไม่ควรมีการกำหนดอายุความไว้เพียงเท่านั้น
2. กระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่เกี่ยวกับการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่ง หากกระบวนการไต่สวนพบว่ามีส่วนร่วมเป็นข้าราชการประจำ หรือเอกชนอื่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถส่งฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ทั้งหมด แต่ถ้การไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีทุจริต เริ่มต้นจากข้าราชการประจำ และไปพบว่าเกี่ยวข้องกับนักการเมือง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถส่งฟ้องต่อศาลฎีกา ต้องมีผู้เสียหายมากล่าวหา โดยที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ได้ถูกถือว่าเป็นผู้เสียหายที่จะสามารถดำเนินการได้ คณะวิจัยเห็นว่า ควรมีการแก้ไข เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถดำเนินการส่งฟ้องได้ หากมีข้อมูล หลักฐานเพียงพอ
3. ในกรณีการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่ง “ผู้เสียหาย” ที่สามารถกล่าวหา เพื่อให้ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริง คือ ผู้มีส่วนร่วมกับผู้ดำรงตำแหน่งในการแบ่งปันผลประโยชน์จากการทุจริต และผู้ได้บังคับบัญชา จึงเป็นไปได้ยากที่จะมีการใช้ช่องทางนี้ คณะวิจัยเห็นว่า การตีความ “ผู้เสียหาย” ในกรณีที่เป็นการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่ง ควรมีการตีความอย่างกว้าง ให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้เสียหายให้รัฐเป็นผู้เสียหายได้ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้กล่าวหาได้
4. มีข้อเสนอให้เปิดเผยบัญชีทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่ง และนักการเมือง ซึ่งจะเป็นการลดภาระการตรวจสอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพราะประชาชนและสื่อมวลชนสามารถติดตามตรวจสอบและแจ้งเบาะแสต่อ ป.ป.ช. ได้

5. มีข้อเสนอว่า ข้อมูลการชำระภาษีของนักการเมือง ไม่ควรเป็นความลับ ผู้ดำรงตำแหน่งเมื่อยื่นแบบแสดงทรัพย์สินให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีด้วย
6. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ ควรจะครอบคลุมทุกองค์กร โดยรวมถึงองค์กรอิสระทุกองค์กรด้วย
7. ตามพระราชบัญญัติ ป.ป.ช. ที่มีการระบุโทษของผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ 50,000 คน ในมาตรา 124 นั้น มีข้อเสนอให้ตัดออก เพื่อเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบอำนาจรัฐ ในกรณีที่มีการกลั่นแกล้งใส่ความโดยสร้างหลักฐานเท็จ เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องระบุในกฎหมายของ ป.ป.ช.
8. ควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การรวบรวมรายชื่อ 50,000 คน ให้ประชาชนสามารถทำได้ง่ายกว่าที่เป็นอยู่

ภาคผนวก ก¹

1. ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ได้แก่
 - 1.1 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2528 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2530
 - 1.2 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2528 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535
 - 1.3 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533
 - 1.4 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ได้แก่ การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด และหมายความรวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวนี้ด้วย
2. ความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารหญิงและเด็ก เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น และความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีเฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณีหรือความผิดเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือจัดการกิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี ได้แก่
 - 2.1 ความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือพาไปเพื่อการอนาจารหญิงและเด็ก เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น และความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์
 - 2.1.1 ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 282 คือ การกระทำเพื่อให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารหญิง แม้หญิงนั้นจะยินยอมก็ตาม ไม่ว่าการกระทำต่างๆ อันประกอบความผิดนั้นจะได้กระทำในประเทศต่างกันหรือไม่ และรวมถึง การกระทำเพื่อให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น โดยรับตัวเด็กหญิง หรือหญิงซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไป หรือชักพาไปหรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว

¹ ข้อมูลจาก website ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน www.amlo.go.th

2.1.2 ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 283 คือ การกระทำให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปเพื่อการอนาจารหญิง โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ไม่ว่าการกระทำต่างๆ อันประกอบเป็นความผิดนั้นจะได้กระทำในประเทศ ต่างกันหรือไม่ และรวมถึง การกระทำให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น โดยรับตัวเด็กหญิงหรือหญิงซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไป หรือชักพาไป หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว

2.1.3 ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 317 คือ การพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ไปจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล รวมถึงการซื้อ จำหน่าย หรือรับตัวเด็กซึ่งถูกพราก และการกระทำให้หากำไร หรือเพื่อการอนาจารด้วย

2.1.4 ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 318 คือ การพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล โดยผู้เยาว์นั้นไม่เต็มใจ รวมถึง การซื้อ จำหน่าย หรือรับตัวผู้เยาว์ซึ่งถูกพราก และการกระทำให้หากำไร หรือเพื่อการอนาจารด้วย

2.1.5 ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 319 คือ การพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล เพื่อหากำไร หรือเพื่อการอนาจารโดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจ รวมถึงการซื้อ จำหน่าย หรือรับตัวผู้เยาว์ซึ่งถูกพรากด้วย

2.2 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ได้แก่ พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 คือ การกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้าหญิงหรือเด็ก ซื้อ ขาย จำหน่าย พามา หรือส่งไปยังที่ใด รับ หน่วงเหนี่ยว หรือกักขัง ซึ่งหญิงหรือเด็ก หรือจัดให้หญิงหรือเด็กกระทำการหรือยอมรับการกระทำใด เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เพื่อการอนาจารหรือเพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้ โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น ไม่ว่าหญิงหรือเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตามอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี กฎหมายว่าด้วยสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน หรือพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ รวมถึงการเตรียมการเพื่อกระทำความผิด และการสมคบกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดด้วย

2.3 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็น ธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี หรือความผิดเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณี ในสถานการค้าประเวณี

2.3.1 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 9 คือ การเป็น
ธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปซึ่งบุคคลใดเพื่อให้บุคคลนั้น กระทำการค้าประเวณี แม้บุคคล
นั้นจะยินยอมก็ตาม และไม่ว่าการกระทำต่างๆ อันประกอบเป็นความผิดนั้นจะได้กระทำ
ภายในหรือนอกราชอาณาจักร

2.3.2 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 11 คือ การเป็น
เจ้าของกิจการค้าประเวณี ผู้ดูแล หรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี
หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี

3. ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดตามกฎหมายว่า
ด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

3.1 ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 341 และมาตรา 343 คือ การหลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด
ข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งและโดยการหลอกลวงดังวานั้น ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูก
หลอกลวง หรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลาย
เอกสารสิทธิ โดยการกระทำดังกล่าวนี้ ได้กระทำด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อประชาชน
หรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน

3.2 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ได้แก่ พระราชกำหนดการ
กู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 มาตรา 4 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 พ.ศ. 2534 คือ
การโฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชน หรือกระทำด้วยประการใดๆ ให้ปรากฏแก่บุคคล
ตั้งแต่สิบคนขึ้นไปว่าในการกู้ยืมเงิน ตนหรือบุคคลใดจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้สูงกว่า
อัตราดอกเบี้ยสูงสุด ที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน
จะพึงจ่ายได้ โดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าตนหรือบุคคลนั้นจะนำเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินรายนั้น
หรือรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียนให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน หรือโดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่า ตนหรือบุคคล
นั้นไม่สามารถประกอบกิจการใดๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียง
ที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้น และในการนั้นเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลใดได้กู้ยืมเงินไป

4. ความผิดเกี่ยวกับการยักยอกหรือฉ้อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์หรือกระทำการโดยทุจริตตามกฎหมาย
ว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิต
ฟองซิเอร์ หรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งกระทำโดยกรรมการ ผู้จัดการ หรือ
บุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบหรือมีประโยชน์ เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถาบันการเงินนั้น

- 4.1 ความผิดเกี่ยวกับการยกยอกหรือฉ้อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์หรือกระทำการโดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ พระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 มาตรา 46 ณว แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 พ.ศ. 2528 มาตรา 18 คือ กรรมการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในธนาคารพาณิชย์ กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 1 (ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์) หมวด 3 (ความผิดฐานฉ้อโกง) หมวด 4 (ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้) หมวด 5 (ความผิดฐานยกยอก) หรือหมวด 7 (ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์) ของลักษณะ 12 (ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์) แห่งประมวลกฎหมายอาญา รวมถึงผู้ใช้ให้กระทำความผิด หรือเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิด
- 4.2 ความผิดเกี่ยวกับการยกยอกหรือฉ้อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์หรือกระทำการโดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ได้แก่ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2526 มาตรา 34 คือ
 - 4.2.1 มาตรา 75 ทวิ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบ ในการดำเนินงานของบริษัท โดยทุจริต หลอกลวงด้วยการแสดง ข้อความอันเป็นเท็จแก่ประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สามหรือทำให้ประชาชนผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ
 - 4.2.2 มาตรา 75 ตริ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินของบริษัท หรือทรัพย์สินที่บริษัทเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย กระทำผิดหน้าที่ของตนด้วยประการใดๆ โดยทุจริตจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของบริษัท
 - 4.2.3 มาตรา 75 จัตวา กรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัท ครอบครองทรัพย์ ซึ่งเป็นของบริษัท หรือซึ่งบริษัทเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย เบียดบังเอาทรัพย์นั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต
 - 4.2.4 มาตรา 75 เบญจ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัท เอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินอันบริษัทมีหน้าที่ดูแล หรือที่อยู่ในความครอบครองของบริษัท ถ้าได้กระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

- 4.2.5 ตามมาตรา 75 ฉ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบ ในการดำเนินงานของบริษัท รู้ว่าเจ้าหน้าที่ของบริษัท หรือเจ้าหน้าที่ของบุคคลอื่น ซึ่งจะใช้สิทธิของเจ้าหน้าที่บริษัท บังคับการ ชำระหนี้จากบริษัท ใช้หรือนำจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชำระหนี้ ได้ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่ผู้อื่น ซึ่งทรัพย์สินของบริษัท หรือแก่งให้บริษัท เป็นหนี้ซึ่งไม่เป็นความจริง ถ้าได้กระทำเพื่อมิให้เจ้าหน้าที่ ได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน
- 4.2.6 มาตรา 75 สัตต กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัท กระทำการ หรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อ ตนเอง หรือผู้อื่น อันเป็นการเสียหายแก่บริษัทนั้น
- 4.2.7 มาตรา 75 อัฐ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัท กระทำหรือยินยอมให้กระทำการดังต่อไปนี้
- 4.2.7.1 ทำให้เสียหาย ทำลาย เปลี่ยนแปลง ดัดทอน หรือปลอมบัญชีเอกสาร หรือหลัก ประกันของบริษัทหรือที่เกี่ยวข้องกับบริษัท
 - 4.2.7.2 ลงข้อความเท็จหรือไม่ลงข้อความสำคัญในบัญชีหรือเอกสารของบริษัท หรือที่เกี่ยวข้อง กับบริษัท หรือ
 - 4.2.7.3 ทำบัญชีไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นปัจจุบัน หรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง ถ้า กระทำหรือยินยอมให้กระทำ เพื่อลวงให้บริษัท หรือผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์ อันควรได้ หรือลวงบุคคลใดๆ
- 4.3 ความผิดเกี่ยวกับการยกยอกหรือฉ้อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์หรือกระทำการโดยทุจริตตาม กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลัก-ทรัพย์ พ.ศ. 2535
- 4.3.1 มาตรา 306 กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบ ในการดำเนินงานของนิติบุคคล ใดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยทุจริตหลอกลวงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จแก่ประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน และโดยการหลอกลวงดังว่า นั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สามหรือทำให้ประชาชนผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ
- 4.3.2 มาตรา 307 กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินของนิติบุคคลดังกล่าว หรือ ทรัพย์สินที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย กระทำผิดหน้าที่ของตนด้วยประการใดๆ โดย ทุจริตจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของนิติบุคคลนั้น

- 4.3.3 มาตรา 308 กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัตินี้ ครอบครองทรัพย์สิน ซึ่งเป็นของนิติบุคคลดังกล่าว หรือซึ่งนิติบุคคล ดังกล่าวเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย เบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต
- 4.3.4 มาตรา 309 กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล ใดตามพระราชบัญญัตินี้ เอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินอันนิติบุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ ดูแล หรือที่อยู่ในความครอบครองของ นิติบุคคลนั้น ได้กระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน
- 4.3.5 มาตรา 310 กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบ ในการดำเนินงานของนิติบุคคล ใดตามพระราชบัญญัตินี้ รู้ว่าเจ้าหนี้ของนิติบุคคลดังกล่าว หรือเจ้าหนี้ของบุคคลอื่น ซึ่งจะใช้ สิทธิของเจ้าหนี้นิติบุคคลนั้น บังคับการชำระหนี้จากนิติบุคคล ใช้หรือน่าจะใช้สิทธิเรียกร้อง ทางศาลให้ชำระหนี้ ได้ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่ผู้อื่น ซึ่งทรัพย์สินของนิติบุคคล นั้น หรือแกล้งให้นิติบุคคลนั้น เป็นหนี้ซึ่งไม่เป็นความจริง ถ้าได้กระทำเพื่อมิให้เจ้าหนี้ ได้รับ ชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน
- 4.3.6 มาตรา 311 กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล ใดตามพระราชบัญญัตินี้ กระทำการ หรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ ที่มิควรได้โดย ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อตนเอง หรือผู้อื่น อันเป็นการเสียหายแก่นิติบุคคลนั้น
- 4.3.7 มาตรา 312 กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล ใดตามพระราชบัญญัตินี้ กระทำ หรือยินยอมให้กระทำการดังต่อไปนี้
 - 4.3.7.1 ทำให้เสียหาย ทำลายเปลี่ยนแปลง ดัดทอน หรือปลอมบัญชีเอกสาร หรือหลัก ประกันของนิติบุคคลดังกล่าวหรือที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้น
 - 4.3.7.2 ลงข้อความเท็จ หรือไม่ลงข้อความสำคัญในบัญชีหรือเอกสารของนิติบุคคล หรือที่ เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้น
 - 4.3.7.3 ทำบัญชีไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นปัจจุบัน หรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง ถ้า กระทำหรือยินยอมให้กระทำ เพื่อลวงให้นิติบุคคลดังกล่าว หรือผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์ อันควรได้ หรือลวงบุคคลใดๆ
5. ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมาย อาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความ ผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น
 - 5.1 ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่

- 5.1.1 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 147 คือ เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใด เบียดบังทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต หรือโดยทุจริตยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์สินนั้นเสีย
- 5.1.2 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 148 คือ เป็นเจ้าพนักงาน ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจ หรือจู่ใจเพื่อให้บุคคลใด มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แก่ตนเองหรือผู้อื่น
- 5.1.3 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 149 คือ เป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล เรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่
- 5.1.4 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 150 คือ เป็นเจ้าพนักงาน กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งโดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งนั้น
- 5.1.5 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 151 คือ เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำจัดการหรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล สุขาภิบาล หรือเจ้าของทรัพย์สินนั้น
- 5.1.6 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 152 คือ เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นเนื่องด้วยกิจการนั้น
- 5.1.7 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 153 คือ เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จ่ายทรัพย์สิน จ่ายทรัพย์สินนั้นเกินกว่าที่ควรจ่ายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น
- 5.1.8 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 154 คือ เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่หรือแสดงว่าตนมีหน้าที่เรียกเก็บ หรือตรวจสอบภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือเงินอื่นใด โดยทุจริตเรียกเก็บหรือละเว้นไม่เรียกเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมหรือเงินนั้น หรือกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดเพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร หรือค่าธรรมเนียมนั้นมีต้องเสียหรือเสียน้อยไปกว่าที่จะต้องเสีย
- 5.1.9 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 155 คือ เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่กำหนดราคาทรัพย์สินหรือสินค้าใด เพื่อเรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย โดยทุจริตกำหนดราคาทรัพย์สินหรือสินค้านั้น เพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมนั้นมีต้องเสียหรือเสียน้อยไปกว่าที่จะต้องเสีย

- 5.1.10 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 156 คือ เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีตามกฎหมายโดยทุจริต แฉก หรือกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด เพื่อให้มีการละเว้นการลงรายการในบัญชี ลงรายการเท็จในบัญชี แก้ไขบัญชี หรือซ่อนเร้น หรือทำหลักฐานในการลงบัญชี อันจะเป็นผลให้การเสียภาษีอากร หรือค่าธรรมเนียมนั้นต้องเสียหรือเสียน้อยกว่าที่ควรจะต้องเสีย
- 5.1.11 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 157 คือ เป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต
- 5.1.12 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 158 คือ เป็นเจ้าพนักงาน ทำให้เสียหายทำลาย ซ่อนเร้นเอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินหรือเอกสารใดอันเป็นหน้าที่ของตนที่จะปกครองหรือรักษาไว้ หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น
- 5.1.13 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 159 คือ เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ดูแล รักษาทรัพย์สินหรือเอกสารใด กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยถอนทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือโดยยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ซึ่งตราหรือเครื่องหมายอันเจ้าพนักงานได้ประทับ หรือหมายไว้ที่ทรัพย์สินหรือเอกสารนั้นในการปฏิบัติการตามหน้าที่ เพื่อเป็นหลักฐานในการยึดหรือรักษาสິงนั้น
- 5.1.14 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 160 คือ เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่รักษาหรือใช้ดวงตราหรือรอยตราของราชการหรือของผู้อื่น กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยใช้ดวงตราหรือรอยตรานั้น หรือโดยยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย
- 5.1.15 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 161 คือ เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสารกรอกข้อความลงในเอกสารหรือดูแลรักษาเอกสาร กระทำการปลอมเอกสารโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่นั้น
- 5.1.16 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 162 คือ เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการดังต่อไปนี้ในการปฏิบัติการตามหน้าที่
 - 5.1.16.1 รับรองเป็นหลักฐานว่า ตนได้กระทำการอย่างใดขึ้นหรือว่ากระทำการอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จ
 - 5.1.16.2 รับรองเป็นหลักฐานว่า ได้มีการแจ้งซึ่งข้อความอันมิได้มีการแจ้ง
 - 5.1.16.3 ละเว้นไม่จดข้อความซึ่งตนมีหน้าที่ต้องรับจด หรือจดเปลี่ยนแปลงข้อความ เช่นว่านั้น

- 5.1.16.4 รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ
- 5.1.17 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 163 คือ เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ในการไปรษณีย์ โทรเลข หรือโทรศัพท กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- 5.1.17.1 เปิดหรือยอมให้ผู้อื่นเปิด จดหมายหรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์ หรือโทรเลข
- 5.1.17.2 ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหาย หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้สูญหาย ซึ่งจดหมายหรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือโทรเลข
- 5.1.17.3 กัก หรือส่งให้ผิดทาง หรือส่งให้แก่บุคคลอื่นซึ่งรู้ว่ามิใช่เป็นผู้ควรรับ ซึ่งจดหมาย หรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือโทรเลข
- 5.1.17.4 เปิดเผยข้อความที่ส่งทางไปรษณีย์ ทางโทรเลขหรือทางโทรศัพท
- 5.1.18 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 164 คือ เป็นเจ้าพนักงาน รู้หรืออาจรู้ความลับในราชการ กระทำด้วยประการใดๆ อันมิชอบด้วยหน้าที่ ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับนั้น
- 5.1.19 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 165 คือ เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือคำสั่งซึ่งได้สั่งเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ป้องกันหรือขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมายหรือคำสั่งนั้น
- 5.1.20 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 166 คือ เป็นเจ้าพนักงาน ละทิ้งหน้าที่หรือกระทำการอย่างใดๆ เพื่อให้งานหยุดชะงักหรือเสียหาย โดยร่วมกระทำการเช่นนั้นด้วยกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป รวมถึงการกระทำเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดิน เพื่อบังคับรัฐบาลหรือเพื่อข่มขู่ประชาชน
- 5.2 ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่
- 5.2.1 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 200 คือ เป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งพนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน คดีอาญาหรือจัดการให้เป็นไปตามกฎหมายอาญา กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดๆ ในตำแหน่งอันเป็นการมิชอบ เพื่อที่จะช่วยบุคคลหนึ่งบุคคลใดมิให้ต้องโทษ หรือให้รับโทษน้อยลง
- 5.2.2 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 201 เป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่ง ตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกะทำการหรือไม่กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

- 5.2.3 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 202 เป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ ในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น
- 5.2.4 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 203 เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตาม คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ป้องกันหรือขัดขวางมิให้การเป็นไปตาม คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น
- 5.2.5 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 204 เป็นเจ้าพนักงานมีตำแหน่งหน้าที่ ควบคุมดูแลผู้ที่ต้องคุมขังตามอำนาจของศาล ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ที่อยู่ในระหว่างคุมขังนั้นหลุดพ้นจากการถูกคุมขังไป
- 5.3 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2502
 - 5.3.1 มาตรา 4 คือ เป็นพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใด เบียดบังทรัพย์สินนั้นเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต หรือโดยทุจริตยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์สินนั้นเสีย
 - 5.3.2 มาตรา 5 คือ เป็นพนักงาน ใช้อำนาจในหน้าที่โดยมิชอบ ช่มชู้ใจหรือจงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น
 - 5.3.3 มาตรา 6 คือ เป็นพนักงาน เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่
 - 5.3.4 มาตรา 7 คือ เป็นพนักงาน กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียกรับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานในหน้าที่นั้น
 - 5.3.5 มาตรา 8 คือ เป็นพนักงาน มีหน้าที่ ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใด ๆ ใช้อำนาจในหน้าที่โดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่องค์กร บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น
 - 5.3.6 มาตรา 9 คือ เป็นพนักงาน มีหน้าที่จัดการ หรือดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสีย เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นอันเนื่องด้วยกิจการนั้น

- 5.3.7 มาตรา 10 คือ เป็นพนักงาน มีหน้าที่จ่ายทรัพย์สิน จ่ายทรัพย์สินนั้นเกินกว่าที่ควรจ่ายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น
- 5.3.8 มาตรา 11 คือ เป็นพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต
- 5.4 ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น เช่น ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 เป็นต้น
- 6 ความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญา ได้แก่
 - 6.1 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 337 คือ การกระทำความผิดอาญาด้วยการข่มขืนใจผู้อื่น ให้ยอมให้หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญ หรือของบุคคลที่สาม จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น โดยอ้างว่า เป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการ และมีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมาย หรือโดยสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปเพื่อกระทำการกระทำความผิดอาญา
 - 6.2 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 338 คือ การกระทำความผิดอาญาด้วยการข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน โดยขู่เข็ญว่าจะเปิดเผยความลับ ซึ่งการเปิดเผยนั้นจะทำให้ผู้ถูกขู่เข็ญหรือบุคคลที่สามเสียหาย จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น โดยอ้างว่า เป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการ และมีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมาย หรือโดยสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปเพื่อกระทำการกระทำความผิดอาญา
- 7 ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ได้แก่ พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 กล่าวคือ
 - 7.1 ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ปัจจุบันยังมีผลใช้บังคับอยู่ ทั้งนี้มีการยกเลิกบางมาตราของกฎหมายดังกล่าว และปรับปรุงบทกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีการตรากฎหมายศุลกากรขึ้น ใช้บังคับสืบมาอีก 15 ฉบับ ดังนี้
 - 7.1.1 พระราชบัญญัติศุลกากรแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2471
 - 7.1.2 พระราชบัญญัติศุลกากรแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2472
 - 7.1.3 พระราชบัญญัติศุลกากรแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2474
 - 7.1.4 พระราชบัญญัติศุลกากรแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2475
 - 7.1.5 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2479

- 7.1.6 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2480
 - 7.1.7 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2480
 - 7.1.8 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482
 - 7.1.9 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2483
 - 7.1.10 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2490
 - 7.1.11 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2497
 - 7.1.12 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2499
 - 7.1.13 ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 329 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515
 - 7.1.14 พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 พ.ศ. 2528
 - 7.1.15 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2534
- 7.2 พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 27 ความในตอนที่ห้าได้บัญญัติใหม่โดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2490 มาตรา 3 คือ การนำหรือพาของที่ยังไม่ได้เสียภาษี หรือของต้องจำกัด หรือของต้องห้าม หรือที่ยังไม่ได้ผ่านศุลกากรโดยถูกต้อง เข้ามาในราชอาณาจักรไทยก็ดี หรือที่ส่งหรือพาของเช่นว่านี้ออกไปนอกพระราชอาณาจักรก็ดี หรือช่วยเหลือด้วยการใดๆ ในการนำของเช่นว่านี้เข้ามาหรือส่งออกไปก็ดี หรือย้ายถอนไป หรือช่วยเหลือให้ย้ายถอนไปซึ่งของดังกล่าวนี้จากเรือกำปั่น ท่าเทียบเรือ โรงเก็บสินค้า คลังสินค้า ที่มั่นคง หรือโรงเก็บของ โดยไม่ได้รับอนุญาตก็ดี หรือให้ที่อาศัยเก็บหรือเก็บ หรือซ่อนของเช่นว่านี้ หรือยอม หรือจัดให้ผู้อื่น ทำการเช่นว่านี้ก็ดี หรือเกี่ยวข้องด้วยการใดๆ ในการหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียค่าภาษีศุลกากร หรือในการหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงบทกฎหมายและข้อจำกัดใดๆ อันเกี่ยวแก่การนำของเข้า ส่งของออก ขนของขึ้น เก็บของในคลังสินค้า และการส่งมอบของ โดยเจตนาจะฉ้อค่าภาษีของรัฐบาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่จะต้องเสียสำหรับของนั้นๆ กีดหรือหลีกเลี่ยงข้อห้ามหรือข้อจำกัดอันเกี่ยวแก่ของนั้นๆ
- 7.3 พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 27 ทวิ เพิ่มความโดยได้บัญญัติใหม่ตามพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2499 มาตรา 4 คือ การช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจำนำ หรือรับไว้โดยประการใด ซึ่งของอันตนรู้ว่าเป็นของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงอากรข้อห้าม หรือข้อจำกัด

ภาคผนวก ข²

รายนามคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

กรรมการโดยตำแหน่ง

1. รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี	พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ
2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์
3. ปลัดกระทรวงยุติธรรม	นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์
4. อัยการสูงสุด	นายสุชาติ ไตรประสิทธิ์
5. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	พล.ต.อ.สันต์ ศรุตานนท์
6. เลขาธิการ ป.ป.ส.	นายกิตติ ลิ้มชัยกิจ
7. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	นายสฤติย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์
8. อธิบดีกรมการประกันภัย	นายบรรณวัฒน์ สุวรรณ
9. อธิบดีกรมที่ดิน	นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ์
10. อธิบดีกรมศุลกากร	นายมานิตย์ วิทยาเต็ม
11. อธิบดีกรมสรรพากร	นายศุภวัฒน์ ควณิกุล
12. อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย	นายฤกษ์ กาญจนบุญชู
13. ผู้ว่าราชการนครแห่งประเทศไทย	ม.ร.ว.ปรีดิยาธรณ์ เทวกุล
14. ประธานสมาคมธนาคารไทย	นายจุลกร สิงห์โกวินทร์
15. เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์	นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล
16. เลขาธิการ ป.ป.ง.	พ.ต.อ.พิรพันธุ์ เปรมภูติ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน

1. นายจิระ บุญพจนสุนทร
2. พลตำรวจเอกชวลิต ยอธมณี
3. ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ
4. ศาสตราจารย์นิติ เศรษฐบุตร
5. ศาสตราจารย์อมร จันทสมบุญ
6. - 9. ลาออก (ยังไม่มีแต่งตั้งใหม่)

² ข้อมูลจาก website ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน www.amlo.go.th

ภาคผนวก ค

สรุปรายงานการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์คุณวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม กรรมการ ป.ป.ช.

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2545

1. ตัวบทกฎหมาย

คุณวิรัตน์ ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) การตีความกฎหมายของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับผู้เสียหาย โดยตรงจากการกระทำนั้น เป็นการตีความแบบแยก น่าจะตีความอย่างกว้างให้ประชาชนเป็นผู้เสียหายได้ เพราะเป็นคนเสียหายให้รัฐ

2) กรณีเราตรวจสอบต้นเหตุ การทุจริตของข้าราชการประจำนี้ เรามีเหตุสงสัยเราสามารถตรวจสอบได้ แต่เมื่อมาเจอเจ้าหน้าที่การเมืองแล้ว กฎหมายนี้เขากันตามตัวอักษรต้องให้ผู้เสียหายมากล่าวหา ประเด็นคือ จะไปหาผู้กล่าวหาที่ไหนเพราะเขาอยู่กันเป็นผู้ได้บังคับบัญชา เพราะฉะนั้นการแก้ปัญหาตรงนี้ควรเปิดช่องไว้ว่า เมื่อปรากฏหลักฐานชัดเจนต่อคณะกรรมการ กรรมการน่าจะเป็นผู้หยิบยกหรือว่ากล่าวหาได้ ยกตัวอย่างเช่น รัฐมนตรีคนนี้เป็นรัฐมนตรีอยู่ เราจะให้หน่วยงานไปร้องเรียนนี้ เขาก็ไม่รู้ว่าจะไปร้องเรียนกับใคร และความเสียหายที่ให้ปรากฏเป็นตัวเลขออกมาก็ยาก เช่น เราเคยบอกให้เขาร้องเรื่องคอมพิวเตอร์ของกระทรวงหนึ่ง ที่เราดูแล้วว่ามันเกิดความเสียหาย การที่คนไม่เปิดโอกาสให้มีการประมูลแข่งขันกันนั้น มันเสียหาย สมมติว่าอย่างนี้ เขาบอก เขาก็ไม่เห็นเสียหาย งบประมาณก็ใช้เท่าเดิม ได้คอมพิวเตอร์ตามที่ต้องการ เขาก็ไม่ร้อง ซึ่งกรณีแบบนี้หลายเรื่องที่เขาไม่ยอมร้องเรียน

3) กรณีที่กฎหมายปกติเอื้อไม่ถึง กฎหมาย ป.ป.ช. น่าจะเอื้อถึง เพราะเป็นกฎหมายพิเศษ ถ้าเป็นกฎหมายอาญาเขาดำเนินการได้เลย แต่ของ ป.ป.ช. ไม่ได้ต้องมีผู้เสียหายมากล่าวหา อย่างเราไปศาลฎีกาแผนกคดีอาญานักการเมืองนี้ เมื่อพบใครเกี่ยวข้องด้วยถึงเป็นเอกชนก็ลากเขาไปขึ้นศาลเดียวกันหมด แต่ว่าไปเจอนักการเมือง เราเอาขึ้นไปไต่สวนไม่ได้ ถ้าเราเริ่มกับข้าราชการแล้วสอบไปเจอนักการเมือง เราไม่สามารถทำได้ กรณีนี้มีข้อเท็จจริงหลายอัน เช่น เรื่องซื้อที่ดินของเทศบาล สอบไปลงมติแล้ว แต่ไปตีความว่าผู้ว่า กทม. นี้เขาเป็นตำแหน่งนักการเมือง เพราะฉะนั้นไม่มีผู้กล่าวหาเขาจะไปตั้งเรื่องเขาไม่ได้ ต้องมีหนังสือไปให้ปลัด กทม. เพื่อทำหนังสือกลับมาที่เรา ยกตัวอย่าง ในขณะนี้เขาร้องมาเรื่องนักการเมือง รัฐมนตรี และอธิบดี เรื่องกระทำความผิด วิถีพิจารณาของ ป.ป.ช. ก็จะพิจารณาว่า คนที่กล่าวหาคนนี้ เป็นผู้เสียหายหรือไม่ ถ้าไม่ใช่ให้ข้อหาตกไป และปรากฏมีความผิดโยงไปถึงนักการเมือง ก็ให้หน่วยงานที่มีความเสียหายแจ้งกลับมา ก็ยังถามกันว่าใครเขาจะแจ้ง ปลัดที่ไหนใครเขาจะแจ้ง

4) กรณีร่ำรวยผิดปกติ หลักเพียงแต่ทำให้ตรวจสอบเสียก่อน การเพิ่มขึ้นของทรัพย์สิน ป.ป.ช. ดูได้เฉพาะขาเข้าและขาออกเท่านั้น ส่วนความเคลื่อนไหวของบัญชีระหว่างกลางอยู่ดีๆ ไปขอตรวจไม่ได้ เพราะจะเป็นการไปก้าวล่วงในอำนาจกฎหมายของแบงก์ชาติ แต่เมื่อมีผู้กล่าวหาว่ามีเงินเข้าออกธนาคารมาก ป.ป.ช. จึงมีสิทธิ์ตรวจสอบ

5) กฎหมายของหน่วยงานราชการ กับ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ เมื่อผู้บังคับบัญชาลงโทษแล้ว ถ้า ป.ป.ช. ไม่เห็นด้วยให้หักทิ้งไปให้นายกฯ หรือคณะกรรมการ ก.พ. ลงโทษแทน แล้วมาตราต่อมาไปเขียนว่า ผู้ถูกลงโทษตามมาตราต่างๆ สามารถอุทธรณ์ได้ตามกฎหมายของตัวเอง ให้อุทธรณ์ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชา จริงๆ ก็คืออุทธรณ์เรื่องที่ ป.ป.ช. มีมตินั่นเอง แต่นักกฎหมายของเรามีความเข้าใจว่า ข้ามมาตราไม่ได้ เช่น เขาให้ไล่ออก อุทธรณ์ว่าให้ปลดออกได้หรือไม่ เพราะกฎหมายไปบอกให้อุทธรณ์ได้ของเขา เขาก็ไปเล่นตามกฎหมายของเขา ซึ่งเป็นจุดอ่อนของกฎหมายมากกว่า ถ้าจะส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความ แล้วเกิดมีการตีความขึ้นมาว่าสามารถทำได้ ก็จะทำให้กฎหมาย ป.ป.ช. หดอำนาจทันที

6) เรื่องตรวจสอบทรัพย์สินควรจะต้องเปิดเผย เพราะถือว่า เราจะต้องมีส่วนร่วมของประชาชนในการช่วยกันตรวจสอบ โดยเฉพาะพวกนักการเมืองท้องถิ่น เขามาเก็บไว้ที่ ป.ป.ช. ชาวบ้านเขาก็ไม่รู้ ซึ่งจะเป็นฐานในการตรวจสอบภาษี ทรัพย์สิน ภาษีอะไรต่างๆ รวมถึงเรื่องรายได้ต่างๆ จากฐานข้อมูลอันนี้ขึ้นไป แล้วก็จะทำให้สังคมไทยตื่นตัวกัน แต่ว่าเปิดละเอียดแค่ไหนก็ลองไปคิดดู เราต้องไปแก้รัฐธรรมนูญ บางคนบอกว่าแก้กฎหมายลูกได้ แต่จะไปแก้ยังงัยกฎหมายลูกเปิดเผยไม่ได้ มันล็อกอยู่ แต่อาจทำได้อันหนึ่งหลังจากที่เราตรวจสอบแล้ว ให้เราทำรายงานแล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่อันนี้ซ้ำมาก อีกอันหนึ่ง เวลาตรวจสอบแล้วรายงาน เรารายงานอย่างย่อมากซึ่งประชาชนก็ไม่สามารถชี้ช่องได้ ทั้งนี้กำลังถกเถียงกันอยู่ เวลาเราไปประกาศเป็นตารางว่าคนนั้นมีทรัพย์สินเพิ่มเท่านี้ เท่านั้น ไปละเมิดหรือเปล่า ขณะนักกฎหมายเขาก็ก้าวออกมา เพราะเขาบอกให้ทำรายงานแล้วเปิดเผย

สัมภาษณ์คุณพิภพ ธงไชย คณะกรรมการการณรงค์เพื่อประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2545

1. ค่าวาทกฎหมาย

คุณพิภพ ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) การทุจริตคอร์รัปชันสมบัติของแผ่นดินไม่ควรจะมีอายุความ คือ ควรขยายเวลาตรงนี้ออกไปให้เท่ากับกฎหมายอาญา (20 ปี) เพราะคดีทุจริตคอร์รัปชันเป็นคดีอาญาด้วย แต่อย่างว่าคนที่ทุจริตจะมาทุจริตช่วงปลายอายุ เพราะตอนรับราชการใหม่ๆ ยังไม่มีอำนาจ ที่ทุจริตหนักๆ จะเป็นช่วงอายุราชการเหลือ 10 ปีสุดท้าย

2) ในกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ว่าด้วยพรรคการเมือง ที่ระบุว่าถ้าจะเปลี่ยนพรรคต้องภายใน 90 วัน ก่อนมีการประกาศเลือกตั้งหรือยุบสภา ทำให้ ส.ส. ที่อยู่ในกุ่มกำมือของพรรคไม่เป็นอิสระในการโหวต ถ้าคุณเป็นแคะคำคุณก็จะได้ไม่ได้รับการเสนอชื่อในการสมัคร ส.ส. ในสมัยหน้า และก็จะไปสมัครพรรคการเมืองอื่นไม่ทันด้วย เพราะคุณออกไม่ทันก่อน 90 วัน

3) ต้องแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการให้เป็นอิสระเพราะข้อมูลและหลักฐานในการใช้อำนาจของนักการเมืองเป็นหลักฐานจากฝ่ายราชการ เมื่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ไม่มีผลบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพพอ ประชาชนจะเอาหลักฐานในการตรวจสอบนักการเมืองมาจากไหน

4) กฎหมาย 50,000 รายชื่อเพื่อถอดถอน ที่มีขั้นตอนความยุ่งยาก และยังมีโทษมากกว่ากับประชาชน เพราะที่จริงสามารถกำกับการถูกกลั่นแกล้งจากกฎหมายนี้ได้ ก็คือ กฎหมายหมิ่นประมาท หรือกฎหมายอื่นๆ ที่ป้องกันอยู่แล้ว ทำให้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนยากยิ่งขึ้นไปอีก

5) คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องสามารถหยิบเรื่องการตรวจสอบทุจริตนักการเมืองขึ้นมาพิจารณาได้เอง และจะต้องจัดกลไกของตัวเองให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้มากขึ้น

2. กระบวนการมีส่วนร่วม

คุณพิภพ ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) กระบวนการตามรัฐธรรมนูญที่บอกว่าอิสระ จริงๆ กลับไม่อิสระจากกระบวนการสรรหาผู้เข้ามาสู่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองได้ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากรขององค์กรอิสระเลย อีกทั้งรัฐธรรมนูญก็ไม่ได้ระบุการสรรหาไว้ด้วย เมื่อประชาชนไม่ใช้ช่องทางนี้ตามรัฐธรรมนูญ ก็จะถูกขัดขวางจากกระบวนการที่รัฐธรรมนูญบอกไว้ กระบวนการตรวจสอบตามรัฐธรรมนูญจึงไม่เอื้อต่อการตรวจสอบโดยประชาชน

2) โอกาสของประชาชนที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญน้อยลง ที่เห็นเป็นอุปสรรคชัดเจน คือ กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรัฐสภาที่ทำได้ไม่ถึงที่สุด เช่น 50,000 ชื่อในการเสนอกฎหมายของประชาชน รัฐธรรมนูญไม่ได้บอกว่าการพิจารณากฎหมายนี้ จะต้องมาจากสัดส่วนของประชาชนเท่าไร และไม่ได้บอกว่าจะคงเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ประชาชนได้เสนอในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้อย่างไร ในที่สุดฝ่ายประชาชนก็เหนื่อย อาทิ กฎหมายป่าชุมชน สุดท้ายก็ถูกเปลี่ยนโดยทัศนคติของ ส.ส. และ ส.ว. เนื่องจากยังติดในแบบชนชั้นนายอยู่

3) องค์กรอิสระต่างๆ ไม่มีความเป็นอิสระทางด้านงบประมาณ ยังต้องพึ่งพาการพิจารณาตัดสินใจจากรัฐสภาอยู่ โดยที่ความเป็นจริงรัฐสภาไม่ได้เป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการต่างๆ ขององค์กรอิสระ ถึงแม้รัฐธรรมนูญจะบอกว่ามีตัวแทนคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่างๆ พิจารณาเลือก แต่โดยรูปแบบของการจัดทำงานงบประมาณของรัฐสภา จะทำให้ฝ่ายการเมืองมีอำนาจในการต่อรองกับคณบดีได้ ก็ทำให้ไม่เป็นอิสระเพราะไปแทรกแซงในเรื่องการต่อรองงบประมาณ

4) บุคคลที่จะสมัครองค์กรอิสระจะต้องมีการเปิดเผยประวัติ แล้วกรัฐสภา ส.ว. จะต้องประกาศในหน้าหนังสือพิมพ์ ต้องลงทุน เปิดโอกาสให้คนมาให้ข้อมูล ต้องมีการกลั่นกรองข้อมูลว่าเป็นข้อมูลจริง

3. ด้านทัศนคติ

คุณพิภพ ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) มีจุดอ่อนในสังคมไทยในเรื่องวัฒนธรรมในระบบอุปถัมภ์ ทำให้คนไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่กล้าตัดความสัมพันธ์จากผู้ที่มีอำนาจทางการเมือง แม้แต่ ส.ว. ซึ่งกฎหมายบังคับไม่ให้สังกัดพรรคการเมือง แต่การที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้อยู่ในตำแหน่งได้สมัยเดียว กลุ่มนี้จึงมีความคิดถึงอนาคตในการสมัคร ส.ส. ซึ่งต้องสัมพันธ์กับพรรคการเมือง เริ่มวางแผนอนาคตทางการเมือง เนื่องจากยังต้องการมีบทบาททางการเมืองอยู่ ก็ทำให้ขาดความเป็นกลาง เป็นจุดอ่อนที่คาดไม่ถึงในรัฐธรรมนูญ และอีกปัญหาอันหนึ่งของคนที่เข้าสู่องค์กรอิสระที่มีความคิดไม่เป็นอิสระจากวัฒนธรรมอำนาจนิยม และถูกครอบงำโดยวัฒนธรรมของราชการ คือ ดูถูกประชาชนและเห็นว่าไม่ควรมีบทบาท คนที่เข้าสู่องค์กรอิสระเหล่านี้ก็จะได้คนที่เข้าราชการเก่า ซึ่งเป็นอุปสรรคทางด้านทัศนคติ

2) รัฐธรรมนูญไม่ได้รับการยอมรับจากฝ่ายการเมือง ที่ยอมรับเพราะถูกกระแสของคนในสังคมกดดัน จึงไม่อาศัยเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรรมาธิการที่ไม่ได้มาจาก ส.ส. มักเป็นข้าราชการประจำ หรือหัวหน้าของพรรคการเมือง ทำให้เจตนารมณ์ทางการเมืองขัดกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

สัมภาษณ์คุณประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ หนังสือพิมพ์มติชน เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2545

1. ตัวบทกฎหมาย

คุณประสงค์ ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) กฎหมาย ป.ป.ช. มีข้ออ่อนอยู่ว่า ถ้าร้ายจริงผิดปกติทุจริตต่อหน้าที่ ต้องมีคนยื่นกล่าวหา และผู้กล่าวหาต้องเป็นผู้เสียหายโดยตรงด้วย

2) เรื่องบัญชีทรัพย์สิน ถ้าไม่เปิดเผยเราก็ไม่รู้ว่านักการเมืองมีทรัพย์สินอะไรบ้าง การตรวจสอบแบบ ป.ป.ช. เน้นความมีอยู่จริงของทรัพย์สินว่าตรงไม่ตรง ถ้าตรวจแบบนั้นไม่มีทางเจออะไร การเปิดบัญชีทรัพย์สินนั้นมีประโยชน์เป็นการลดภาระการทำงานของ ป.ป.ช. มีคนตรวจให้เสร็จ คัดรูปมาตรวจเอง ควรใช้ระบบ declare ด้วยเข้าไป อย่างเช่น กรณีเงินกู้ 45 ล้านบาทที่เกิดจากการอภิปรายในสภา ทุกคนรู้ว่าอภิปรายเสร็จก็ทั้งกันหมด เพราะไม่อยากมีศัตรูทางการเมืองถาวร เราก็เอาประเด็นนี้มาทำต่อและในส่วนขององค์กรอิสระต้องเปิดเผยด้วย เพราะองค์กรอิสระมีอำนาจมาก

3) ให้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ สามารถครอบคลุมได้ทุกองค์กร ให้กำหนดลักษณะข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้นสำหรับข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะข้อมูลการชำระภาษีของนักการเมืองไม่ควรเป็นความลับ เพราะว่าการเป็นรัฐมนตรี ต้องยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สิน ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีด้วย เนื่องจากเรื่องภาษีนี้สะท้อนอะไรออกมาได้มาก การตรวจสอบของสื่อมวลชนที่ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมาย จะสามารถทำการตรวจสอบได้ง่าย

4) ในเรื่องการเข้าชื่อ 50,000 ชื่อ มีปัญหาพอสมควร ทั้งที่กฎหมายอาญาก็ชัดเจนอยู่แล้วว่า ในเรื่องการแจ้งเท็จมีความผิด แต่ว่ากฎหมาย ป.ป.ช. กลับกำหนดโทษซึ่งเป็นการเข้าไปในตัว อีกทั้งขั้นตอนค่อนข้างซับซ้อนต้องไปแสดงตัวก่อน 100 คน ทำไมต้องเปิดเผยตัวก่อน เพราะผู้ริเริ่มก่อการอาจโดนก่อวินาศกรรม กีดกันจากอิทธิพลได้ และกำหนดระยะเวลาไว้ 6 เดือน ประชาชนจะมีความยากลำบากมาก อีกทั้งกฎหมายรัฐธรรมนูญเขียนเพียงกว้างๆ ว่าให้ประชาชนเข้าชื่อในการเสนอกฎหมายได้ แต่ไม่ได้บอกว่าเมื่อเข้าชื่อเสร็จแล้ว สภาจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ ซึ่งไม่มีความหมาย ในขั้นตอนตรงนี้ควรมีหลักประกันมากกว่านี้

2. กระบวนการสรรหา

คุณประสงค์ ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) กระบวนการสรรหาคนขององค์กรอิสระ การที่เอาเกณฑ์ข้าราชการเป็นหลักส่วนใหญ่ต้องชี้ 10 ขึ้นไป เป็นแนวคิดที่แย่มาก เพราะจะได้คนในระบบราชการ ซึ่งเรารู้ว่าเป็นอย่างไร เป็น

สัมภาษณ์คุณประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ หนังสือพิมพ์มติชน เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2545

1. ดัชนีทบทวน

คุณประสงค์ ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) กฎหมาย ป.ป.ช. มีข้ออ่อนอยู่ว่า ถ้าร้ายจริงผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ ต้องมีคนยื่นกล่าวหา และผู้กล่าวหาต้องเป็นผู้เสียหายโดยตรงด้วย

2) เรื่องบัญชีทรัพย์สิน ถ้าไม่เปิดเผยเราก็ไม่รู้ว่าการเมืองมีทรัพย์สินอะไรบ้าง การตรวจสอบแบบ ป.ป.ช. เน้นความมีอยู่จริงของทรัพย์สินว่าตรงไม่ตรง ถ้าตรวจสอบแบบนั้นไม่มีทางเจออะไร การเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินนั้นมีประโยชน์เป็นการลดภาระการทำงานของ ป.ป.ช. มีคนตรวจให้เสร็จ คำนวณตรวจสอบเอง ควรใช้ระบบ declare ด้วยซ้ำไป อย่างเช่น กรณีเงินกู้ 45 ล้านบาทที่เกิดจากการอภิปรายในสภา ทุกคนรู้ว่าอภิปรายเสร็จก็ทั้งกันหมด เพราะไม่ยากมีศัตรูทางการเมืองถาวร เราก็เอาประเด็นนี้มาทำต่อและในส่วนของการออกข้อสรุปต้องเปิดเผยด้วย เพราะองค์กรอิสระมีอำนาจมาก

3) ให้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ สามารถครอบคลุมได้ทุกองค์กร ให้กำหนดลักษณะข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้นสำหรับข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะข้อมูลการชำระภาษีของนักการเมืองไม่ควรเป็นความลับ เพราะว่าเป็นรัฐมนตรี ต้องยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สิน ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีด้วย เนื่องจากเรื่องภาษีนี้สะท้อนอะไรออกมาได้มาก การตรวจสอบของสื่อมวลชนที่ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมาย จะสามารถทำการตรวจสอบได้ง่าย

4) ในเรื่องการเข้าชื่อ 50,000 ชื่อ มีปัญหาพอสมควร ทั้งที่กฎหมายอาญาก็ชัดเจนอยู่แล้วว่า ในเรื่องการแจ้งเท็จมีความผิด แต่ว่ากฎหมาย ป.ป.ช. กลับกำหนดโทษซึ่งเป็นการขู่ไปในตัว อีกทั้งขั้นตอนค่อนข้างซับซ้อนต้องไปแสดงตัวก่อน 100 คน ทำไมต้องเปิดเผยตัวก่อน เพราะผู้ริเริ่มก่อการอาจโดนก่อวินาศกรรม กดดันจากอิทธิพลได้ และกำหนดระยะเวลาไว้ 6 เดือน ประชาชนจะมีความยากลำบากมาก อีกทั้งกฎหมายรัฐธรรมนูญเขียนเพียงกว้างๆ ว่าให้ประชาชนเข้าชื่อในการเสนอกฎหมายได้ แต่ไม่ได้บอกว่าเมื่อเข้าชื่อเสร็จแล้ว สภาจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ ซึ่งไม่มีความหมาย ในขั้นตอนตรงนี้ควรมีหลักประกันมากกว่านี้

2. กระบวนการสรรหา

คุณประสงค์ ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) กระบวนการสรรหาคนขององค์กรอิสระ การที่เอาเกณฑ์ข้าราชการเป็นหลักส่วนใหญ่ต้องขึ้น 10 ขึ้นไป เป็นแนวคิดที่แย่มาก เพราะจะได้คนในระบบราชการ ซึ่งเรารู้ว่าเป็นอย่างไร เป็น

กระบวนการที่อิงระบบราชการมากเกินไป คือ ข้าราชการยึดตามตัวอักษรทุกอย่าง โดยไม่ได้มองในเชิงการตรวจสอบ ถ้าดำเนินการผิดขั้นตอนตามกฎหมาย คู่กรณีจะแย้งว่าผิดขั้นตอน ทำให้ผิดเป็นชอบได้

3. ปัญหาอุปสรรค

คุณประสงค์ ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) ความรู้ความสามารถของนักข่าว คือ ตัวนักข่าวเองมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายใหม่ๆ ความเข้าใจเรื่องหุ้นส่วนรัฐมนตรี ความเข้าใจเรื่องบุคคลมากน้อยขนาดไหน เช่น กฎหมาย เลือกกตั้ง ก.ก.ต. จะตรวจสอบการเลือกตั้ง ไม่ใช่ดูว่ามีการซื้อเสียงขายเสียงเพียงอย่างเดียว จะต้องดูว่าการบริจาคให้พรรคการเมือง ใครเป็นผู้บริจาค และมีจำนวนเท่าไร ควรมีการเปิดเผย

2) การเข้าถึงข้อมูลบางเรื่องลำบากมาก เช่น กรณีการจดทะเบียนบริษัทในต่างประเทศความซ้ำซ้อนมืออยู่สูง สื่อมวลชนไม่สามารถเข้าไปดูการถือหุ้นของบริษัทได้ ทำให้การตรวจสอบทำไม่ได้

สัมภาษณ์คุณวีระ สมความคิด เครือข่ายประชาชนด้านคอร์รัปชัน เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2545

1. ตัวบทกฎหมาย

คุณวีระ ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

- 1) กฎหมาย ป.ป.ช. ในเรื่องอายุความการสอบเจ้าหน้าที่รัฐรั่วรัวผิดปกติที่กำหนดอายุความ 2 ปี ควรเพิ่มให้มีอายุความ 20 ปี
- 2) มาตรา 124 ที่ว่ามีโทษจำคุก 3 ปี ผู้ริเริ่มล่า 50,000 ชื่อ เพื่อถอดถอนตามมาตรา 304 ไม่ควรกำหนดโทษดังกล่าว
- 3) กฎหมาย ป.ป.ช. ไม่สามารถยกเรื่องกรณีนักการเมืองทุจริตขึ้นสอบเองได้ ซึ่งแตกต่างจากของเดิมที่เป็น ป.ป.ป. เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยได้ว่าการทุจริต ป.ป.ป. สามารถตั้งเรื่องสอบได้เลย

2. กระบวนการมีส่วนร่วม

คุณวีระ ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

- 1) กระบวนการองค์กรอิสระล้มเหลว เพราะมีอำนาจรัฐมาเกี่ยวข้องประชาชนทำได้แต่เพียงการร้องให้มีการตรวจสอบแต่ไม่สามารถตัดสินได้ และยังถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองได้
- 2) การไต่สวนจะไม่มีเรื่องกำหนดเวลา มักมองว่าเจ้าหน้าที่ไม่พอ แต่เรื่องไหนที่ยากดำเนินการอย่างรวดเร็ว เพื่อเป็นผลงาน จะทำลัดขั้นตอนไปเลย
- 3) พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ ต้องปรับปรุง เนื่องจากใช้ระยะเวลาในการพิจารณาวินิจฉัยนานมาก
- 4) รัฐจะต้องให้การดูแลคนที่กล้าลุกขึ้นมาให้ข้อมูลการทุจริตคอร์รัปชัน ส่วนถ้าเป็นข้าราชการประจำก็ให้ปฏิบัติตามค่านิยมของรัฐที่มี 5 ข้อ ของ ก.พ. ถ้าข้าราชการกล้าร้องเรียน ผู้บังคับบัญชาต้องให้ความคุ้มครอง อย่าให้ได้รับผลกระทบในหน้าที่การงาน อย่าให้มีขั้นตอนเยอะ และต้องเก็บความลับการแจ้งเบาะแสให้ตี อย่าให้รั่วไหล และคนที่แจ้งเบาะแสต้องให้รางวัล ป.ป.ช. ต้องประสานงานกับกระทรวงยุติธรรมในเรื่องการคุ้มครองพยาน

สัมภาษณ์คุณสุริยะใส กตะศิลา คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2545

1. ตัวบทกฎหมาย

คุณสุริยะใส ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) การตรวจสอบทรัพย์สินนักการเมืองย้อนหลังโดย ป.ป.ช. เรื่องนั้นจะต้องไม่เกิน 2 ปี เกินกว่า 2 ปี สอบไม่ได้ผิดกฎหมาย ป.ป.ช.

2) องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญจะต้องมีคำวินิจฉัยส่วนตัว ควบคู่กับคำวินิจฉัยที่เป็นมติในแต่ละเรื่อง โดยเฉพาะของ ป.ป.ช. เพื่อที่สังคมจะได้ศึกษาในรายละเอียดของแต่ละคน เหมือนกับที่ศาลรัฐธรรมนูญทำ จะได้ว่าแต่ละคนกำลังคิดอะไรอยู่ มีความโน้มเอียงไปทางใด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม

3) การตรวจสอบทุจริตของนักการเมือง ป.ป.ช. ไม่สามารถหยิบขึ้นมาสอบได้ ต้องมีผู้ร้องขึ้นมาเท่านั้น

2. กระบวนการมีส่วนร่วม

คุณสุริยะใส ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) การตรวจสอบนักการเมืองเมื่อองค์การอิสระรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนไปแล้ว มักเกิดการละเลยที่จะชี้แจงกับผู้ร้อง คือ ไม่มีการแจ้งความคืบหน้า หรือไม่แถลงผลอย่างเป็นทางการ ประชาชนจะต้องเป็นฝ่ายที่ติดตามเรื่องเองโดยตลอด

2) ประชาชนไม่มีสิทธิในการเข้าถึงศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตยได้เคยไปยื่นเรื่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าขบวนการสรรหาก.ก.ต. ขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ แต่ก็ปรากฏว่าไม่อยู่ในอำนาจของผู้ตรวจการฯ แต่ก็มี การส่งเรื่องนี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความโดย ส.ว. เพราะ ส.ว. มีอำนาจเข้าชื่อกันแล้วส่งให้ประธานรัฐสภา และส่งศาลรัฐธรรมนูญอีกครั้งหนึ่ง

3) กระบวนการไต่สวนขององค์การอิสระ เช่น ป.ป.ช. ค่อนข้างปิด อาจไม่ได้หมายความว่าจำเป็นต้องเข้าไปร่วมสอบสวนด้วย แต่เนื่องจากไม่ได้มีคำวินิจฉัยส่วนตัว ทำให้ไม่เห็นว่าการกระทำแต่ละคนมีความโปร่งใสอย่างไรบ้าง มีคำวินิจฉัยได้มาตรฐานหรือไม่ ทำให้ไม่สามารถวิจารณ์ในเชิงบุคคลได้ ภาพรวมในการทำให้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการทำงานร่วมกับองค์การอิสระไม่เกิด ทำให้ความร่วมมือร่วมใจในสังคมน้อยเพราะว่าทำงานลักษณะปกปิด ไม่ค่อยสร้างกระบวนการที่จะดึงสาธารณะเข้า

มามีส่วนร่วม เช่น ยุทธศาสตร์เชิงรุกในการปราบปรามคอร์รัปชัน ป.ป.ช. ควรมีคอร์ส มุ่งงบประมาณ มีผู้เชี่ยวชาญจัดฝึกอบรม เพื่อสร้างพลังตรวจสอบของประชาสังคม

4) องค์กรอิสระมีบุคลากรน้อย งบประมาณน้อย และฝ่ายการเมืองแทรกแซงได้ เช่น ในบางเรื่อง ก.ก.ต. ยังใช้บุคลากรจากกระทรวงมหาดไทย ดำรวจ ทหาร ไม่มีคนของตัวเอง ก็เลยไม่อาจมีหลักประกันในเรื่องความเป็นกลางได้ หรือด้านงบประมาณที่ฝ่ายบริหารก็ดำเนินการให้งบประมาณล่าช้าและตัดทอนงบประมาณขององค์กรอิสระได้ ทำให้องค์กรอิสระไม่ค่อยมีประสิทธิภาพในภาพรวม ซึ่งอาจเป็นเจตนาของฝ่ายการเมืองด้วยหรือไม่ ที่อยากให้องค์กรเหล่านี้อ่อนแอ เพื่อที่จะเข้ามาแทรกแซงได้ง่ายขึ้น

3. ด้านทัศนคติ

คุณสุริยะใส ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) บุคลากรขององค์กรอิสระยังมีวิธีคิดแบบเก่า คือ ระบบราชการที่ล่าช้าและเอื้อประโยชน์กับพรรคพวกกัน ทำงานในลักษณะตั้งรับมากกว่าการรุก พอเกิดมีเรื่องจึงดำเนินการ

สัณภาษณ์พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ พรรคประชาธิปัตย์
เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2545

1. ตัวบทกฎหมาย

พล.ต.สนั่น ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) กฎหมาย 50,000 ชื่อ ทำให้ประชาชนมีโอกาสที่จะถอดถอนข้าราชการชั้นสูง นักการเมือง หรือว่าเจ้าหน้าที่การเมือง แม้กระทั่งเสนอกฎหมายก็ทำได้ แต่กระบวนการควรทำให้ง่ายกว่านี้ สำหรับผม มันง่ายหน่อย แต่สำหรับคนอื่นอาจยาก เพราะช่องทางไปแต่ละจังหวัดลำบาก และถ้าเป็นประชาชนจริงๆ ไม่เป็นบุคคลที่อยู่ในสังคมและเป็นที่รู้จักอาจจะยาก วิธีการก็ยุ่งยาก หนึ่งต้องถ่ายบัตรประชาชน ต้องมีแบบฟอร์มในการเซ็นชื่อ ถ้าหาวิธีไหนที่ง่ายกว่านี้จะรวดเร็วขึ้น และเสียค่าใช้จ่ายน้อยน่าจะดี ผมเสียค่าใช้จ่ายพิมพ์แบบฟอร์มหมดเป็นแสน

2) ประเด็นที่เกี่ยวกับโทษของผู้ริเริ่ม ที่ถูกบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ ป.ป.ช. มาตรา 124

เมื่อบอกให้ประชาชนหา 50,000 ชื่อ แล้วไปกำหนดโทษให้ประชาชน ก็ไม่ถูกจนกว่าคุณจะมีการพิจารณาเสร็จเรียบร้อย ถ้าเขาไม่ผิดจริงก็ยกเลิกกันไป แต่ถ้าเรากล่าวหาเขาโดยไม่มูลเลย มันต้องมีองค์ประกอบด้วย

2. กระบวนการสรรหา

พล.ต.สนั่น ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) ในการสรรหาคณะกรรมการองค์กรอิสระผู้แทนไม่ควรมายุ่งด้วย คราวที่แล้ว สรรหา กกต. กสช. ไม่ผ่านเพราะอะไร ผู้มีอำนาจบางคนยังจัดการกับโทรศัพท์ยังไม่เสร็จ เลยไม่เสร็จ นักการเมืองไม่ควรเข้าไปยุ่งในการสรรหา น่าจะปล่อยให้นักวิชาการ พวกนี้ทำกันเองจะได้เป็นกลาง

2) องค์กรอิสระทุกองค์กรจะต้องพิจารณาว่ามาจากไหน จึงจะได้รับความยุติธรรม คนที่เข้าไปอยู่ตรงนั้นต้องสรรหาจริง ไม่ใช่มีแต่ข้าราชการอยู่กันเต็มไปหมด

3. กระบวนการตรวจสอบ

พล.ต.สนั่น ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

กระบวนการตรวจสอบของ ป.ป.ช. ต้องเห็นใจ ป.ป.ช. เพราะมีหลายเรื่อง ตัวอย่างเรื่องผมไม่ถึง 6 เดือนด้วยซ้ำไป หรือว่าเขาเจตนาจะให้เร็วที่ตัดสินผม ผมถึงบอกว่าคนตรงนี้ต้องเป็นกลางจริงๆ เอาอดีตข้าราชการมีความแค้นบ้าง อะไรบ้างนั้น ก็ไม่มีความเป็นธรรม

สัมภาษณ์คุณสารี อ๋องสมหวัง มุลนิธิเพื่อผู้บริโภค เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2545

1. ตัวบทกฎหมาย

คุณสารี ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) องค์กรอิสระอิงกับระบบราชการมากเกินไป เช่น กรรมการองค์กรอิสระต้องเคยเป็นข้าราชการ มาก่อนจึงจะสมัครเข้ามาเป็นกรรมการได้ เป็นการตัดโอกาสคนที่มีความสามารถที่จะเข้ามาทำงานใน องค์กรอิสระ

2) องค์กรอิสระต้องถูกตรวจสอบได้ ต้องไม่ให้อิสระจากประชาชนและการตรวจสอบ แต่ต้องเป็น อิสระจากนักการเมือง ข้าราชการ และภาคธุรกิจ การตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่ง คือ นโยบายมี หลักการ มี แต่พอปฏิบัติแล้วมีปัญหาทำไม่ได้ อย่างเช่น กฎหมาย 50,000 ชื่อ ไม่มีทางทำได้ถ้าต้องทำภายในกี่วัน ประชาชนอย่างเราไม่มีทางทำได้ อาจยกเว้นคุณสนั่นเท่านั้นที่จะทำได้ ควรทำให้มีเงื่อนไขที่เอื้อให้ ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น ไม่ใช่สร้างเงื่อนไขให้ทำไม่ได้ ปัจจุบันการตรวจสอบทำได้ยากขึ้น

2. กระบวนการมีส่วนร่วม

คุณสารี ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) องค์กรอิสระไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งที่จริงทำอะไรได้มากกว่านี้ แต่เราไม่รู้ว่าองค์กรอิสระ เหล่านี้มีงบประมาณมากน้อยเท่าไร ในขณะที่ตัวกันองค์กรอิสระยังอิงกับระบบราชการตรงนี้ก็ยังเป็น ปัญหา แต่ยังถูกนักการเมืองสั่งได้อยู่ เพราะฉะนั้นองค์กรอิสระต้องให้นักการเมืองสั่งไม่ได้ ข้าราชการสั่ง ไม่ได้ ธุรกิจสั่งไม่ได้ แทนที่กลไกจากองค์กรอิสระจะมาเชื่อมโยงกับการตรวจสอบจากภาคประชาชน แต่ สุดท้ายคนตรงนั้นก็เป็นคนของรัฐ ซึ่งไม่เข้าใจประชาชน ก็เชื่อมโยงไม่ได้

2) กระบวนการปรับปรุงกฎหมายที่เป็นปัจจัยในการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนในการตรวจสอบ ที่ให้คนทั่วไปสามารถที่จะตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้ จะเชื่อมโยงแต่ละระดับอย่างไร ทำให้เกิดกลไกใน การตรวจสอบได้อย่างไร ซึ่งตรงนี้ควรเป็นโครงสร้างที่เรียกว่า ระบบการตรวจสอบ

การประชุมไฟกัล กรุป จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2545

1. ตัวบทกฎหมาย

ในที่ประชุม ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) ควรให้มีการเปิดเผยทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งหมด และข้าราชการประจำ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง

2) ในเมื่อรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้มกลไกการตรวจสอบขึ้นแล้ว ก็ต้องกำหนดให้กลไกตรวจสอบนี้ ลงไปถึงส่วนท้องถิ่นด้วย เช่น มีสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัด สำนักงาน สดง. จังหวัด เพื่อให้สามารถดำเนินการเรื่องต่างๆ ได้รวดเร็ว และกำหนดอำนาจของประชาชนที่จะควบคุมการทำงานขององค์กรอิสระได้ด้วย

3) จะต้องออก พ.ร.บ. ที่ว่าด้วยสภาพภาพของชุมชนเมืองให้ชัดเจน พร้อมกำหนดกรอบว่า ชุมชนนั้นมาอย่างไร กฎหมายจะรับรองสภาพภาพของคณะกรรมการชุมชนในลักษณะใด

4) ร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญอย่างมาตรา 40 ทำได้ล่าช้ามาก เนื่องจากมาตรานี้มีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์มหาศาล ในขณะที่สื่อของภาคประชาชนถูกปิดกั้น เช่น วิทยุชุมชน ที่ทำให้เจตนาารมณ์ของรัฐธรรมนูญถูกบิดเบือนโดยกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

2. กระบวนการมีส่วนร่วม

ในที่ประชุม ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) รัฐธรรมนูญให้ออกาสประชาชนตรวจสอบได้ แต่เมื่อพบความผิดแล้ว การลงโทษไม่มีประสิทธิภาพ กลไกตามรัฐธรรมนูญไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ องค์กรอิสระต่างๆ จะต้องทำงานให้ใกล้ชิดกับประชาชนมากกว่านี้ ระดับบนของ ป.ป.ช. สดง. ยังไม่สามารถเชื่อมโยงกับระดับท้องถิ่นได้ ในขณะที่ประชาชนในท้องถิ่นอยากรู้ และเข้าใจเรื่องการตรวจสอบ แต่กระบวนการตรงนี้ยังไม่ทั่วถึง

2) การตรวจสอบในระดับท้องถิ่นยากมาก ต่อให้กลไกบอกว่าประชาชนสามารถรวมตัวกันตรวจสอบได้ แต่ไม่มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลได้เลย ยกตัวอย่างเช่น ผู้บริหารเทศบาลต้องการดำเนินโครงการก่อสร้างอาคาร รัฐธรรมนูญบอกว่า จะต้องได้รับความเห็นชอบจากประชาคม เขาก็ไปเอาลายเซ็นของตัวแทนชุมชน 67 ชุมชน ที่อยู่ภายในเขตเทศบาลนคร ซึ่งทั้ง 67 ชุมชนไม่ได้เป็นชุมชนดั้งเดิมแต่เป็นชุมชนที่จัดตั้งขึ้นใหม่ และไม่ได้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของเทศบาลนคร

3) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นได้รับงบประมาณแต่ละปีร่วมพันล้านบาท แต่ประชาชนไม่สามารถตรวจสอบได้ ในขณะที่กลไกตามรัฐธรรมนูญ เช่น สดง. ในพื้นที่ภาคเหนือมีคนทำงานอยู่เพียงสิบกว่าคน กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนตรงนี้เป็นปัญหา การทำแผนตั้งแต่ระดับอำเภอมีขั้นตอนไม่โปร่งใส การอนุมัติแผนงานของสภาท้องถิ่นไม่มีผู้เชี่ยวชาญไปให้ข้อมูล แผนก็อนุมัติออกมา เขายังมองว่าประชาชนโง่ แล้วทำแผนแบบสำเร็จรูปมาให้

การประชุมไฟก๊ส กรู๊ป จังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2545

1. ดั้วบทกฎหมาย

ในที่ประชุม ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) กฎหมาย ป.ป.ช. ลำหหลัง คือ ไม่สามารถเอาคดีไปเปิดเผยต่อสาธารณะได้ ภาครรัฐเองก็ไม่มี ความจริงใจในการปราบปรามคอร์รัปชัน ประชาชนเข้าไม่ถึงข้อมูลในหน่วยงานราชการ การเข้าไปตรวจสอบทำได้ยากมาก เพราะกลไกการทำงานของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารทำงานล่าช้ามาก การตรวจสอบ ภายในของรัฐกันเองก็ไม่มีประสิทธิภาพ กลายเป็นไปช่วยเหลือกันให้โทษหนักกลายเป็นเบา

2) กลไก 50,000 ชื่อ ทำได้เพียงการชู้่นักการเมือง เพราะการเมืองไทยยังเป็นระบบโควต้า ก็ สามารถหมุนเวียนกันกลับเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองได้อยู่ดี ในขณะที่กระบวนการรวบรวม 50,000 ชื่อ ก็มีความยุ่งยากมาก และต้องใช้เงินสูง และยังถูกควบคุมโดยบงทลงโทษด้วย

2. กระบวนการมีส่วนร่วม

ในที่ประชุม ได้ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

1) ประชาชนต้องการตรวจสอบคอร์รัปชัน แต่ไม่มีความรู้เรื่องกฎหมาย โดยกลไกของอำนาจรัฐ เอง ก็ทำให้ชาวบ้านกลัว มีอิทธิพลทางการเมืองหนุนหลัง และการเข้ามาตรวจสอบเรื่องนี้ ถูกข่มขู่ ทำร้าย หรือถูกฆ่า ไม่มีกลไกอะไรที่จะคุ้มครองประชาชนตรงส่วนนี้ได้จริง

2) นักการเมืองใช้รูปแบบการคินทุนให้ผลประโยชน์ตอบแทน ซึ่งเป็นจุดอ่อนในการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชน ทำให้การตรวจสอบคอร์รัปชันของประชาชนไม่เข้มแข็ง

ภาคผนวก ง

แบบฟอร์มต่างๆ ในการทำการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(แบบ ก.1)

แบบการแสดงตนของผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ของแสดงตนต่อประธานวุฒิสภา

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยข้าพเจ้าผู้มีรายชื่อข้างท้ายในฐานะผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา จำนวน.....คน มีความประสงค์ที่จะขอแสดงตนต่อประธานวุฒิสภาก่อนเริ่มรวบรวมรายชื่อประชาชนเพื่อถอดถอน.....

ออกจากตำแหน่ง ตามความในมาตรา 60 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542

ในการนี้ ข้าพเจ้าผู้มีรายชื่อข้างท้ายนี้ ขอมอบหมาย (หรือแต่งตั้ง) ให้นาย/นาง/นางสาว.....

อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่.....ต.รอก/ชอย.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ อย่างยิ่ง

1.

(.....)

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ

2.

(.....)

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ

3.

(.....)

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ

4.

(.....)

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ

99.

(.....)

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ

100.

(.....)

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ

หมายเหตุ ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อต้องแนบเอกสารอย่างหนึ่งอย่างใดมาพร้อมกับแบบ ก.1 ดังนี้

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ
- สำเนาบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้

แบบผู้เข้าชื่อขอให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง เขียนที่..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล..... เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ปัจจุบันอายุ.....ปี.....เดือน.....สัญชาติ..... เชื้อชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ต.รอก/ซอย.....ถนน..... ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... หมายเลขประจำตัวประชาชน.....และเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา มีความประสงค์ที่จะขอถอดถอน.....ออกจากตำแหน่ง ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความที่ปรากฏข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ลงชื่อ)..... (.....) ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ	(แบบ ถ.2)
หมายเหตุ ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อต้องแนบเอกสารอย่างหนึ่งอย่างใดมาพร้อมกับแบบ ถ.1 ดังนี้ ■ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ■ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ ■ สำเนาบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้	

(แบบ ก.2)

คำร้องขอให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอให้ถอดถอน.....ออกจากตำแหน่ง

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. รายชื่อประชาชนผู้เข้าร้องขอให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง
 2. แบบรับรองรายชื่อประชาชนผู้เข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง

ข้าพเจ้า (ชื่อ/นามสกุล).....

ปัจจุบันอายุ.....ปี.....เดือน.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....

หมายเลขประจำตัวประชาชน.....มีความประสงค์ที่จะร้องขอเพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอน.....

.....ออกจากตำแหน่งตามมาตรา 304 ของรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย ดังนี้

(1) ด้วยปรากฏว่า.....

.....

(2)

.....

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ อย่างยิ่ง

(.....)

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ

หมายเหตุ ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อต้องแนบเอกสารอย่างหนึ่งอย่างใดมาพร้อมกับแบบ ก.1 ดังนี้

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ
- สำเนาบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้

(แบบ ก.3)

แบบรับรองลายมือชื่อผู้เข้าชื่อร้องขอถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอรับรองลายมือชื่อประชาชนผู้เข้าชื่อร้องขอถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยข้าพเจ้าผู้มีรายชื่อข้างท้ายในฐานะผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อประชาชนเพื่อถอดถอน.....

.....ออกจากตำแหน่ง

ซึ่งได้แสดงตนต่อประธานวุฒิสภา ตามมาตรา 60 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่.....ได้รวบรวมรายชื่อประชาชนจำนวน.....คน และได้จัดทำคำร้องเสร็จเรียบร้อยแล้ว ข้าพเจ้าผู้มีรายชื่อข้างท้ายนี้ขอรับรองว่า

1. ลายมือชื่อดังกล่าวเป็นลายมือชื่อของประชาชนผู้เข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอน.....

.....ออกจากตำแหน่งจริง

2. ผู้เข้าชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา จริง

ในการนี้ ข้าพเจ้าผู้มีรายชื่อข้างท้ายนี้ ขอมอบหมาย (หรือแต่งตั้ง) ให้นาย/นาง/นางสาว.....

.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

จึงกราบเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ อย่างยิ่ง

1.

(.....)

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ

2.

(.....)

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ

3.

(.....)

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ

4.

(.....)

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ

99.

(.....)

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ

100.

(.....)

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ

หมายเหตุ ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อต้องแนบเอกสารอย่างหนึ่งอย่างใดมาพร้อมกับแบบ ก.1 ดังนี้

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ
- สำเนาบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้

ภาคผนวก จ

ด่วนมาก

ที่ สว ๐๐๐๔/๐๐๖๖๖

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง คำร้องขอให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา ๓๐๓ ของรัฐธรรมนูญ

เรียน นางสาวรสนา โตสิตระกูล ในฐานะผู้แทน ๓๐ องค์การพัฒนาเอกชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรับรองลายมือชื่อประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ตามที่ท่านได้ยื่นคำร้องต่อประธานวุฒิสภา ในฐานะผู้แทน ๓๐ องค์การพัฒนาเอกชน พร้อมทั้งรายชื่อประชาชน จำนวน ๕๒,๕๕๔ คน เพื่อขอให้วุฒิสภามีมติตามมาตรา ๓๐๓ ให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา ๓๐๓ ของรัฐธรรมนูญ ออกจากตำแหน่ง ซึ่งประกอบด้วย นายรักเกียรติ สุขชนะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรธานี (อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข) นายธีรวัฒน์ ศิริวิธสาณฑ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ (อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข) และนายปรแกรม วุฒิพงศ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ช่วยราชการสำนักนายกรัฐมนตรี โดยกล่าวหาว่าบุคคลทั้งสามมีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำความผิดหน้าที่ราชการ หรือส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากในขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการที่ประชาชนจะเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา ๓๐๓ ของรัฐธรรมนูญ ออกจากตำแหน่ง ประธานวุฒิสภาจึงขอให้ ๓๐ องค์การพัฒนาเอกชนในฐานะผู้รวบรวมรายชื่อประชาชนจำนวน ๕๒,๕๕๔ ราย ทำการรับรองลายมือชื่อประชาชนจำนวนดังกล่าว ว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจริง อันจะทำให้เป็นสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาตามมาตรา ๓๐๔ ก่อนที่จะได้พิจารณาดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๓๐๕ ของรัฐธรรมนูญ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพินิต อารยะศิริ)

เลขาธิการวุฒิสภา

กองการประชุม

โทร. ๒๔๔๑๕๖๓, ๒๔๔๑๕๕๘

เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชน 30 องค์กร
211/2 ซอยงามวงศ์วาน 31 ถนนงามวงศ์วาน
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 โทรศัพท์ 952-5060

23 เมษายน 2542

เรื่อง คำร้องขอให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา 303 ของรัฐธรรมนูญ

เรียน ประธานวุฒิสภา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) พระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญประเภทบริหารระดับสูง
และประเภทบริหารระดับกลาง พ.ศ. 2535
2) เอกสาร กรรณียมติของวุฒิสภา โดย อาจารย์เนาว์วัฒน์ บรรณานันท์

ตามที่เครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชน ได้ทำการรวบรวมรายชื่อประชาชนที่มีความประสงค์ให้มีการตรวจสอบเพื่อถอดถอนบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาทุจริตจัดซื้อยา และเวชภัณฑ์ในกระทรวงสาธารณสุข ตามเจตนารมณ์ในมาตรา 304 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และได้ยื่นหนังสือพร้อมรายชื่อประชาชนจำนวน 52,554 รายชื่อ ต่อที่ประชุมวุฒิสภาตั้งแต่วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2542 แล้วนั้น

ขอเรียนว่า เครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชนได้ยื่นจดหมายทำประธานวุฒิสภานั้น ท่านได้ขอให้ทางตัวแทน 30 องค์กรพัฒนาเอกชนทำจดหมายรับรองสิทธิเลือกตั้งของประชาชนทั้ง 52,554 รายชื่อ เสียก่อนจึงจะดำเนินการต่อไป อีกทั้งแสดงความเห็นว่าในกรณีที่ร้องขอให้ตรวจสอบเพื่อถอดถอน นพ.ปรากรม วุฒิมงคล บัณฑิตกระทรวงสาธารณสุข ที่อยู่ระหว่างช่วยราชการที่สำนักงานกฤษฎีกานั้น ไม่อาจจะทำได้ เนื่องจากยังไม่มีความหมายประกอบรัฐธรรมนูญ จึงอาจเป็นปัญหาในการพิจารณาได้

ต่อมาทางเครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชนได้รับจดหมายที่ สว. 0008/00626 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2542 จากนายพันิต อารยะศิริ ในฐานะเลขาธิการวุฒิสภาแจ้งว่า ทำประธานวุฒิสภาขอให้ตัวแทน 30 องค์กรพัฒนาเอกชนในฐานะผู้รวบรวมรายชื่อประชาชน จำนวน 52,554 รายชื่อ ทำการรับรองลายมือชื่อประชาชนจำนวนดังกล่าวว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจริงเสียก่อนที่จะได้พิจารณาดำเนินการต่อไปตามมาตรา 305 ของรัฐธรรมนูญ โดยได้ส่งแบบรับรองลายชื่อมาด้วยนั้น

โดยที่เครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชนมีข้อกังขาที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบสิทธิเลือกตั้งของประชาชนที่มาเข้าชื่อและตามกฎหมายรัฐธรรมนูญที่มีบัญญัติไว้ในเรื่อง ที่ประชาชนจะต้องเป็นผู้ตรวจสอบสิทธิเลือกตั้งดังกล่าว ประชาชนเพียงแต่มาใช้สิทธิในการเข้าชื่อเพื่อร้องขอต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ให้ตรวจสอบมูลความผิด เพื่อนำไปสู่การถอดถอนตามมาตรา 305 ต่อไป ในการตรวจสอบสิทธิเลือกตั้งของผู้เข้าชื่อนั้นเป็นขั้นตอนที่วุฒิสภาจะส่งเรื่องดังกล่าวไปยังหน่วยงานราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบสิทธิเลือกตั้งของประชาชน เพื่อจะได้พิจารณาดำเนินการต่อไปตามมาตรา 305 ของรัฐธรรมนูญ

ต่อประเด็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงในมาตรา 303 ข้อ (2) นั้น ทางเครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชนได้ตรวจสอบเอกสารราชการที่เกี่ยวข้องกับความหมายผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงไว้ดังนี้

1) จากพระราชกฤษฎีกา กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญประเภทบริหารระดับสูงและประเภทบริหารระดับกลาง พ.ศ. 2535 (เอกสารแนบ 1) ในมาตรา 40 นั้นที่กล่าวว่า “ระดับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ มี 11 ระดับ คือ ระดับ 1 ระดับ 2 ระดับ 3 ระดับ 4 ระดับ 5 ระดับ 6 ระดับ 7 ระดับ 8 ระดับ 9 ระดับ 10 และระดับ 11 โดยตำแหน่งระดับ 1 เป็นระดับต่ำสุด เรียงสูงขึ้นไป เป็นลำดับตามความยากและคุณภาพของงานจนถึงตำแหน่งระดับ 11 เป็นระดับสูงสุด”

จากเอกสารดังกล่าวพิจารณาได้ว่า ตำแหน่งระดับ 11 เป็นผู้บริหารระดับสูงสุดของข้าราชการพลเรือนสามัญ จึงสมควรจัดอยู่ในความหมายของคำว่า ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงในมาตรา 303 (2)

2) จากเอกสารรัฐธรรมนูญ โดยอาจารย์นันท์วัฒน์ บรรมานันท์ (เอกสารแนบ 2) ซึ่งเป็นเอกสารที่รวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญตามที่ได้แปรรูปไว้ฉบับที่ 1 ในมาตรา 303 ข้อ 1 รัฐสภามีอำนาจถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงของรัฐที่มีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการประศาสน์การหรือส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ตามวิธีการในมาตรา 304

ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงของรัฐได้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้

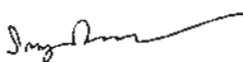
- (1) นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี
- (2) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา
- (3) ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลรัฐธรรมนูญ อัยการสูงสุด
- (4) กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- (5) ผู้พิพากษาหรือตุลาการ พนักงานอัยการหรือข้าราชการประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดี หรือเทียบเท่าขึ้นไป (ศาสตราจารย์อมร รัชกาลดี นายเปื้อน เกตุทอง นายโกศล ศรีสังข์ และนายประวิทย์ ทองศรีนุ่น)

เมื่อพิจารณาเอกสารดังกล่าว ทำให้ทราบถึงเจตนารมณ์ของ สสร.ว่าผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงในส่วน of ข้าราชการประจำที่กำหนดไว้ในมาตรา 303 (2) นั้น หมายถึง บุคคลตั้งแต่ระดับ อธิบดี หรือเทียบเท่าขึ้นไป

ดังนั้นทางเครือข่าย 30 องค์การพัฒนาเอกชน จึงมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงในมาตรา 303 ควรต้องหมายรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวง ซึ่งเป็นตำแหน่งสูงสุดของข้าราชการพลเรือนอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องตีความอีก ทาง 30 องค์การพัฒนาเอกชนจึงไต่ถามข้อเท็จจริงให้ประธานวุฒิสภาโปรดพิจารณาดำเนินการตามมาตรา 305 ของรัฐธรรมนูญต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และโปรดแจ้งความคืบหน้ามายัง 30 องค์การพัฒนาเอกชนด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นางสาวรสนา โตสินธุกุล)
ตัวแทน 30 องค์การพัฒนาเอกชน

ด่วนมาก

ที่ สว ๐๐๐๘/๑๐๘๔

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง การรับรองลายมือชื่อประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เรียน นางสาวรสนา โตสิตระกูล ในฐานะผู้แทน ๓๐ องค์การพัฒนาเอกชน

อ้างถึง หนังสือของเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชน ๓๐ องค์การ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรับรองลายมือชื่อ

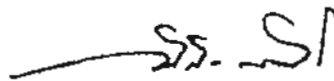
ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนทั้ง ๓๐ องค์การ ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบและรับรองสิทธิเลือกตั้งของประชาชนผู้ร่วมกันเข้าชื่อและเห็นว่ตำแหน่งปลัดกระทรวง ซึ่งเป็นตำแหน่งสูงสุดของข้าราชการพลเรือน อยู่ในความหมายของคำว่า ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ตามนัยมาตรา ๓๐๓ วรรคสอง (๒) ของรัฐธรรมนูญ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาแล้ว มีดำริให้เรียนชี้แจงดังนี้

๑. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๔ วรรคสาม บัญญัติว่า “หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการที่ประชาชนจะเข้าชื่อร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต” อนึ่ง ตามบทบัญญัติมาตรา ๕๖ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาชั้นกรรมวิธีการของสภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดไว้ในเบื้องต้นว่า “ในกรณีที่ประชาชนร้องขอให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งนั้นต้องมีผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ ... เพื่อดำเนินการจัดทำคำร้องและรับรองลายมือชื่อของประชาชนที่เข้าชื่อจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน” ดังนั้น กรณีการเข้าชื่อขอถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๐๔ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนทั้ง ๓๐ องค์การ เป็นผู้ริเริ่มทำการรณรงค์ให้ประชาชนร่วมกันเข้าชื่อนั้น จึงชอบที่ผู้แทนของแต่ละองค์กร ทั้ง ๓๐ องค์การ จะต้องลงลายมือชื่อร่วมกันรับรองลายมือชื่อประชาชนจำนวน ๕๒,๕๕๔ คน ดังกล่าวได้ แต่มีไ้ค้หมายถึงขนาดที่จะต้องตรวจสอบสิทธิเลือกตั้งของประชาชนผู้ร่วมกันเข้าชื่อ

๒. การถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งตามนัยมาตรา ๓๐๓ วรรคสอง (๒) นั้น
รัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณารับรองลายมือชื่อประชาชนดังกล่าวความแบบที่
ส่งมาพร้อมนี้ เพื่อจักได้ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพนิต อารยะศิริ)

เลขาธิการวุฒิสภา

กองการประชุม

โทร. ๒๔๔๑๕๖๗, ๒๔๔๑๕๕๘

วันที่ 31-6-72 เวลา 10.00 น.
ผู้รับ _____

ด่วนมาก

ที่ สว ๐๐๐๔/๑๕๐๐

ศูนย์ข้อมูล ยุวนิรเพื่อผู้บริโภค

น.ส.ท.

ว/ส/ป/ หน้า

หมวด

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ยินยอมให้รับรองลายมือชื่อประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เรียน นางสาวรสนา โตสิตระกูล ในฐานะผู้แทน ๓๐ องค์การพัฒนาเอกชน

อ้างถึง หนังสือขอเครื่องช่ายขององค์การพัฒนาเอกชน ๓๐ องค์การ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า ไม่มีข้อห้ามใดในบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ
ที่ห้ามประชาชนในการใช้สิทธิตามมาตรา ๓๐๔ ย่อมแสดงว่าประชาชนสามารถใช้สิทธิได้ทันที
ความละเอียดดังแจ้งแล้วนั้น

ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาแล้ว มีดำริให้เรียนชี้แจง ดังนี้

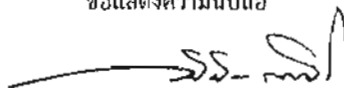
๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นกฎหมายสูงสุด การจะใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ
ไม่อาจใช้ความเข้าใจเอาเองหรือความอยากให้เป็นมาใช้ได้

๒. ถ้าองค์การพัฒนาเอกชนทั้ง ๓๐ องค์การ ซึ่งเป็นผู้เริ่มทำการณรงค์ให้ประชาชน
ร่วมกันเข้าชื่อขอถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๐๔ ของรัฐธรรมนูญ ยังไม่ยอมร่วมกัน
รับรองลายมือชื่อประชาชน จำนวน ๕๒,๕๕๕ คน แล้วจะให้ใครยืนยันหรือตรวจสอบได้ว่าลายมือชื่อ
เหล่านั้นเป็นลายมือชื่อของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๓. หากองค์การพัฒนาเอกชนทั้ง ๓๐ องค์การ ยังประสงค์จะให้ดำเนินการเรื่องขอให้
ถอดถอนบุคคลตามมาตรา ๓๐๓ ของรัฐธรรมนูญ ตามที่ได้เสนอมานี้แล้ว ก็ขอให้ผู้แทนของแต่ละองค์การ
ทั้ง ๓๐ องค์การ ร่วมกันลงลายมือชื่อรับรองลายมือชื่อประชาชน จำนวน ๕๒,๕๕๕ คน ดังกล่าว

๔. กรณีนี้เห็นว่ายังไม่ใช่วิธีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภากับองค์กรอื่น
ตามรัฐธรรมนูญที่จะส่งไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพินิต อารยะศิริ)
เลขาธิการวุฒิสภา

กองการประชุม

โทร. ๒๕๔๑๕๖๗, ๒๕๔๑๕๕๔

เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชน ๓๐ องค์กร
๒๑๑/๒ ซอยงามวงศ์วาน ๓๑ ถนนงามวงศ์วาน
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทรศัพท์ ๙๙๒-๕๐๖๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอให้ไต่สวนอดีตรัฐมนตรีรักเกียรติ สุขชนะ ข้อหาร่ำรวยผิดปกติ
เรียน ประธานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ (ปปช.)

ด้วยมีข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันหลายฉบับ ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ว่าประธาน ปปช. และเลขาธิการ ปปช. ได้เปิดเผยถึงผลการตรวจสอบทรัพย์สินของนาย รักเกียรติ สุขชนะ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และภรรยานายรักเกียรติ สุขชนะ ว่ามีเงิน ไหลเข้าออกในบัญชีจำนวน ๑๐๐ ล้านบาทระหว่างตำแหน่งรัฐมนตรี

ข่าวดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลที่พวกข้าพเจ้าได้รับทราบมา คือ มีบัญชีธนาคาร กรุงไทย สาขาสะพานกรุงธน ของนางสุภกัญญา สุขชนะ ภรรยานายรักเกียรติ สุขชนะ ซึ่งมีเงิน ไหลเข้าออก ๑๐๐ ล้านบาทระหว่างสามปีดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีอยู่จริง

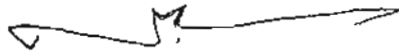
โดยที่นายรักเกียรติ สุขชนะ เป็นอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขที่ต้องลาออกไป เพราะเรื่องอื้อฉาวเกี่ยวกับการทุจริตจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ในบ ๑,๔๐๐ ล้านบาท ของกระทรวง สาธารณสุข เพราะทนกระแสตรวจสอบกดดันจากสังคมไม่ได้ และจากผลการสอบสวนของ ปปป.ที่ผ่านมา มีการชี้มูลว่า นายจิรายุ จรัสเสถียร ซึ่งเป็นคนใกล้ชิดของนายรักเกียรติ สุขชนะ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ดังกล่าว อีกทั้งขณะนี้ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ได้สอบสวนและ ออกหมายจับนายจิรายุ จรัสเสถียรแล้วด้วย จึงน่าสงสัยว่าเงิน ๑๐๐ ล้านบาทดังกล่าว อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริตนี้

อนึ่ง พวกข้าพเจ้าจึงใคร่ขอให้ทางคณะกรรมการ ปปช.ได้ไต่สวนและตรวจสอบบุคคล ทั้งสามโดยเร่งด่วน และหากพบว่ามีเกี่ยวข้องกันและเข้าข่ายร่ำรวยผิดปกติจากการทุจริต ประพฤติมิชอบ ก็ขอให้ทางคณะกรรมการ ปปช.ยึดทรัพย์สินเหล่านั้นให้ตกเป็นของแผ่นดิน และดำเนินคดีอาญากับผู้ทุจริตให้ถึงที่สุด เพื่อไม่เป็นเยี่ยงอย่างแก่ข้าราชการการเมืองในการทุจริตคอร์รัปชันเงิน งบประมาณแผ่นดิน ที่อาศัยตำแหน่ง หน้าที่ทางราชการโดยมิชอบในอนาคด

อึ้ง การที่พวกข้าพเจ้าเรียกร้องให้ไตสวนครั้งนี้ นอกจากจะกระทำเพื่อประโยชน์แก่สังคมไทยโดยรวมแล้ว ยังเป็นการสร้างความชอบธรรมให้กับทุกฝ่ายด้วย รวมถึงคุณรักเกียรติ สุขธนะ เมื่อผลปรากฏว่าไม่ผิดก็จะเท่ากับเป็นการล้างมลทิน และเป็นประโยชน์ต่องานการเมืองของตนเองต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายเตช พุ่มกษา)

ตัวแทนเครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชน

เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชน ๓๐ องค์กร
๒๑๑/๒ ซอยงามวงศ์วาน ๓๑ ถนนงามวงศ์วาน
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทรศัพท์ ๙๕๒-๕๐๖๐

24 มกราคม 2543

เรื่อง ขอส่งสำเนาเอกสารเพิ่มเติมประกอบการพิจารณาเพื่อดำเนินการได้สวน
อดีตรัฐมนตรี รักเกียรติ สุขธนะ
เรียน ประธานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาภาพถ่ายเอกสารจำนวน 15 แผ่น

ตามที่ตัวแทนเครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชน ได้มายื่นหนังสือขอให้คณะกรรมการ
ป.ป.ช. ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน และตรวจสอบพฤติการณ์
ร่ำรวยผิดปกติ ของนายรักเกียรติ สุขธนะ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2542 ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น
บัดนี้ทางตัวแทนเครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชน ได้พบว่ามีข้อมูล และหลักฐาน
เพิ่มเติม เกี่ยวกับเงินจำนวน 18 ล้านบาทที่โอนเข้าบัญชีเงินฝากประจำ เลขที่ 418-206744-4
ธนาคารกรุงไทย สาขากุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ของนางสุรภัญญา สุขธนะ (ภายหลังจากที่นาย
รักเกียรติฯ สั่งยกเลิกการกลางบัญชีจัดซื้อยาหลักและเวชภัณฑ์แห่งชาติเพียง 15 วัน) บัญชีเงินฝากนี้
นายรักเกียรติฯ ไม่เคยแจ้งบัญชีทรัพย์สินไว้กับ ป.ป.ช. (29 ธ.ค. 2540) นอกจากนี้ นายรักเกียรติฯ ได้
ซื้อที่ดิน จากบริษัทอริเชษฐธานี โฉนดเลขที่ 24386 ต.เชียงรากใหญ่ อ.สามโคก จ.ปทุมธานี เนื้อที่
9-3-0 ไร่ ซึ่งติดจวนของไว้กับบริษัทเงินทุนชาติไพบูลย์ เป็นจำนวนเงิน 28 ล้านบาท โดยนายรักเกียรติฯ
ได้ยอมรับสภาพหนี้และชำระหนี้ที่บริษัทอริเชษฐธานี ยังคงค้างชำระทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย เป็นจำนวน
เงิน 18 ล้านบาท ให้แก่บริษัทเงินทุนชาติไพบูลย์ โดยชำระเป็นเช็คเชียร์เช็ค สั่งจ่ายบริษัทเงินทุน
ชาติไพบูลย์ เป็นจำนวนเงิน 18 ล้านบาท ในนามของ นางสุรภัญญา สุขธนะ (30 ม.ค. 2541) ต่อมา
ภายหลังจากที่นายรักเกียรติฯ ลาออกจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (15 ก.ย. 2541)
นายรักเกียรติฯ ขายที่ดินแปลงดังกล่าวในราคา 6.5 ล้านบาท ให้แก่นายภานุวัฒน์ ดังสกุลสถาพร
กรรมการบริษัท โฟจุน่า กรุงเทพ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทจำหน่ายยาเวชภัณฑ์ ก่อนครบกำหนดแจ้งบัญชี
ทรัพย์สินเมื่อพ้นตำแหน่งต่อ ป.ป.ช. เพียง 2 วันเท่านั้น (12 ต.ค. 2541) 14 ต.ค. 2541 ครบกำหนด
30 วันที่ต้องแจ้งบัญชีทรัพย์สินเมื่อพ้นตำแหน่งต่อ ป.ป.ช. เงินค่าขายที่ดินแปลงนี้ นายรักเกียรติฯ ไม่ได้
แจ้งบัญชีทรัพย์สินเมื่อพ้นตำแหน่งต่อ ป.ป.ช.

โดยหลักฐาน และข้อมูลนี้ หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ฉบับวันจันทร์ที่ 27 ธันวาคม 2542
และฉบับวันอังคารที่ 28 ธันวาคม 2542 ได้นำมาลงพิมพ์เผยแพร่ต่อสาธารณชน ทางตัวแทน 30 องค์กร
พัฒนาเอกชนเห็นว่าเป็นข้อมูลที่น่าจะเป็นประโยชน์ ในการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง
ของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมถึงพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติของนายรักเกียรติ สุขธนะ ต่อไป

สำหรับประเด็นสำคัญที่ต้องการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการสอบสวนต่อคือ

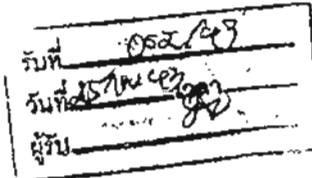
1. ที่มาของเงินจำนวน 18 ล้านบาทที่โอนเข้าบัญชีเงินฝากประจำ เลขที่ 418-206774-4 ธนาคารกรุงไทย สาขาภูมิภาทวี จ.อุดรธานี ของนางสุรภัญญา สุขชนะ ว่ามีการโอนมาจากที่ใด ใครเป็นผู้โอน และมีมูลหนี้ต่อกันอย่างไร (บัญชีนี้ได้ถูกปิดไปแล้ว แต่ยังคงเก็บหลักฐานรายละเอียดไว้ที่ ธนาคารกรุงไทย สาขาภูมิภาทวี จ.อุดรธานี)
2. รายละเอียดของการโอนเงินจากบัญชีนี้ ว่าโอนต่อไปเข้าบัญชี หรือโอนให้ใครบ้าง และมีมูลหนี้ต่อกันอย่างไร
3. แคมเปญเช็คที่ส่งจ่ายให้กับบริษัทเงินทุนชาติไทยบุลย์เป็นค่าที่ดิน โฉนดเลขที่ 24386 ด.เชียงรากใหญ่ อ.สามโคก จ.ปทุมธานี เป็นจำนวนเงินเท่าใด ที่มาของเงินมาจากไหน ใครเป็นผู้ซื้อ แคมเปญเช็ค การซื้อขายที่ดินแปลงนี้เป็นการเจตนาปิดเงินที่ไม่สามารถออกมา และเป็นการฟอกเงินที่ได้มาจากการใช้ตำแหน่งหน้าที่หาผลประโยชน์หรือไม่
4. วาคาประเมินเพื่อการชำระค่าธรรมเนียมและเสียภาษี ถูกต้องหรือไม่ มีการหลบเลี่ยงภาษีและค่าธรรมเนียมหรือไม่ (ซื้อที่ดินราคา 18 ล้านบาท แต่ขายเพียง 6 ล้าน 5 แสนบาทเท่านั้น)
5. เงินที่ได้จากการขายที่ดินแปลงนี้ ได้แจ้งไว้ในบัญชีทรัพย์สินเมื่อพ้นตำแหน่งหรือไม่ หรือโอนเข้าบัญชีอื่นใด เพราะรายได้จากการขายที่ดินแปลงนี้เป็นรายได้ที่เกิดขึ้นระหว่างดำรงตำแหน่ง ดังนั้น ตัวแทนเครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชน ขอส่งสำเนาภาพถ่ายเอกสารจากหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ฉบับวันจันทร์ที่ 27 ธันวาคม 2542 และฉบับวันอังคารที่ 28 ธันวาคม 2542 มา ยื่นประกอบหนังสือของตัวแทน 30 องค์กรพัฒนาเอกชนเมื่อ 17 ธันวาคม 2542 เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.รับไว้พิจารณาเพื่อดำเนินการ ตามประเด็นทั้ง 5 ข้อ ที่ทางเครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชน ได้เสนอไว้ข้างต้น และประเด็นอื่นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.เห็นสมควร ผลเป็นประการใด กรุณาแจ้งให้ พวกข้าพเจ้าทราบด้วยจักขอบคุนยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายเดช พุ่มชชา)

ตัวแทนเครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชน

ที่ ปช.0002.01/ 872

สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
ถนนพิษณุโลก กท.10300

22 กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง แจ้งเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง

เรียน นายเดช พุ่มคชา

อ้างถึง หนังสือร้องเรียน ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2542 และวันที่ 24 มกราคม 2543

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้ขอให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
ทำการไต่สวน นายรักเกียรติ สุขชนะ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และนายจิรายุ
จรัสเสถียร อดีตที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายธีระวัฒน์ ศิริวันสาธิต)
ในกรณีร่ำรวยผิดปกติ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้น
แล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเข้าหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
จะรับไว้พิจารณา จึงได้มีมติรับพิจารณาคำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และได้มีคำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงเรื่องดังกล่าว ดังนี้

1. คณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีนายรักเกียรติ สุขชนะ อดีตรัฐมนตรี-
ว่าการกระทรวงสาธารณสุข ร่ำรวยผิดปกติ ประกอบด้วย

1. คุณหญิง ปรีชา เกษมสันต์ ณ อยุธยา	ประธานอนุกรรมการ
2. พลตำรวจเอก ชวลิต ยอศมณี	อนุกรรมการ
3. นายบำรุง จิตมุง	อนุกรรมการ
4. นายปรีชา วราโห	อนุกรรมการ
5. นายมรกต กรเกษม	อนุกรรมการ
6. นายวัฒนา วัฒนากิจ	อนุกรรมการ
7. นายวรวิทย์ สุขบุญ	อนุกรรมการและเลขานุการ
8. นายวิเชียร อัมมประเสริฐ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

2. คณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีนายจิรายุ จรัสเสถียร อดีตที่ปรึกษา
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายธีระวัฒน์ ศิริวันสาธิต) ร่ำรวยผิดปกติ ประกอบด้วย

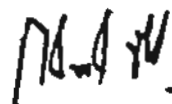
อับ

1. คุณหญิง ปรีชา เกษมสันต์ ณ อยุธยา	ประธานอนุกรรมการ
2. นายจักรธรรม ธรรมศักดิ์	อนุกรรมการ
3. นายปรีชา วราโห	อนุกรรมการ
4. พลตำรวจตรี วัชรพล ประสารราชกิจ	อนุกรรมการ
5. นายมนต์ชัย รัตนเสถียร	อนุกรรมการ
6. นายวรวิทย์ สุขบุญ	อนุกรรมการและเลขานุการ
7. นายวิเชียร อัมมประเสริฐ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตามนัยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 43 มาตรา 45 และมาตรา 75

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายก้านรงค์ จันทิก)

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป. ปฏิบัติหน้าที่

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

กลุ่มงานตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

โทร. 2829591 , 282316-5 ต่อ 510

โทรสาร 2820768

ข่าวการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ข่าวที่ 13/2545 วันที่ 12 เดือน กันยายน พ.ศ. 2545

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0 2282 3161 – 5 โทรสาร. 0 2281 1145.

<http://ncc.go.th>

วันนี้ (วันที่ 12 กันยายน 2545) ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีนายโอกาส อรุณินท์ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นประธาน ผลการประชุมพิจารณา มีเรื่องสำคัญที่ควรแถลงให้สื่อมวลชนทราบ จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่อง นายรักเกียรติ สุขธนะ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

จากพยานหลักฐานข้อเท็จจริงทั้งนี้ นายรักเกียรติ สุขธนะ ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2540 และพ้นจากตำแหน่งด้วยการลาออกเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2541 รวมระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งจำนวน 10 เดือน นายรักเกียรติ สุขธนะ ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 จำนวน 8 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่	ยื่นบัญชีกรณี	ตำแหน่ง	วัน เดือน ปี ที่เข้า พ้น พ้น ครบ 1 ปี	วัน เดือน ปี ที่ยื่น บัญชี
1	เข้ารับตำแหน่ง	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	11 ต.ค. 40	7 พ.ย. 40
2	เข้าและพ้นจากตำแหน่ง	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	11 ต.ค. - 7 พ.ย. 40	10 พ.ย. 40
3	เข้ารับตำแหน่ง	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	15 พ.ย. 40	11 ธ.ค. 40
4	พ้นจากตำแหน่ง	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	15 ก.ย. 41	14 ต.ค. 41
5	พ้นจากตำแหน่งครบ 1 ปี	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	6 พ.ย. 41	16 พ.ย. 41
6	พ้นจากตำแหน่งครบ 1 ปี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	14 ก.ย. 42	8 ต.ค. 42
7	พ้นจากตำแหน่ง	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	6 ก.ย. 43	6 ต.ค. 43
8	พ้นจากตำแหน่งครบ 1 ปี	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	5 ก.ย. 44	2 ต.ค. 44

การตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของนายรักเกียรติ สุขธนะ ปรากฏว่านายรักเกียรติ สุขธนะ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง 4 กรณี คือ

(1) ไม่แสดงรายการทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อของตนเอง ได้แก่ เงินฝาก 7 บัญชี เป็นเงิน

51,337.37 บาท และรถจักรยานยนต์ ในชื่อของนางสุรภัญญา สุขธนะ คู่สมรส 1 คัน และเงินลงทุน

ในห้างหุ้นส่วนจำกัด สุวิชาฟาร์ม ในชื่อของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

(2) ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน (เงินฝากธนาคาร) ของตนเอง และ/หรือของ

นางสุรภัญญา สุขชนะ คู่สมรส ที่อยู่ในชื่อของคนอื่น จำนวน 40,088,242.80 บาท

(3) ปกปิดทรัพย์สิน (ที่ดิน) ของตนเอง โดยทำนิติกรรมอำพรางโอนสิทธิครอบครอง ที่ดินในท้องที่อำเภอผาขาว (ภูกระดึง) จังหวัดเลย จำนวน 35 แปลง เนื้อที่ 894 ไร่ 1 งาน 37 ตารางวา ราคา 13,275,000 บาท ไปอยู่ในชื่อของบุคคลอื่น

(4) แสดงรายการหนี้สินเท็จ จำนวน 22,000,000 บาท

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่ 1 ไม่แสดงรายการทรัพย์สินในชื่อของตนเอง ได้แก่ เงินฝาก 7 บัญชี เป็นเงิน 51,337.37 บาท รถจักรยานยนต์ ในชื่อของนางสุรภัญญา สุขชนะ คู่สมรส 1 คัน และเงินลงทุน ในห้างหุ้นส่วนจำกัด สุวิชาฟาร์ม ในชื่อของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ มีพยานหลักฐานและเหตุผลน่าเชื่อว่าไม่เป็นการจงใจปกปิดหรือจงใจไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กรณีที่ 2 ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน (เงินฝากธนาคาร) ของตนเอง และ/หรือของนางสุรภัญญา สุขชนะ คู่สมรส ที่อยู่ในชื่อของคนอื่น ซึ่ง ได้แก่ นายจิรายุ จรัสเสถียร น้องกรรขา ภรรยาของน้องกรรขา เพื่อนกรรขา ซึ่งมีจำนวนตั้งแต่ 17 ล้านบาท จนถึง จำนวน 40,088,242.80 บาท น่าเชื่อว่าก็เพื่อมิให้บุคคลอื่นรู้ถึงจำนวนทรัพย์สินที่แท้จริงของตนและที่มาของเงินจำนวนดังกล่าว

กรณีที่ 3 ปกปิดทรัพย์สิน (ที่ดิน) ของตนเอง โดยทำนิติกรรมอำพรางโอนสิทธิครอบครอง ที่ดินในท้องที่อำเภอผาขาว (ภูกระดึง) จังหวัดเลย จำนวน 35 แปลง เนื้อที่ 894 ไร่ 1 งาน 37 ตารางวา ราคา 13,275,000 บาท ไปอยู่ในชื่อของบุคคลอื่นก็เพื่อปิดบังอำพรางมิให้บุคคลอื่นและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบถึงจำนวนทรัพย์สินที่แท้จริงของตนและเพื่อมิให้ทรัพย์สินถูกยึดตกเป็นของแผ่นดิน หากมีกรณีต้องถูกตรวจสอบว่าร้ายรายผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

กรณีที่ 4 แสดงรายการหนี้สินเท็จ จำนวน 22,000,000 บาท เนื่องจากขณะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในรัฐบาลพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ นายรักเกียรติ สุขชนะ ได้ซื้อ ที่ดินจำนวน 37 แปลง เนื้อที่ 970 ไร่ 68 ตารางวา ระหว่างเดือนมิถุนายน – ตุลาคม 2539 ราคาประมาณ 20 ล้านบาทเศษ และกรณีดังกล่าวต้องเปิดเผยต่อสาธารณะ ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ดังนั้น เพื่อมิให้สาธารณชนสงสัยการได้มาของที่ดินดังกล่าว เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จึงแสดงว่ามีหนี้สินจำนวน 22 ล้านบาท

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว จึงมีมติด้วยคะแนนเสียง 9 ต่อ 0 เป็นเอกฉันท์ว่า นายรักเกียรติ สุขชนะ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดห้ามมิให้นายรักเกียรติ สุขชนะ ดำรงตำแหน่ง

ทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปี นับแต่วันพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 6 กันยายน 2543 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 295

2. เรื่องกล่าวหา นายรักเกียรติ สุขธนะ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รั่วรัยผิดปกติ

จากพยานหลักฐานข้อเท็จจริงฟังได้ว่า หลังจากการเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปรากฏพยานหลักฐานและคำรับของนายรักเกียรติ สุขธนะ ว่านายรักเกียรติ สุขธนะ มีเงินเข้าฝากในธนาคารหลายแห่งเพิ่มขึ้น ทั้งบัญชีในชื่อของนางสุรกัญญา สุขธนะ คู่สมรส และในชื่อของบุคคลอื่น ได้แก่ นายจิรายุ จรัสเสถียร น้องภรรยา น้องเพื่อนภรรยา โดยใช้ชื่อและใช้เช็คในชื่อบุคคล ดังกล่าว ซึ่งต่อมาได้ยกย้ายถ่ายเทโอนไปยังบุคคลใกล้ชิดอีกหลายคน อาทิ ลูกจ้าง ภรรยา น้องภรรยา เงินนำฝากธนาคารในชื่อของบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นเงินจำนวน 451,472,840 บาท มากกว่ารายได้ตามปกติที่นายรักเกียรติ สุขธนะ และนางสุรกัญญา สุขธนะ จะพึงมีได้

แต่เพื่อมิให้เป็นข้อโต้เถียงว่าเงินนำฝากธนาคารจำนวนใดเป็นของนายรักเกียรติ สุขธนะ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงนำมาพิจารณาเฉพาะเงินนำฝากธนาคารที่นายรักเกียรติ สุขธนะ ชี้แจงยอมรับว่าเป็นของตนเอง (ยกเว้นเงินนำฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขางามวงศ์วาน เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2541 ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง

แยกเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหาก) จากพยานหลักฐานและคำรับของนายรักเกียรติ สุขธนะ ขณะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายรักเกียรติ สุขธนะ มีเงินนำฝากธนาคาร จำนวน 317,752,500 บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ	วัน เดือน ปี	จำนวนเงิน (บาท)	ธนาคาร/สาขา
1	26 พ.ย. 40	30,080,000	ธ.ไทยพาณิชย์/งามวงศ์วาน
2	1 ธ.ค. 40	1,500,000	ธ.ไทยพาณิชย์/งามวงศ์วาน
3	18 ธ.ค. 40	11,350,000	ธ.กสิกรไทย/บางกะปิ
4	24 ธ.ค. 40	9,000,000	ธ.กรุงไทย/สี่แยกสะพานกรุงธน
5	29 ธ.ค. 40	18,000,000	ธ.กรุงไทย/กุมภวาปี
	29 ธ.ค. 40	6,400,000	ธ.กรุงไทย/สี่แยกสะพานกรุงธน
6	31 ธ.ค. 40	18,400,000	ธ.กสิกรไทย/พหลโยธิน
7	8 ม.ค. 41	45,750,000	ธ.กรุงไทย/ประดิพัทธ์
		6,710,000	ธ.กรุงไทย/สี่แยกสะพานกรุงธน
8	27 ม.ค. 41	10,295,000	ธ.กรุงไทย/สี่แยกสะพานกรุงธน
		25,900,000	ธ.กรุงเทพ/ประดิพัทธ์
		10,000,000	ธ.กรุงไทย/ประดิพัทธ์
9	28 ม.ค. 41	36,000,000	ธ.ไทยพาณิชย์/งามวงศ์วาน

10	29 ม.ค. 41	20,400,000	ธ. ไทยพาณิชย์/งามวงศ์วาน
11	5 มิ.ย. 41	1,967,500	ธ กรุงไทย/สี่แยกสะพานกรุงธน
		45,000,000	ธ ไทยพาณิชย์/งามวงศ์วาน
12	20 พ.ค. 41	10,000,000	ธ. ไทยพาณิชย์/งามวงศ์วาน
13	4 มิ.ย. 41	6,000,000	ธ. ไทยพาณิชย์/งามวงศ์วาน
14	26 มิ.ย. 41	5,000,000	ธ. ไทยพาณิชย์/งามวงศ์วาน
รวม		317,752,500	

เงินนำฝากธนาคารที่เพิ่มขึ้นขณะที่นายรักเกียรติ สุขธนะ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข มีทั้งที่อยู่ในชื่อของนางสุรกัญญา สุขธนะ นายจิรายุ จรัสเสถียร น้องภรรยา ลูกจ้างซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวน 317,752,500 บาท นั้น เป็นเงินนำฝากมากที่สุดระหว่างวันที่ 27-29 มกราคม 2541 จำนวน 102,595,000 บาท โดยมียอดเงินคงเหลือสุทธิในบัญชี ณ วันที่ 29 มกราคม 2541 สูงถึง จำนวน 139,853,445.36 บาท เมื่อเปรียบเทียบจำนวนเงินคงเหลือสุทธิในบัญชีเงินฝากดังกล่าวกับเงินฝากที่นายรักเกียรติ สุขธนะ แสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีเงินฝาก ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2540 ในนามของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เพียงจำนวน 370,961.42 บาท หรือบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีเงินฝาก ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2540 ในนามของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเพียงจำนวน 141,411.42 บาท ซึ่งแม้จะรวมเงินที่ปกปิดไว้ในชื่อของน้องภรรยา จำนวน 17 ล้านบาทเศษ แล้วก็ตาม จะเห็นว่าในขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายรักเกียรติ สุขธนะ มีทรัพย์สิน

วันที่ 29 ธันวาคม 2540 จำนวน 18,000,000 บาท

4.2 เงินนำฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสี่แยกสะพานกรุงธน

บัญชีกระแสรายวันเลขที่ 037-1-15306-9 ชื่อบัญชีนางสุรกัญญา สุขธนะ นำฝากวันที่ 24 ธันวาคม 2540 จำนวน 9,000,000 บาท และวันที่ 29 ธันวาคม 2540 จำนวน 6,400,000 บาท รวม 15,400,000 บาท

4.3 เงินนำฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขางามวงศ์วาน

บัญชีเดินสะพัดเลขที่ 319-3-02769-2 ชื่อบัญชีนายจิรายุ จรัสเสถียร นำฝากวันที่ 20 พฤษภาคม 2541 จำนวน 10,000,000 บาท นำฝากวันที่ 4 มิถุนายน 2541 จำนวน 6,000,000 บาท และวันที่ 26 มิถุนายน 2541 จำนวน 5,000,000 บาท รวม 21,000,000 บาท

เงินนำฝากธนาคารกลุ่มที่ 4 นี้ จากพยานหลักฐานและคำชี้แจงของ

นายรักเกียรติ สุขธนะ พิเคราะห์แล้วนับว่าเป็นทรัพย์สินที่นายรักเกียรติ สุขธนะ ได้มาโดยรัววยผิดปกติ ทุกรายการ

ส่วนทรัพย์สินอื่นๆ ที่นายรักเกียรติ สุขธนะ ได้มาระหว่างดำรงตำแหน่ง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้แก่

(1) ที่ดินโฉนดเลขที่ 24386 ตำบลเชียงรากใหญ่ (บ้านท้องทุ่ง) อำเภอสามโคก(เชียงราก) จังหวัดปทุมธานี เนื้อที่ 9 ไร่ 3 งาน ซึ่งจากบริษัทอริชัยธนธานี จำกัด เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2541 ราคา 17,273,424.70 บาท

(2) บ้านเลขที่ 71/9 ซอยแจ้งวัฒนะ 13 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ราคาก่อสร้างพร้อมตกแต่ง 8,500,000 บาท

(3) รถยนต์ยี่ห้อโฟล์คสวาเก้น จำนวน 2 คัน หมายเลขทะเบียน อพ 3399 กรุงเทพมหานคร และหมายเลขทะเบียน อพ 7799 กรุงเทพมหานคร ราคาคันละ 1,800,000 บาท

รวมเป็นเงิน 3,600,000 บาท

นายรักเกียรติ สุขชนะ ซึ่งแจ้งว่าได้นำเงินที่ได้จากการเล่นกาสิโนในต่างประเทศไปซื้อ แต่โดยที่เงินที่นำไปซื้อทรัพย์สินดังกล่าวนายรักเกียรติ ไม่สามารถชี้แจงได้ว่าคนได้มาโดยชอบ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยรัววยผิดปกติ แล้ว ทรัพย์สินดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินที่นายรักเกียรติ สุขชนะ ได้มาโดยรัววยผิดปกติด้วย แต่ไม่อาจนำมูลค่าที่ดิน บ้าน และรถยนต์ นับรวมเข้าเป็นจำนวนทรัพย์สินที่นายรักเกียรติ สุขชนะ ได้มาโดยรัววย ผิดปกติเพิ่มเติมอีก เพราะจะเป็นการนับซ้ำ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว มีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ขณะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายรักเกียรติ สุขชนะ มีทรัพย์สินที่ได้มาโดยรัววยผิดปกติทั้งสิ้น 233,880,000 บาท (สองร้อยสามสิบสามล้านแปดแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) ให้ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 80 (1) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542

จึงขอแถลงข่าวให้ทราบทั่วกัน

ลับ

ที่ ปช 0009.02/๕๖๑

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนพิษณุโลก กท 10300

๙ กรกฎาคม 2544

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เรียน นายพิภพ ธงไชย และคณะ

อ้างถึง หนังสือของเครือข่ายองค์กรประชาธิปไตย ที่ พิเศษ 1/2544 ลงวันที่ 27 มีนาคม 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึงท่านและคณะขอให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินอันเป็นมรดกของ พลเอก สุนทร คงสมพงษ์ ที่มีจำนวนมากผิดปกติว่าได้มาโดยชอบหรือไม่อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นว่าพลเอกสุนทร คงสมพงษ์ ได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินกว่าสองปีแล้ว นับแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 และไม่มีเรื่องกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับไว้ดำเนินการก่อนแล้ว รวมทั้งเรื่องที่รับโอนจากคณะกรรมการ ป.ป.ป. ตามมาตรา 128 คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่อาจดำเนินการใด ๆ ต่อทรัพย์สินอันเป็นกองมรดกของพลเอกสุนทร คงสมพงษ์ ได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกล้านรงค์ จันทิก)

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักตรวจสอบทรัพย์สิน 4

โทร. 282-4495

โทรสาร 280-0140

ลับ

ที่ ปช. 0006/ 444

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนพิษณุโลก กท. 10300

๕๐ เมษายน 2544

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาเรื่องกล่าวหาร้องเรียน

เรียน นายวีระ สมความคิด

ด้วยตามที่ท่านได้ร้องเรียนกล่าวหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน 7 คน ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เกี่ยวกับการพิจารณาคดีเงินกู้ 45 ล้านบาท ของ พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ และร่ำรวยผิดปกติ นั้น

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่ากรณีร่ำรวยผิดปกติ ไม่ระบุหรือชี้ช่องพยานหลักฐานให้ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ จึงมีมติในคราวประชุมครั้งที่ 69/2543 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2543 ไม่รับพิจารณา ส่วนกรณีกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ นั้น พยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริงไม่มีมูลตามข้อกล่าวหา จึงมีมติในคราวประชุมครั้งที่ 22/2544 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2544 ให้ข้อกล่าวหาตกไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายศราวุธ เมณะเศวด)

รักษาการในตำแหน่งรองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักตรวจสอบทรัพย์สิน 1
โทร. 2823161-5 ต่อ 510
โทรสาร 2820768 , 2823248

กลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน
THE PEOPLE RIGHT AND FREEDOM PROTECTION GROUP
 75 ซอยนวลธานี 1 ถนนเสรีไทย แขวงคันนายาว เขตคันนายาว กทม. 10240
 TEL. 376-1596 , 379-9374 FAX : 376-1596

วันที่ 15 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอให้ทบทวนการพิจารณาเรื่องกล่าวหาร้องเรียน

เรียน คณะกรรมการ ป.ป.ช.

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับที่ ปช. 0006/444 ลงวันที่ 20 เมษายน 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงาน ป.ป.ช. แจ้งว่าตามที่ข้าพเจ้าได้ร้องเรียนกล่าวหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน 7 ท่าน ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ฯ และร่ำรวยผิดปกตินั้น ทางคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีร่ำรวยผิดปกติไม่ระบุหรือชี้ชื่อยานหลักฐานให้ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ จึงมีมติในคราวประชุมครั้งที่ 69/2543 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2543 ไม่รับพิจารณา ส่วนกรณีกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่นั้น ยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริงไม่มีมูลตามข้อกล่าวหา จึงมีมติในคราวประชุมครั้งที่ 22/2544 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2544 ให้ข้อกล่าวหาตกไปนับ

การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่ากรณีร่ำรวยผิดปกติไม่ระบุหรือชี้ชื่อยานหลักฐานให้ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ จึงมีมติไม่รับพิจารณานั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ถูกต้อง เพราะพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 75 วรรคหนึ่ง กำหนดในกรณีที่มีการกล่าวหาว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำความผิด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นก่อนว่า พฤติการณ์หรือเรื่องที่ถูกกล่าวหาเข้าหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับไว้พิจารณาหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ซึ่งได้แสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย แสดงว่าการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีหลักเกณฑ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อดูว่าพฤติการณ์หรือเรื่องที่ถูกกล่าวหาเข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับไว้พิจารณาหรือไม่ แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้สาธารณะชนได้รับการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีร่ำรวยผิดปกติไม่ระบุหรือชี้ชื่อยานหลักฐานให้ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ จึงมีมติไม่รับพิจารณา จึงไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ซึ่งได้แสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องนำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วยว่าจะรับไว้พิจารณาหรือไม่ ซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้องแสดงราย

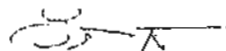
การบัญญัติดังกล่าวไว้แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช.จึงต้องนำบัญญัติดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วยว่า จะรับไว้พิจารณาหรือไม่ แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ไม่ได้นำบัญญัติแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้ง 7 ท่าน มาประกอบการพิจารณาด้วยว่าจะรับไว้พิจารณาหรือไม่แต่อย่างใด

ส่วนกรณีกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่นั้น พยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริง ไม่มีมูลตามข้อกล่าวหา จึงมีมติให้ข้อกล่าวหาตกไปนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่า ก็ไม่ถูกต้องเช่นกัน เพราะพ.ร.บ.ดังกล่าวมาตรา 46 วรรคหนึ่งบัญญัติว่า “ห้ามมิให้แต่งตั้งบุคคลซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้ เป็นอนุกรรมการไต่สวน (1) รู้เห็นเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหามาก่อน (2) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กล่าวหา (3) มีสาเหตุหรือเกี่ยวข้องกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา (4) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา (5) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา”

วรรคท้ายบัญญัติว่า “การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้าน และการแต่งตั้งบุคคลเป็นอนุกรรมการไต่สวนแทน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด” แสดงว่าหากมีการแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีเหตุตามมาตรา 46 เป็นอนุกรรมการไต่สวน ข้าพเจ้าในฐานะผู้กล่าวหาที่มีสิทธิที่จะยื่นคำคัดค้านได้ และจะมีผลทำให้บุคคลดังกล่าวไม่สามารถเป็นอนุกรรมการไต่สวนได้ แต่ปรากฏว่าคณะอนุกรรมการไต่สวน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เคยมีหนังสือแจ้งรายชื่อคณะอนุกรรมการไต่สวนให้ข้าพเจ้าทราบเลยว่า ข้าพเจ้าจะคัดค้านอนุกรรมการท่านใดหรือไม่ เมื่อไม่เคยมีหนังสือดังกล่าวแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ หากมีอนุกรรมการท่านใดมีเหตุตามมาตรา 46 แล้ว ข้าพเจ้าจะยื่นคำคัดค้านได้อย่างไร ในเมื่อไม่เคยมีหนังสือดังกล่าวแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าการดำเนินการของคณะอนุกรรมการไต่สวน หรือมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติดังกล่าว นอกจากนั้นตามพระราชบัญญัติดังกล่าวในมาตรา 47 กำหนดว่า ในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แต่ไม่ปรากฏว่าคณะอนุกรรมการไต่สวน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแต่อย่างใด ดังนั้นจึงไม่น่าจะชอบด้วยมาตรา 47

จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดพิจารณาทบทวนการพิจารณาเรื่องกล่าวหาร้องเรียน และขอได้โปรดมีมติให้ดำเนินการ ให้ชอบด้วยพระราชบัญญัติดังกล่าวตามที่ข้าพเจ้าได้ให้เหตุผลไว้ข้างต้นด้วย ผลเป็นประการใดกรุณาแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบโดยเร็วด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระ สมความคิด)

ลับ

ที่ ปท.0006/ ๒๗๒

สำนักงาน ป.ป.ช.

ถนนพิษณุโลก กท.10300

๑๗ กันยายน 2544

เรื่อง ขอให้ทบทวนการพิจารณาเรื่องกล่าวหาโรงเรียนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

เรียน นายวีระ สมความคิด

อ้างถึง หนังสือของท่านลงวันที่ 15 มิถุนายน 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทบทวนการพิจารณาเรื่องกล่าวหาโรงเรียนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน 7 ท่าน ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และรั่วรัยผิดปกติ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีรั่วรัยผิดปกติ ไม่ระบุหรือชี้ชื่อพยานหลักฐานให้ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ จึงมีมติในคราวประชุมครั้งที่ 69/2543 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2543 ไม่รับพิจารณา ส่วนกรณีทุจริตต่อหน้าที่ นั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 22/2544 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2544 ในข้อกล่าวหาตกไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าตามคำกล่าวหาของท่านในกรณีรั่วรัยผิดปกติ ไม่มีรายละเอียดของข้อกล่าวหาและพฤติการณ์ว่าผู้ถูกกล่าวหารั่วรัยผิดปกติชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ และในการไต่สวนข้อเท็จจริงเรื่องนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติมจากท่านเกี่ยวกับพยานหลักฐานกรณีรั่วรัยผิดปกติแล้ว โดยท่านยอมรับว่าไม่ทราบว่าผู้ถูกกล่าวหา มีเงินฝากที่ธนาคารใด มีที่ดินหรือทรัพย์สินอื่นใด และขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตรวจสอบเอง คำกล่าวหาของท่านในกรณีรั่วรัยผิดปกติ จึงไม่ใช่คำกล่าวหาตามที่บัญญัติไว้ตามมาตรา 76 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และย่อมไม่อาจถือเป็นคำกล่าวหาตามมาตรา 75 ซึ่ง

/คณะกรรมการ...

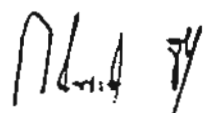
สืบ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องนำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินมาประกอบการพิจารณาแต่อย่างใด ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติไม่รับพิจารณา โดยมีได้นำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินมาประกอบการพิจารณาด้วย จึงขอแล้ว กรณีไม่มีเหตุที่จะทบทวนการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวอีก

สำหรับกรณีกล่าวหาว่าทุจริตต่อหน้าที่นั้น ในการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องนี้เป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเอง โดยมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ มิได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนขึ้นดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง จึงไม่มีกรณีที่ผู้เกี่ยวข้องจะคัดค้านอนุกรรมการไต่สวนได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายก้านรงค์ คันทัก)

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักตรวจสอบทรัพย์สิน 1

โทร. 0 2282 3161-5 ต่อ 510

โทรสาร 0 2282 0768 , 0 2282 3248

กลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพ
THE PEOPLE RIGHT AND FREE
 76 ซอยนวนรธานี 1 ถนนเสรีไทย แขวงคันนายว
 TEL. 376-1596, 379-9374 FAX : 376

ที่ 11747 ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๔
 เรื่อง หนังสือขอให้ทบทวนกรณี ป.ป.ช. ไม่พิจารณา
 รับวันที่ 15 ต.ค. ๔๔ เวลา 15.30 น.
 ผู้รับ ศิริณี
 T-2523161-5 No 121, 122

ที่ กพส. 027/2544

15 ตุลาคม 2544

เรื่อง ขอให้ทบทวนกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ทบทวนการพิจารณา
 เรียง คณะกรรมการ ป.ป.ช.
 อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ดับที่ ปช.0008/1592 ลงวันที่ 17 กันยายน 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงาน ป.ป.ช. ได้แจ้งให้ข้าฯ ทราบว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณา
 แล้วเห็นว่า ตามคำกล่าวหาของข้าฯ ในกรณีร่ำรวยผิดปกติ ไม่มีรายละเอียดของข้อกล่าวหาและพฤติ
 การที่ผู้ถูกกล่าวหาทำรายได้ผิดปกติชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ และในการไต่สวน
 ข้อเท็จจริง เรื่องนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติมจากข้าฯ เกี่ยวกับพยานหลักฐานกรณี
 ร่ำรวยผิดปกติแล้ว โดยข้าฯ ยอมรับว่าไม่ทราบว่าผู้ถูกกล่าวหาจะมีเงินฝากที่ธนาคารใด มีที่ดินหรือทรัพย์สิน
 อื่นใด และขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตรวจสอบเอง ทั้งนี้คำกล่าวหาของข้าฯ ในกรณีร่ำรวย
 ผิดปกติ จึงไม่ใช่คำกล่าวหาตามที่บัญญัติไว้ตามมาตรา 76 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่า
 ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 และย่อมไม่อาจถือเป็นคำกล่าวหาตามมาตรา 75 ซึ่ง
 คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องนำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน มาประกอบการพิจารณาต่ออย่าง
 ใด ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติไม่รับพิจารณา โดยมีให้นำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินมา
 ประกอบการพิจารณาด้วย จึงขอแล้ว กรณีไม่มีเหตุที่จะทบทวนการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
 ดังกล่าวอีก

สำหรับกรณี คำกล่าวหาว่าทุจริตต่อหน้าที่นั้น ในการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
 เรื่องนี้เป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเอง โดยมอบหมายให้พนักงานเจ้า
 หน้าที่ดำเนินการ มิได้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนขึ้นดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง จึงไม่มีกรณีที่ผู้
 เกี่ยวข้องและคัดค้านอนุกรรมการไต่สวนได้ ความละเอียดจนถึงแล้วนั้น

ข้าฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อพิจารณาและมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวไม่ขัดด้วย
 มาตรา 76 และมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
 ทุจริต พ.ศ. 2542 กล่าวคือ คำกล่าวหาของข้าฯ ตามมาตรา 75 มีรายละเอียดครบตามมาตรา 76 แล้ว
 กล่าวคือ ข้าฯ ได้ระบุรายละเอียดตามมาตรา 76 (1) (2) แล้ว และได้ระบุรายละเอียดของข้อกล่าวหาแล้วว่า
 ผู้ถูกกล่าวหาทำรายได้ผิดปกติ ส่วนพฤติการณ์ว่าผู้ถูกกล่าวหาทำรายได้ผิดปกติ ข้าฯ ก็ได้ระบุแล้วว่ามีถนน

พรรคการเมืองพยายามวิ่งล้อมบีบคั้นศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพลิกผลการวินิจฉัยคดีเงินกู้ 45 ล้านบาท ของพล.ต. สนั่นฯ โดยให้เงินประมาณ 50 ล้านบาท และยังปรากฏต่อไปว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ 7 คน ดังกล่าว ได้ร่วมกันไต่สวนข้อเท็จจริง และมีการรับเงินจำนวนมาก หากเมื่อมีการรับเงินจำนวนดังกล่าวจริง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ 7 คน จึงเข้าข่ายร่ำรวยผิดปกติ

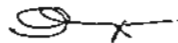
ตามหนังสือของข้าฯ (หนังสือกลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน) ลงวันที่ 24 กรกฎาคม 2543 เรื่องขอให้ไต่สวนข้อเท็จจริง การกระทำความผิดอาญาและร่ำรวยผิดปกติของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หน้า ที่ 3 และหน้าที่ 4 หากมีการรับเงินจำนวนดังกล่าวจริง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แต่ละคนจะรับเงินคนละ ประมาณ 7 ล้านบาทเศษ จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.ที่จะไปตรวจสอบยังธนาคารต่าง ๆ ว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแต่ละคนดังกล่าวมีเงินเพิ่มขึ้นคนละ 7 ล้านบาทเศษ ในช่วงระหว่างการ พิจารณาคดีของ พล.ต.สนั่นฯ จริงหรือไม่ หากจริงก็เข้าข่ายร่ำรวยผิดปกติ ไม่ใช่มาสอบถามข้าฯ ว่าทราบ ว่าผู้ถูกกล่าวหา มีเงินฝากที่ธนาคารใด มีที่ดินหรือทรัพย์สินอื่นใด และมาตรา 76 ก็ไม่ได้กำหนดให้ต้อง ระบุพยานหลักฐาน หรืออ้างพยานหลักฐาน เหมือนอย่างมาตรา 85 ซึ่งต้องระบุ แต่อย่างไรก็ตามข้าฯ ก็ ได้ระบุพยานหลักฐานเช่น นายอนันต์ สมุทวณิช แต่กรณีกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องตรวจสอบไปยังธนาคารต่าง ๆ ด้วยตามที่กล่าวข้างต้น คำกล่าวหาของข้าฯ จึงเป็นคำกล่าวหาตาม มาตรา 76 ดังนั้น จึงเป็นคำกล่าวหาตามมาตรา 75 ซึ่งมาตรา 75 กำหนดว่า ในกรณีที่มีการกล่าวหาว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นก่อนว่าพฤติการณ์ หรือเรื่องดังกล่าวหาใช่เข้าหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับไว้พิจารณาหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหา เป็นผู้ซึ่งได้แสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย แสดงว่าในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหา เป็นผู้ซึ่งได้แสดง บัญชีดังกล่าวไว้แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องนำบัญชีดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย เนื่องจากตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ 7 คน ดังกล่าวเป็นผู้ซึ่งได้แสดงบัญชีดังกล่าว ฉะนั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องนำบัญชีดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติไม่รับพิจารณา โดยมีได้ นำบัญชีดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว

สำหรับกรณีกล่าวหาว่าทุจริตต่อหน้าที่นั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. อ้างว่า ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องนี้เป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเอง โดย มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ มิได้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนขึ้นดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง จึงไม่มีกรณีที่ผู้เกี่ยวข้องจะคัดค้านคณะกรรมการไต่สวนได้นั้น การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนิน การไต่สวนข้อเท็จจริงเองตามมาตรา 19 (3) แห่ง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 จะต้องเป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องสอบปากคำพยานหรือผู้ถูกกล่าวหาด้วยตัวเอง หากจะไม่ไต่สวนโดยการสอบปากคำดังกล่าวด้วยตัวเอง ก็จะต้องแต่งตั้งบุคคลหรือคณะ บุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ตามมาตรา 19 (12) แห่ง พ.ร.บ.ดังกล่าว แต่การแต่งตั้ง

บุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายตามมาตรา 19 (12) นั้น มอบหมายได้บางกรณีเท่านั้น เช่น การตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่วนกรณีที่มีการกล่าวหาตามมาตรา 43 เช่น กล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติตามมาตรา 43 (3) คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะไต่สวนเอง หรือจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการแทนก็ได้ โดยประกอบด้วย กรรมการหนึ่งคน พนักงานเจ้าหน้าที่ และหรือผู้ทรงคุณวุฒิตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด มีหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือมูลความผิดตามมาตรา 45 แต่จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไต่สวนข้อเท็จจริง โดยไม่ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนไม่ได้ ดังนั้น การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. อ้างว่า ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเอง แต่ไม่ได้ดำเนินการสอบปากคำบุคคลดังกล่าวเอง แต่มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการสอบปากคำบุคคลดังกล่าวแทน โดยที่ไม่มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ไม่ได้เป็นอนุกรรมการไต่สวน ดังนั้น การดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่ทบทวนและดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ข้าราชการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายกับคณะกรรมการ ป.ป.ช.ต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อขอให้ทบทวนการพิจารณาเรื่องกล่าวหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอีกครั้งหนึ่ง ผลการพิจารณาเป็นประการใดกรุณาแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ด้วยความนับถืออย่างสูง

(นายวีระ สมความคิด)

ประธานกลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน

ที่ ปช. 0006/ ๐๐๑ ๒

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนพิษณุโลก กทม. 10300

10 มกราคม 2545

เรื่อง ขอให้ทบทวนกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ทบทวนการพิจารณา

เรียน นายวีระ สมความคิด

อ้างถึง หนังสือของท่าน ลงวันที่ 15 ตุลาคม 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทบทวนกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ทบทวนการพิจารณาเรื่องกล่าวหาโรงเรียนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน 7 ท่าน ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และรักรายผิดปกติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องพิจารณาทบทวนผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามคำขอของท่านอีก จึงมีมติให้มีหนังสือแจ้งให้ท่านทราบ โดยยืนยันผลการพิจารณาที่แจ้งมายังท่าน แล้ว ตามนัยหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลงวันที่ 17 กันยายน 2544

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญณรงค์ ภัคดีวิจิตร)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักตรวจสอบทรัพย์สิน 1

โทร. 0 2282 3161-5 ต่อ 510

โทรสาร 0 2282 3248

กพส.
เลขรับที่ ๐๑๑/๕๕
วันที่ ๖ ธ.ค. ๕๕
เวลา ๑๑.๑๕ น.

ที่ ปช. ๐๐๐๖/ ๑๕๐๒

สำนักงาน ป.ป.ช.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เรียน นายวีระ สมความคิด

อ้างถึง หนังสือร้องเรียนของท่าน ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้ร้องเรียนกล่าวหา พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ อดีตรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ว่ามีพฤติการณ์ร้ายขมขื่นผิดปกติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวแล้วเห็นว่าคำกล่าวหาไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๗๕ ประกอบมาตรา ๗๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับไว้พิจารณา และผลการตรวจสอบเปรียบเทียบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาอื่นแสดงไว้ในกรณีต่าง ๆ ก็ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ที่ประชุมจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนเสียง ๙ เสียง ไม่รับพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญนรงค์ แก้วศิริจิตร)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักตรวจสอบทรัพย์สิน ๑

โทร ๐ ๒๒๘๒ ๓๑๖๑ - ๕ ต่อ ๕๑๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๐๗๖๘ , ๐ ๒๒๘๒ ๓๒๔๘

กลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพ
THE PEOPLE RIGHT AND FREEDOM
 75 ซอยนวมานี 1 ถนนเสรีไทย แขวงคันนายว
 โทร. 376-1596, 379-9374 แฟกซ์ 376-1205

ที่ 3862 สำนักรับแจ้ง ป.ป.ช.
 เรื่อง ขอบใจก่อน พ.อ. ค. ส. ๒๖
 วันที่ ๒๕ มี.ค. ๕๖ เวลา ๑๐.๕๐ น.
 โทร. ๐๒-๒๕๒๓๑๖๑๖ ต่อ ๑๒๒, ๑๒

วันที่ 28 มีนาคม 2545

เรื่อง ขอบใจได้สวนข้อเท็จจริงกรณี พล.ต. ถนันทน์ ขจรประศาสน์ มีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ

เรียน คณะกรรมการ ป.ป.ช.

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (1) สำเนาภาพถ่ายหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันที่ 11 สิงหาคม 2543 ฉบับที่ 18565 หน้า 1 และหน้า 3 จำนวน 2 แผ่น
- (2) สำเนาบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของ พล.ต. ถนันทน์ ขจรประศาสน์ ขึ้นเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2543 จำนวน 7 แผ่น
- (3) สำเนาภาพถ่ายหนังสือพิมพ์มติชน วันที่ 20 พฤษภาคม 2543 ฉบับที่ 8108 จำนวน 4 แผ่น
- (4) สำเนาภาพถ่ายหนังสือพิมพ์มติชน วันที่ 11 สิงหาคม 2543 ฉบับที่ 8190 จำนวน 3 แผ่น

ข้าพเจ้าขอกล่าวหาว่า พล.ต. ถนันทน์ ขจรประศาสน์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ร้ายแรงผิดปกติและมีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ กล่าวคือ พล.ต. ถนันทน์ ขจรประศาสน์ ประกอบอาชีพเริ่มต้นรับราชการด้วยการเป็นทหารชั้นประทวนยศสิบโท จบจากโรงเรียนนายสิบ สังกัดกรมรบอบ ต่อมาได้สมทบกับ พล.อ.ฉัตร หิริยาศิริ รองผู้บัญชาการทหารบก ซึ่งก่อการปฏิวัติรัฐบาลถนอมินทร์ ภิรมย์ชัย นายกรัฐมนตรีแต่ไม่สำเร็จจึงติดคุก หลังพ้นคุกก็ไปทำธุรกิจเกี่ยวกับที่ดินที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่ธุรกิจจึงเสียหายหมด ที่สุดท้ายก็ต้องเลิกไปค้าขายข้าวเหนียวก่อนจะไปเขียนคอลัมน์ในหน้า 4 หนังสือพิมพ์ข่าวไทย ใช้ชื่อว่าขุนขจร หลังจากนั้นไปลงสมัครรับเลือกตั้งเขตดุสิตในปี 2522 ในนามพรรคประชาธิปไตย แต่สอบตกแล้วกลับมาลงสมัครรับเลือกตั้งใหม่ซึ่งจังหวัดจันทบุรีในปี 2526 และก็ได้ได้รับเลือกตั้งจากนั้นมา (ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (1))

หลังจากเป็นนักการเมือง พล.ต.ถนันทน์ ขจรประศาสน์ ก็มีฐานะร่ำรวยผิดปกติ จะเห็นได้จากคำอภิปรายในสภาผู้แทนราษฎรของนายเคยคิด เพ็ญเกษ เมื่อครั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถึงกิดพรรคความหวังใหม่ อภิปรายทั่วไปเพื่อกดดันไม่ให้ไว้วางใจคณะรัฐมนตรีทั้งคณะ ซึ่งมีนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี

พล.ต. สนั่น เป็นผู้หนึ่งที่ถูกละเลยไม่ไว้วางใจ กรณีเงินกู้ 45 ล้านบาทของพล.ต.สนั่น ท่านองว่าเมื่อก่อน พล.ต.สนั่น ไม่มีอะไรเลยแม้แต่มาพิงยังต้องยืมคุณเฉลิม (อยู่บ้านรุ่ง) ใส แต่เดี๋ยวนี้ร่ำรวยแต่เกล้งทำสัญญา เงินกู้ 45 ล้านบาทเพิ่งขึ้นมา (คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถขอแปลการอภิปรายของนายอดิศร เพียงเกษ ได้จากรัฐสภา) ซึ่งจะเห็นได้จากเมื่อครั้งที่ พล.ต. สนั่น ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ เอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2543 กรณีพ้นจากตำแหน่ง (กรออกจาก ตำแหน่งเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2543) ได้ระบุที่อยู่ปัจจุบันเลขที่ 210/7 ถนนสุขโขทัย แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กทม. (เป็นที่เดียวกับบริษัทรอยัล ลานนาทาวเวอร์ จำกัด ที่อ้างว่า ผู้เงินมาซื้อหุ้นของบริษัทดังกล่าว ให้ภรรยาและบุตร 4 คน) อาชีพอื่นไม่มี คู่สมรสชื่อนางฉวีวรรณ ขจรประศาสน์ ซึ่งไม่มีหมายเลขประจำ ตัวผู้เสียภาษีอากร ที่อยู่ 59/13 ซอยดวลย์ปรีชา ถนนสนามบินน้ำ อำเภอเมือง นนทบุรี (เป็นที่ซึ่งมีบริเวณ กว้างขวางมากใช้เป็นที่รับรองแขก สื่อมวลชน และใช้เป็นที่แกล้งจ้าวด้วย ภายในบริเวณบ้านมีการตกแต่ง อย่างหรูหรา และมีบ้านทรงไทยหลายหลังในรั้วของบ้านเลขที่ 59/13 ดังกล่าวปรากฏทางสื่อมวลชน) มี ทรัพย์สินเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ 3 บัญชี จำนวน 11,203,293.32 บาท เงินลงทุนหลักทรัพย์จดทะเบียน และรับอนุญาตมูลค่า 13,717,930.00 บาท ที่ดิน 25 แปลง มูลค่า 23,361,760.00 บาท บ้านอาศัย (ไม่ได้ระบุ จำนวนหลัง) มูลค่า 20,646,263.00 บาท ยานพาหนะ 5 คัน มูลค่า 1,590,000.00 และทรัพย์สินอื่นมูลค่า 1,830,000.00 บาท รวมทรัพย์สิน 72,349,246.32 บาท หนี้สินเงินเบิกเกินบัญชี 6,858,868.39 บาท หนี้สิน ที่มีหลักฐานเป็นหนังสือจำนวน 45 ล้านบาท รวมหนี้สิน 51,858,868.39 บาท ทรัพย์สินของคู่สมรส เงินฝาก ในธนาคารพาณิชย์ 2 บัญชี จำนวนเงิน 2,643,676.64 บาท เงินลงทุนหลักทรัพย์จดทะเบียนและรับอนุญาต มูลค่า 17,816,660.00 บาท ที่ดินมูลค่า 11,548,000.00 บาท (ไม่ระบุว่าที่ดินกี่แปลง) ทรัพย์สินอื่นมูลค่า 1,500,000.00 บาท รวมทรัพย์สิน 33,508,336.64 บาท (ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (2)) นางฉวีวรรณซึ่งเป็น คู่สมรสไม่มีหมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร แสดงว่านางฉวีวรรณไม่มีรายได้ แต่กลับมีทรัพย์สินถึง 33,508,336.64 บาท ไม่มี หนี้สิน จึงน่าเชื่อว่าทรัพย์สินดังกล่าวของนางฉวีวรรณ น่าจะเป็นทรัพย์สินของ พล.ต. สนั่น ขจรประศาสน์

เกี่ยวกับการกู้ยืมเงินจำนวน 45 ล้านบาท พล.ต. สนั่น ซึ่งแจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญโดย สรุปว่า เนื่องมาจากต้องการให้ภรรยาและบุตรได้มีธุรกิจเป็นของครอบครัว จึงตัดสินใจเข้าซื้อหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ของนายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์ แต่เนื่องจากไม่มีเงินสดพอจึงไปกู้เงินจาก นายถนุพันธ์ (พลาฤทธิ์) และนายอนุศักดิ์ (อินทรวุฒิกุล) เมื่อกระผมได้เงินก็นำไปชำระค่าหุ้นให้กับ นายเกรียง ต่อมานายเกรียงได้โอนหุ้นให้นางฉวีวรรณ ภรรยาของกระผม และบุตรอีก 4 คนๆ กระผมอยาก วิงวอนศาลว่า ถ้ากระผมไม่ได้กู้เงินมาชำระค่าหุ้นให้กับนายเกรียงแล้ว ไม่มีเหตุผลอะไรที่นายเกรียงจะโอนหุ้น ให้แก่ภรรยาและบุตรของกระผมได้อย่างไร (ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (3))

นอกจากนี้ พล.ต. สนั่น ยังได้ตอบข้อซักถามของนายก้านรงค์ จันทิก เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้ซักถาม พล.ต. สนั่น ว่า กรณีเงินกู้ 45 ล้านบาท ผู้ถูกร้อง (พล.ต.สนั่น) เคยตอบในการอภิปรายไม่ไว้วางใจว่า จะไปซื้อหุ้นบริษัท รอยัล ลานนาทาวเวอร์ จำกัด เป็นการลงทุนให้บุตร นำไปทำไร่่อุ่น และทำฟาร์มนกกระเจือกเทศ แต่ในการชี้แจงศาลรัฐธรรมนูญกลับบอกว่า นำไปซื้อหุ้นเพียงอย่างเดียว จึงสงสัยว่าข้อเท็จจริงคืออะไร พล.ต. สนั่น ตอบข้อซักถามว่า ข้อเท็จจริงเป็นไปตามที่ตอบต่อศาลรัฐธรรมนูญ การอภิปรายในสภาจะไม่มีการลงในรายละเอียดว่าจะนำไปทำอะไรบ้าง เป็นเพียงการตอบกว้างๆ จึงตอบไปว่าเอาเงินไปลงทุนให้บุตร 4 คน ไม่ได้กล่าวถึงกรรมาเป็นจำนวน 32 ล้านบาท และได้กล่าวต่อไปถึงการทำงานในเรื่องไร่่อุ่น (ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (3))

ต่อมาเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2543 ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยชี้ขาดตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2543 โดยคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมีความเห็นว่าพยานหลักฐานที่ฝ่าย ผู้ถูกร้องนำสืบทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าวนี้ โดยสรุปแล้วเห็นว่าไม่มีน้ำหนัก ไม่น่าเชื่อถือ และรับฟังไม่ได้ โดยเฉพาะเชื่อไม่ได้ว่าผู้ถูกร้องมีหนี้สินเงินกู้ 45 ล้านบาทจริง เชื่อไม่ได้ว่าผู้ถูกร้องนำเงินกู้จำนวน 45 ล้านบาทไปซื้อหุ้นบริษัท รอยัล ลานนาทาวเวอร์ จำกัดจริง และเชื่อไม่ได้ว่ามีการโอนหนี้ของผู้ถูกร้องจำนวน 45 ล้านบาทจากเจ้าหนี้เดิมที่เป็นกรรมการ 3 คน ไปเป็นของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัดจริง จึงลงมติด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ (องค์คณะตุลาการจำนวน 11 คน) ชี้ขาดว่า พล.ต. สนั่น ขจรประศาสน์ ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ (ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (4)) จากมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าว แสดงให้เห็นได้ว่า พล.ต.สนั่น ไม่ได้กู้เงินจำนวน 45 ล้านบาทจากนายถนอมรัตน์ และนายอนุศักดิ์จริง ไม่มีการนำเงินกู้จำนวน 45 ล้านบาทดังกล่าวไปซื้อหุ้นบริษัท รอยัล ลานนาทาวเวอร์ จำกัด ให้แก่นางฉวีวรรณและบุตร 4 คนจริง ดังนั้นต้องตอบคำถามให้ได้ว่าเงินจำนวน 45 ล้านบาทที่ พล.ต.สนั่น อ้างว่านำไปซื้อหุ้น ดังกล่าวให้แก่นางฉวีวรรณและบุตร 4 คนนั้น เป็นเงินที่นำมาจากที่ใดเพราะไม่ใช่เงินที่เกิดจากการกู้ตามที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ถ้าตอบไม่ได้ ก็น่าเชื่อว่าเป็นเงินที่เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ ต้องยึดกลับมาเป็นของแผ่นดิน

จากที่กล่าวมาแล้ว พล.ต.สนั่น มีทรัพย์สินรวม 72,349,246.32 บาท นางฉวีวรรณ คู่สมรสของพล.ต.สนั่น มีทรัพย์สินรวม 33,508,336.64 แต่ไม่มีเลขประจำตัวผู้เสียภาษี จึงน่าเชื่อว่าเป็นทรัพย์สินของพล.ต.สนั่นนั่นเอง จึงเท่ากับ พล.ต.สนั่น มีทรัพย์สินรวม 105,857,582.96 บาท (72,349,246.32 บาท + 33,508,336.64 บาท) นอกจากนี้ พล.ต.สนั่น ยังได้ตอบในการอภิปรายไม่ไว้วางใจว่า ได้มีการนำเงินไปลงทุนทำไร่่อุ่นที่จังหวัดพิจิตร ซื้อบริษัท ชาละวัน จำกัด และลงทุนเลี้ยงนกกระเจือกเทศกับบริษัท ฟาร์มพิจิตรไทย ปศุสัตว์ จำกัด ที่จังหวัดพิจิตร และได้ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชน (ทางไอทีวีทำเป็นสื่อบู๊ปประมาณ 1 ชั่วโมง ช่วงประมาณเดือน พ.ย. 2544 ซึ่งมี น.ส.มัลลิกา บุญมีตระกูล เป็นผู้ทำข่าว) ว่า พล.ต. สนั่นทำไร่่อุ่นประมาณ

200 ไร่ และลงทุนเลี้ยงนกกกระจอกเทศหลายหมื่นตัว (ตัวเลขหลายหมื่นบาท รวมมูลค่าประมาณนับหลายสิบล้านบาท) พื้นที่กว้างขวางมาก (ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถขอวีดิทัศน์เรื่องนี้ได้จากสถานีโทรทัศน์ ITV)

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด น่าเชื่อได้ว่า พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ร่ำรวยผิดปกติ จึงขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการไต่สวนข้อเท็จจริงซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถดำเนินการได้ ตามมาตรา 43 (3) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ที่บัญญัติว่า “มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 75”) ว่าทรัพย์สินรวมของ พล.ต.สนั่น 72,349,246.32 บาท พล.ต. สนั่น ได้มาอย่างไรทั้งๆที่ ในอดีตเป็นคนไม่เคยปรากฏว่ามีฐานะร่ำรวยมาก่อน (ได้เข้ามาจากนายทหารชั้นประทวนจนๆ มาร่ำรวยผิดปกติหลังจากเข้ามาเป็นนักการเมือง) ขอให้ไต่สวนข้อเท็จจริงทรัพย์สินรวมของนางฉวีวรรณ ได้มาอย่างไร เพราะไม่มีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีเลย น่าจะแสดงได้ว่าไม่มีรายได้ จึงทำให้น่าเชื่อว่าเป็นทรัพย์สินของ พล.ต.สนั่น แต่ใส่ชื่อนางฉวีวรรณ ขอให้ไต่สวนข้อเท็จจริงว่าเงินจำนวน 45 ล้านบาท ดังกล่าวที่ พล.ต.สนั่น ยื่นแสดงรายการบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินอันเป็นเท็จต่อ ป.ป.ช. มีที่มาที่ไปอย่างไรรวมทั้งเงินที่นำไปลงทุนทำไร่ร่อนถึงประมาณ 200 ไร่ และทำฟาร์มนกกกระจอกเทศ เงินเหล่านี้ได้มาอย่างไร ขอให้ตรวจสอบราคายานหลายคัน รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ เฟอร์นิเจอร์ ที่หุหุราในบ้านเลขที่ 59/13 มีราคาเท่าใด และราคาที่คืนด้วย รวมทั้งขอให้ไต่สวนข้อเท็จจริงด้วยว่ายังมีทรัพย์สินอื่นๆ อีกหรือไม่ที่เป็นของ พล.ต. สนั่น และหากการไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินดังกล่าว ปรากฏว่า พล.ต. สนั่น ไม่สามารถพิสูจน์หรือแสดงหลักฐานให้เชื่อได้ว่าทรัพย์สินต่างๆ ดังกล่าว ได้มาโดยชอบได้อย่างไร ทวง ป.ป.ช. จะได้ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่สมควร สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ตกเป็นของแผ่นดินต่อไป ตามมาตรา 75 มาตรา 43 (3) และมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542

ข้าพเจ้าจึงขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีที่น่าเชื่อว่า พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ร่ำรวยผิดปกติโดยเร็ว ผลการไต่สวนข้อเท็จจริงเป็นประการใด ขอให้โปรดแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระ สมความคิด)

ประธานกลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน

ที่ 13258 ถึง ป.ป.ช.
เรื่อง ร้องเรียน - (กลุ่มพิทักษ์)
วันที่ 23 09 42 เวลา น.
ผู้รับ
คณบดี 10 ต.ค. 43

สิทธิเสรีภาพของประชาชน
PLE RIGHT AND FREEDOM PROTECTION GROUP
งาน 1 ถนนเสรีไทย แขวงคันนายาว เขตคันนายาว กทม. 10240
6. 379-9374 แฟกซ์ 376-1205

23 ธันวาคม 2542

เรื่อง ขอให้ตรวจสอบความถูกต้องและควมมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของพล.ต.สนั่น ขจรประสาทน์
รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
เรียน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องมีจำนวน 7 แผ่น

ตามที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชนเกี่ยวกับ การที่ส.ส.พรรคฝ่ายค้านได้ขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อทบทวนไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรีทั้งคณะ โดยเมื่อวันที่ 15-16 ธันวาคม 2542 ส.ส.ในพรรคฝ่ายค้านได้อภิปรายเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สินของพล.ต.สนั่นฯ ได้ยื่นไว้ต่อคณะกรรมการป.ป.ช.ดังนี้ เงินฝากในธนาคารพาณิชย์จำนวน 23,215,670.87 บาท(เอกสารหมายเลข 1/1) เงินลงทุน หลักทรัพย์จดทะเบียนจำนวน 8,354,600.00 บาท(เอกสารหมายเลข 2/1) ที่ดินรกร้างที่ 1-25 รวมค่าประมาณ 23,361,760.00 บาท(เอกสารหมายเลข 3/1) บ้านอาศัย 18,096,263.60 บาท(เอกสารหมายเลข 4/1) ยานพาหนะ 1,593,000.00 บาท(เอกสารหมายเลข 5/1) ทรัพย์สินอื่นๆ(ราคาตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไปรวมค่า 1,000,000.00 บาท(เอกสารหมายเลข 6/1) รวมทั้งทรัพย์สินที่ยื่นไว้ต่อคณะกรรมการป.ป.ช.ทั้งสิ้นจำนวน 75,648,293.87 บาท

มีหนี้สินคือสัญญากู้ยืมเงิน 3 รายการจากบริษัท เอ เอ เอส ออโต้เซอร์วิส จำกัด ครั้งแรกกู้ยืมเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2540 จำนวน 20 ล้านบาท ครั้งที่สองกู้ยืมเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2540 จำนวน 15 ล้านบาท ครั้งที่สามกู้ยืมเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2540 จำนวน 10 ล้านบาท รวมหนี้สินที่กู้ยืมจากบริษัท เอ เอ เอส ออโต้เซอร์วิส จำกัด จำนวนทั้งสิ้น 45 ล้านบาท โดยมีนายพีระพล อิศระประสาทน์ เป็นผู้เซ็นแทนบริษัทดังกล่าวให้กู้ยืมเงินแก่พล.ต.สนั่นฯซึ่งเซ็นในฐานะผู้กู้ แต่ปรากฏว่าจากการตรวจสอบทะเบียนบริษัท เอ เอ เอส ออโต้เซอร์วิส จำกัด เลขที่ 3597/3529 บริษัทนี้ทำธุรกิจเรื่องรถยนต์ ไม่ได้ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงิน มีกรรมการบริษัทคือ นายอนุศักดิ์ อินทรภูวศักดิ์, นายภฤณนันธ์ พลากุล, นายคลัง คำคิมมงคลสูง, นายอนุรักษ์ อินทรภูวศักดิ์ ไม่ปรากฏชื่อนายพีระพลเป็นกรรมการบริษัทแต่อย่างใด จึงไม่มีอำนาจเซ็นแทนบริษัท และเมื่อตรวจสอบงบดุลของบริษัทพบว่าปี 2539 มีกำไร 14 ล้านบาท ปี 2540 ขาดทุน 51.56 ล้านบาท และปี 2541 ได้กำไร 19 ล้านบาท พล.ต.สนั่นฯไปกู้ยืมเงินจากบริษัทดังกล่าวได้อย่างไร ในเมื่อบริษัทอยู่ในภาวะขาดทุน แสดงว่าการขึ้นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของพล.ต.สนั่นฯต่อคณะกรรมการป.ป.ช.เป็นการแจ้งเอกสารเท็จ นอกจากนี้บริษัทของนายนา ทาวเวอร์ ซึ่งเป็นบริษัทที่อยู่ในเครือญาติจรรยาประสาทน์ ตามทะเบียนพบว่าสำนักงานตั้งอยู่ที่เลขที่ 210/7 ถนนสุขุมวิท แขวงจตุรดา กรุงเทพฯ ซึ่งพล.ต.สนั่นฯมีทะเบียนบ้านอยู่เลขที่เดียวกันนี้(บ้านดังกล่าวมีมูลค่าประมาณ 30 ล้านบาท)แสดงว่าบ้านดังกล่าวจะเป็นของพล.ต.สนั่นฯ

กลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน
THE PEOPLE RIGHT AND FREEDOM PROTECTION GROUP
 75 ซอยนารายณ์ 1 ถนนเสรีไทย แขวงคันนายาว เขตคันนายาว กทม. 10240
 โทร. 376-1596, 379-9374 แฟกซ์ 376-1205

และพล.ต. สนั่นยังอ้างว่าได้เงินจากแรงผลักดันส่วนตัวและจากคณะกรรมการป.ช. ไม่ได้ (ระบุจำนวนเงิน) ทั้งๆที่ไม่ได้เป็นเจ้าของโฉนดหรือเจ้าของมา จึงเป็นการฉ้อโกงทรัพย์สินที่ไม่ได้อยู่ในชื่อของตัวเอง นอกจากนี้จากบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่พล.ต.สนั่นยื่นต่อคณะกรรมการป.ช.ระบุว่า รายได้ประจำอื่นๆ (1) เงินปันผล ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน รวบรวมได้ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน จึงแสดงให้เห็นว่าพล.ต. สนั่นปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามมาตรา 34 แห่งพ.ร.บ.ป.ช.พ.ศ. 2542

ส.ส.พรรคฝ่ายค้านยังกล่าวว่า บ้านริมแควที่มีสัญลักษณ์ “ ลช ” รูปอาร์ม เป็นบ้านของ พล.ต.สนั่นฯ มีผู้ที่ยังสับสนว่าเป็นเจ้าของบ้านบอกว่าสัญลักษณ์ดังกล่าวทำไว้เพื่อการอุปถัมภ์ของนาย แต่พรรค พล.ต.สนั่นฯบอกว่าบ้านดังกล่าวไม่ใช่บ้านของพล.ต.สนั่นฯ และสัญลักษณ์ดังกล่าวเป็นสัญลักษณ์ของบริษัท สุโขทัยหินอ่อน แต่จากการตรวจสอบจากกรมทะเบียนการค้าปรากฏว่าสัญลักษณ์ของบริษัทสุโขทัย หินอ่อน ไม่ใช่ “ ลช ” รูปอาร์มแต่อย่างใด และส.ส.พรรคฝ่ายค้านยังกล่าวว่ามีการนำสัญลักษณ์ “ ลช ” ที่มาเป็นสัญลักษณ์พรรคเพื่อใช้เป็นใบเบิกทางอีกด้วย

จึงขอให้คณะกรรมการป.ช.ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของพล.ต.สนั่นฯ โดยเฉพาะหนี้สินตามสัญญาฉบับจำนวน 3 สัญญาดังกล่าว ซึ่งน่าจะเชื่อว่าไม่ได้มีการกู้ยืมเงินกันจริงตามเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว ขอให้ตรวจสอบพบหลักฐานว่าบริษัท เอ เอส ออโต้ซอร์วิส ได้มีการส่งมอบเงินหรือเช็คตามสัญญาฉบับจริงหรือไม่ เมื่อใด และมีการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยหรือไม่ อย่างไร เมื่อใด เป็นจำนวนเงินเท่าใดแล้ว ส่วนบัญชีที่ 210/7 ถนนสุโขทัย แขวงจตุรลง กรุงเทพมหานคร และบ้านริมแควดังกล่าวเป็นของพล.ต.สนั่นฯหรือไม่ หากพบว่าพล.ต.สนั่นฯ ขจรประสาทณ์ เป็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สิน หรือเอกสารที่ประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ก็ขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด เพื่อให้พล.ต.สนั่นฯพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองที่ดำรงอยู่ต่อไป ตามมาตรา 34 แห่งพ.ร.บ.ป.ช. พ.ศ. 2542 ผลเป็นประการใด กรุณาแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิระ สัมความคิด)

แกนนำกลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน

เครือข่ายองค์กรประชาธิปไตยและองค์กรประชาชน

สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนนท.)

สมาพันธ์ประชาธิปไตย

คณะกรรมการญาติวีรชนพฤษภา '35

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (กรป.)

สมาพันธ์พนักงานรัฐวิสาหกิจแห่งประเทศไทย

กลุ่มจิตอาสาการปฏิรูปทางการเมือง

ที่ ๘๘/๑๕ ถึง ๑๐๓/๑๖๖

เรื่อง ภัยพิบัติ

วันที่ ๒๓.๑๒.๖๓ เวลา ๑๕.๐๐ น

ผู้รับ ๒๘๒๓/๖๑/๑๖๖/๒๒

พิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน
OPLE RIGHT AND FREEDOM PROTECTION GROUP
อาคาร 1 ถนนเสรีไทย แขวงคลองเตย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10240
โทร ๐๒-๒๖๖-๐๓๗๔ โทรสาร ๐๒-๒๖๖-๑๒๐๙

๓ ตุลาคม ๒๕๔๓

เรื่อง ขอให้ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของ
นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เรียน คณะกรรมการ ป.ป.ช.

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. หนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2543 จำนวน 2 แผ่น
 2. บัตรคนสุดท้ายบัตรประชาชน ฉบับลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2543 จำนวน 2 แผ่น
 3. ภาพถ่ายเอกสาร 3 ชั้น บนที่ดินโฉนดเลขที่ 14360, 14361 ตำบลไม้จันทน์
อำเภอวังน้อย จังหวัดอ่างทอง จำนวน 4 แผ่น
 4. สัญญาซื้อขายและสัญญาจำนองโฉนดเลขที่ 14360, 14361 ตำบลไม้จันทน์
อำเภอวังน้อย จังหวัดอ่างทอง จำนวน 13 แผ่น

ตามที่ปรากฏเป็นข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2543 ความว่า "คุณสมศักดิ์ บ้านพักสุดโอ้อวดขนาดหรู ราคาประมาณ 30 ล้านบาท ซึ่งกำลังก่อสร้างที่ตำบลวังน้อย จังหวัดอ่างทอง ของนายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยนายสมศักดิ์ อ้างว่าที่สร้างได้เช่นนี้เพราะพ่อค้ารายตามข่าว คุณสมศักดิ์ 3 ชั้น คืออสังหาริมทรัพย์ คืออสังหาริมทรัพย์แห่งใหม่เป็นทองไม่กลัวไฟไหม้ อันใช้เงินกองก้นครอบครัวมาใช้ซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ 14360, 14361 ตำบลไม้จันทน์ อำเภอวังน้อย จังหวัดอ่างทอง แต่ก่อนอยู่แค่ห้องแถว พอมีลูกมีเมียเลยคิดสร้างบ้านขยายครอบครัว แรกเคยหาเงินมาซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ 14360, 14361 ตำบลไม้จันทน์ อำเภอวังน้อย จังหวัดอ่างทอง เมื่อ 2 ปีก่อน ซึ่งคราวก่อนนั้น คุณสมศักดิ์ 3 ชั้น พบก่อสร้างใกล้เสร็จแล้ว เหลือแต่ตกแต่งภายนอก - ภายใน ใช้งบไปแล้วกว่า 35 ล้านบาท เหลือเงินแสดงบัญชีทรัพย์สิน สมัยนั่งรมช. ใช้รถอีซูซุ พอขึ้นเป็นรมว. ขยับขึ้นเป็นรถ 7 ประตูใช้เงินไปเป็นของขวัญวันรับปริญญาโท" เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2543 นายสมศักดิ์ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ความจริงแล้วบ้านที่อ้างสร้างไม่จริง บ้านหลังนี้เริ่มสร้างมาตั้งแต่ปี 2539 สมัยที่เป็นฝ่ายค้าน ตอนนั้นพ่อค้ายังมีชีวิตอยู่ เนื่องจากเดิมครอบครัวตนอยู่ห้องแถว แต่เมื่อครอบครัวขยายใหญ่ขึ้น ลูกๆ โตมาขึ้น ภรรยาตนจึงคิดว่าครอบครัวเราจะมีบ้านเป็นหลังกันเสียที จึงถกมือให้เพื่อนสนิทตนออกแบบให้ จากการสอบถามชาวบ้านในละแวกดังกล่าวทราบว่า บ้านหลังนี้ใช้เวลาก่อสร้างประมาณ 1 ปี มีผู้รับเหมามาหลายรายที่เข้ามาดูแลก่อสร้างแบบต่าง ๆ เข้ามาดำเนินการ ใช้งบประมาณกว่า 3 ล้านบาท รายงานข่าวว่าโดยส่วนตัว นายสมศักดิ์ มีเที่ยวรถอีซูซุ 4

กลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน
THE PEOPLE RIGHT AND FREEDOM PROTECTION GROUP
76 ซอยเวลา 1 ถนนเสรีไทย แขวงคันนายาว เขตคันนายาว กทม. 10240
โทร. 376-1506, 379-9374 แฟกซ์ 376-1201

ประจักษ์ชาว ส่วนกรรมาธิการเพียงคนเดียวชาว... เกษมิโรงสีข้าวซึ่งเป็นของบิดา แต่ตามธรรมเนียม โดยทั่วไปมักจะมอบกิจการของตระกูลให้ลูกชาย ส่วนพี่ชายนางระวีวรรณ ยังขับรื้อ/ไรท์อยู่" (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1) และหนังสือพิมพ์สุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันจันทร์ที่ 15 พฤษภาคม 2543 ความว่า "จ.ม. จาก "อาคิ" แดงแดงชีวิต ห้องแถวแออัด..... ทันทีที่พาดหัวข่าวระบุว่า "คือรวบเหี่ยว ชุ่มปลูกบ้าน 30 ล้านบาท" "ร.ม. คือ" นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล รว.ศึกษาธิการ จึงรีบอ่านแฟกซ์ ลงวันที่ 11 พฤษภาคม ซึ่งแจ้งภาพแทน "ห้องแถวแออัด" นายวณิเชศ 4 หน้ากระดาษว่า "กรณีบ้านคุณสมศักดิ์ มูลค่า 30 ล้านบาท ที่มีหนังสือพิมพ์ออกฉบับหนึ่ง พยายามเชื่อมโยงให้เห็นว่า กระผมของให้เงินที่ได้จากการทุจริตต่าง ๆ มาใช้ในการก่อสร้างปลูกปิดซ่อนเร้นไม่ให้ใครรู้ว่ากระผมมีบ้านหลังนี้ เกี่ยวข้องประกาศว่าตนเองเป็นนักการเมืองยากจน กระผมยืนยันมาตลอดว่า กระผมเป็นนักการเมืองธรรมดาคนหนึ่ง ตลอดระยะเวลาที่เข้ามาเล่นการเมือง โดยเฉพาะช่วงเป็นรัฐมนตรีได้มีทรัพย์สินสมบัติใด ๆ มากไปกว่าสถานภาพที่เคยเป็น กระผมเป็นน้องคนเล็กของครอบครัวใหญ่ มีที่ 11 คน ทั้งหมดล้วนประกอบสัมมาอาชีพ มีฐานะความเป็นอยู่ในขั้นดีแทบทั้งสิ้น ได้ช่วยจ้ำจุนเป็นกำลังหลัก สนับสนุนกระผมในการทำงานการเมืองมาโดยตลอด ลำพังกระผมกับภรรยาที่เดียวและแม่ที่ไว้ใจ ไม่ก็ล้านบาท ซึ่งส่วนเป็นอสังหาริมทรัพย์ คงไม่เพียงพอแน่นอนต่อการทำงานและการดำรงสถานภาพของนักการเมืองในสภาพปัจจุบัน ในส่วนครอบครัวกระผมนั้น เพื่อน ๆ มักล้อเลียนว่ากระผมโชคดี เพราะได้แต่งงานกับภรรยาซึ่งเป็นบุตรสาวคนโตของเจ้าของโรงสีผสมข้าวเจริญกิจ ซึ่งเป็นโรงสีที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดอ่างทอง เมื่อได้แต่งงานกันระยะหนึ่ง ภรรยาจึงแยกออกมาตั้งร้านขายข้าวสารเป็นของตนเอง แต่ในฐานะทายาทคนหนึ่ง ญาติ ๆ โดยเฉพาะพ่อค้าก็ยังคงไปกราบของกระผมมีในส่วนในการบริหารกิจการโรงสีเช่นเดียวกับทายาทคนอื่น แต่ด้วยความที่เป็นผู้หนึ่งจึงปลื้มตัวออกมาค้าขายข้าวสารเพียงลำพัง และยกหน้าที่การบริหารกิจการโรงสีไว้แก่พี่ชาย หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากโรงสี ร้านขายข้าวสารก็คงดำเนินการได้ยากเต็มที และกิจการร้านขายข้าวสารนี้เองที่ต่อมากลายเป็นกิจการที่ทำรายได้ให้หลักให้ครอบครัวกระผมใช้เลี้ยงดูลูก ๆ ทุกคน

ปลายปี 2539 ภายหลังการเลือกตั้งใหญ่ทั่วประเทศ การเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรติดต่อกันมาถึง 6 สมัยของกระผม ทำให้ประชาชนโดยเฉพาะสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ จำนวนมาก เดินทางมาเยี่ยมเยือนถึงบ้านพักเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ บ้านห้องแถวที่เคยอาศัยอยู่รวมทั้งร้านข้าวสารกับถนนและ ไม่เหมาะสมต่อการต้อนรับใครเลย ประกอบกับลูก ๆ เริ่มเติบโตเป็นหนุ่มสาว แต่ยัง

กลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน
THE PEOPLE RIGHT AND FREEDOM PROTECTION GROUP
 75 ซอยนวมานา 1 ถนนเสรีไทย แขวงคำมกานายาว เขตคันนายาว กทม. 10240
 โทร. 376-1596, 379-9374 แฟกซ์ 376-1201

ต้องอาศัยหมอนในห้องเดียวกันรวม 6 คน พ่อแม่ลูกทั้งหมดล้วนต้องการร้องหับเป็นของตนเอง ภาระจึงเล่าเรื่องไปปริศนาญาติ ๆ โดยมีพี่ชายคนที่สองของภรรยา คือนายไพโรจน์ ถักรบวิริทธิ์ ที่ กระผมเรียกว่า “อาตุ้ย” เป็นแกนกลางประจวบญาติ ทุกคนก็เห็นร่วมกันว่าจะช่วยสนับสนุนในการ ก่อสร้างบ้าน เพื่อให้ภรรยากระผมและครอบครัวรวมญาติ ๆ ทุกคนเข้าไปอยู่อาศัยร่วมกัน

เมื่ออาตุ้ยรับการเป็นหัวเรือใหญ่ ต่อมาเมื่อหาที่ดินได้ การก่อสร้างจึงเริ่มต้นขึ้น ตั้งแต่ปี 2540 ซึ่งขณะนั้นผมยังเป็น ส.ส.ฝ่ายค้าน โดยการถมดินทำรั้วและก่อสร้างรากฐาน แบบไม่ เร่งรีบ ค่อย ๆ ดำเนินการไปเรื่อย ๆ กระทั่งผมได้รับโปรดเกล้าฯ ดำรงตำแหน่งเป็น รมช.ศึกษาธิการ ในปีปลายปี 2540 การก่อสร้างในส่วนตัวอาคารก็ได้ดำเนินการไปบ้างแล้ว และมีการแก้ไขรายละเอียดการก่อสร้างอยู่บ่อยครั้ง จึงใช้เวลานานเนิ่นนานออกไปมากกว่าปกติ

ภายหลังปรากฏเป็นข่าวขึ้นมา โดยเฉพาะประเด็นที่ว่าบ้านมีมูลค่าถึง 30 - 40 ล้านบาทถึง 70 ล้านบาท ยืนยันว่าเป็นข้อมูลที่คลาดเคลื่อน เพราะโดยข้อเท็จจริงที่ดินที่ใช้ในการก่อสร้างก็ยังติดจำนองอยู่กับธนาคารอยู่ ทั้งขนาดของพื้นที่บ้านที่มีเนื้อที่ประมาณ 300 ตาราง เมตร การตีราคามูลค่าก่อสร้างย่อมตรวจสอบได้ไม่ยาก จึงแปลกใจมากที่สุดที่มูลค่าบ้านหลังนี้ ทะยานขึ้นไปเป็น 40 - 50 ล้านบาทได้อย่างไร เพราะแค่ 10 ล้านบาทก็คงยากที่จะรวบรวมให้ถึงได้

รมช.สมศักดิ์ หึงษ์คำชี้แจงแสดงสิทธิของตนเองว่า

“ในฐานะ พ่อ ของครอบครัวเล็ก ๆ แห่งตระกูลปรมาณูนั่นแหละ อันมีภรรยา และบุตรอีก 4 คนนั้น เมื่อตัดสินใจก้าวเข้ามาบนเส้นทางการเมือง แก่กับกระผมได้ทอดทิ้ง ภรรยาและลูก ๆ ไว้เบื้องหลังเพียงลำพัง จิตได้สำนึกบอกตัวกระผมเองมาตลอดว่า หากภายหลัง ญาติ ๆ ยกบ้านให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่ภรรยาของกระผม เพื่อตอบแทนความเมตตาของ “แม่” คนหนึ่งที่ต้องทำหน้าที่ดูแลครอบครัวในทุกด้านมาตลอดครึ่งก่อนชีวิต บ้านหลังนี้ก็จะมิได้เป็น ความภูมิใจของกระผมเลย เพราะมิได้สร้างจากหยาดเหงื่อแรงกายที่กระผมในฐานะผู้นำครอบครัว เป็นผู้ทำให้ ผมยังเหงาใจและมีความสุขกับบ้านห้องแถว และร้านขายข้าวสารหลังเดิมที่มีอยู่ แค่นี้สำหรับลูก ๆ กระผมก็คิดว่าน่าจะได้รับสิทธิ์นี้โดยบริสุทธิ์ใจ เพราะนี่คือบ้านที่เกิดจากมรดก ซึ่งคุณค่าของเขาเป็นผู้สร้าง และสั่งสมไว้ให้” และถ่ายทอดผ่านแม่แก้ว คุณหญิง คุณน้า และแม่ของ เขาเอง” (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

กลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน
THE PEOPLE RIGHT AND FREEDOM PROTECTION GROUP
 75 ซอยนพนาถ 1 ถนนเสรีไทย แขวงคีนายาว เขตคีนายาว กทม. 10240
 โทร. 376-1596, 379-9374 แฟกซ์ 376-1201

แต่จากหลักฐานและข้อเท็จจริงที่ตรวจสอบ ปรากฏว่า ฤทธาสน์ 3 ชั้น ที่ปรากฏ
 ความภาพถ่าย (ซึ่งที่ส่งมาด้วย 3) ปลูกอยู่บนที่ดิน โฉนดเลขที่ 14360, 14361 เลขที่ดิน 384, 1000
 หน้าสำรวจ 1145, 1146 ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ซึ่งมีชื่อนายสุรเชษ
 นิ่มกุล เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ โดยซื้อมาจากนางนวลเนตร กวาวงษ์ ผู้จัดการมรดกของนายอนันต์
 กวาวงษ์ เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2539 ในราคา 1,000,000.- บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) ในวันเดียว
 กับที่ซื้อที่ดินทั้งสองโฉนดนั้น นายสุรเชษ นิ่มกุล ได้ทำสัญญาและจำนองที่ดินทั้งสองโฉนด
 ดังกล่าวเป็นประกันหนี้เงินกู้ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เป็นเงิน 6,000,000.- บาท (หกล้านบาท
 ถ้วน) พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 19% ต่อปี (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 4) ปัจจุบันนายสุรเชษ นิ่มกุล
 ได้ผ่อนชำระเงินกู้จำนองตั้งแต่ปี 2539 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน เป็นเงินประมาณเดือนละ 260,000.-
 บาทเศษ โดยไม่ผิดนัด (เป็นลูกหนี้ชั้นดีตลอดมา แม้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ แต่ก็ไม่มีปัญหาเรื่องการ
 ผ่อนชำระ) และปัจจุบันมีภาระหนี้การชำระอยู่อีกประมาณ 1 ล้านบาทเศษ และยังคงค้างชำระอยู่กับ
 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และสามารถตรวจสอบข้อมูลได้ที่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สาขาจังหวัด
 อ่างทอง

ภายหลัง นายสุรเชษ นิ่มกุล ได้ทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินทั้งสองโฉนดดังกล่าวให้
 กับนายไพโรจน์ วัชรบริรักษ์ โดยในสัญญาจะซื้อขายระบุราคาที่ซื้อขายต่อกัน เป็นเงิน 3,500,000.-
 บาท (สามล้านห้าแสนบาทถ้วน) ซึ่งไม่น่าเชื่อถือว่าจะซื้อขายกันจริง เพราะนายสุรเชษ นิ่มกุล ได้กู้
 เงินและจำนองเป็นเงินถึง 6,000,000.- บาท และผ่อนชำระมาโดยไม่ผิดนัด แต่มาขายเพียง
 3,500,000.- บาท (สามล้านห้าแสนบาทถ้วน) ซึ่งเงินที่นายสุรเชษ นิ่มกุล ผ่อนชำระให้กับธนาคาร
 ตามสัญญาและจำนองก็เกินกว่า 3,500,000.- บาท (สามล้านห้าแสนบาทถ้วน) มาแล้ว และโดย
 วิทยุชุมชน ผู้ขายจะไม่ขายที่ดินในราคาขาดทุนขนาดเช่นนี้ ในทางกลับกันโดยวิทยุชุมชนแล้ว ทางฝ่ายผู้
 ซื้อก็ไม่น่าเชื่อว่า จะซื้อที่ดินคิดจำนอง และลงทุนก่อสร้างบ้านเลขที่สามชั้น 3 ชั้น ลงบนที่ดินของ
 ผู้อื่นซึ่งคิดจำนองอยู่กับธนาคาร เพราะบ้านจะตกเป็นส่วนตัวกับที่ดินกันแน่ และอาจเสี่ยงถูกบังคับ
 จำนองไปพร้อมที่ดินอีกด้วย ดังนั้น (สัญญาจะซื้อขายที่ดินในราคา 3,500,000.- บาท (สามล้าน
 ห้าแสนบาทถ้วน) ไม่น่าเชื่อถือว่าได้มีการซื้อขายกันจริง ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ในส่วนการ
 สอดส่องของกรมการ้องการจังหวัดอ่างทอง ในคดีที่นายสนธิศักดิ์ ปริกมณีกุล กล่าวหาบริษัท
 นนังสื่อพิมพ์ ถึงขโมยรายวัน จำกัด) กับพวก

กลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน
THE PEOPLE RIGHT AND FREEDOM PROTECTION GROUP
 75 ซอยเงาฟ้า 1 ถนนเสรีไทย แขวงคลองยาว เขตคันนายาว กทม. 10240
 โทร. 376-1596, 379-0374 แฟกซ์ 376-1201

นายไพโรจน์ ฉัตรบริรักษ์ ก็เป็นบุคคลที่นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล ระบุกล่าวอ้างว่า เป็นที่หมายของกรรมา และอ้างว่าเป็นผู้ลงทุนปลูกสร้างภูตนาสน 3 ชั้น บนที่ดินดังกล่าวให้นายสมศักดิ์ - กรรมา และครอบครัว รวมใจญาติ ๆ ทุกคนเข้าไปอยู่อาศัยร่วมกันนั้นก็ปรากฏว่านายไพโรจน์ ฉัตรบริรักษ์ มีรายได้จากการประกอบธุรกิจโรงสี ในนาม ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจ ค่าไรสุทธิประมาณปีละ 400,000.- บาทเศษ (ในปี 2541) นายไพโรจน์ ฉัตรบริรักษ์ มีที่อยู่เลขที่ 107 หมู่ 6 ตำบลศาลเจ้าโรงทอง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น เป็นผู้อาศัยบ้านของบิดา ซึ่งจะเห็นได้ว่า แก้วตัวนายไพโรจน์ ฉัตรบริรักษ์ เองก็ยังไม่มียานของตนเอง ต้องอยู่บ้านของบิดา จึงไม่อยู่ในวิสัยที่จะซื้อที่ดินทั้งสองแปลง รวม 5 ไร่เศษ หรือปลูกสร้างภูตนาสน 3 ชั้น ไ้แก่นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล และครอบครัว ซึ่งมีฐานะเป็นน้องเขยเท่านั้น

นายสุรเชษ นิ่มกุล อดีตเป็นครูอยู่ที่ต่างจังหวัดอ่างทอง ต่อมาได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน และเคยประกอบธุรกิจห้างหุ้นส่วนจำกัด ทุกกลาง 1994 ซึ่งมีรายได้กำไรสุทธิปีละ 372,000.- บาท (ในปี 2541) ปัจจุบันเป็นกำนันตำบลม่วงเตี้ย อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

ปัจจุบันนายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล และกรรมา ได้ย้ายทะเบียนบ้าน จากบ้านเลขที่ 295-297 หมู่ 6 ตำบลเจ้าโรงทอง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น เข้าเป็นผู้อาศัยในบ้านเลขที่ 7/3 หมู่ที่ 11 ตำบลม่วงเตี้ย อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีชื่อนายสุรเชษ นิ่มกุล เป็นเจ้าบ้าน

นายสุรเชษ นิ่มกุล ก็ไม่อยู่ในวิสัยที่จะซื้อที่ดินทั้งสองโฉนดและหรือกู้เงินจำนวนที่ดินทั้งสองโฉนด และหรือก่อนชำระเงินกู้เป็นเงินจำนวนเดือนละกว่า 200,000 บาท มาเป็นเวลา กว่า 4 ปีได้

กรรมาของนายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล ก็ไม่เคยแจ้งทรัพย์สินต่อ ป.ป.ช. ว่าเคยได้รับทรัพย์สินมรดกมาจากบิดาจำนวนเท่าใด

ประกอบกับได้มีการด่าทอพรตชนผู้ โตโยต้า สีขาว เลขทะเบียน 3ฝ-1243 กรุงเทพมหานคร ที่มีตำรวจนครบาลสืบสวน สังกัดกระทรวงกลาโหม หน่ออยู่ด้านข้างรถ ซึ่งนายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม การกำกับดูแลกรมอาชีวศึกษา อยู่เข้าไปจอดที่หน้าบ้านพัก เลขที่ 295 - 297 หมู่ 6 ตำบลศาลเจ้าโรงทอง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นบ้านเกิดของนายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล อยู่อาศัยและแจ้งกับ ป.ป.ช. ว่าเป็นบ้านพักอาศัยของตน และรถยนต์คันดังกล่าวก็ไปจอดอยู่ในบริเวณภูตนาสน 3 ชั้น ในวันเดียวกันด้วย คือวันเสาร์ที่ 16 กันยายน 2543 ซึ่งเป็นวันพุธ เคาร และสอดคล้องกับข้อมูลทั้งหมด

กลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน
THE PEOPLE RIGHT AND FREEDOM PROTECTION GROUP
75 ซอยเวธานี 1 ถนนเสรีไทย แขวงคันนายาว เขตคันนายาว กทม. 10240
โทร. 376-1596, 379-9374 แฟกซ์ 376-1201

7. พิจารณารายการและเทปบันทึกการรื้อถอนของไอทีวี ซึ่งนายสมศักดิ์
ปรินานันท์ทูล ให้สัมภาษณ์
8. สอดสวนรายการทะเบียนราษฎร บ้านเลขที่ 7/3 หมู่ที่ 11 ตำบลม่วงเตี้ย
อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ซึ่งเป็นบ้านนายสุรเชษ นิ่มกุล ซึ่งนาย
สมศักดิ์ ปรินานันท์ทูล และภรรยา ได้ย้ายเข้าไปอาศัยอยู่กับนายสุรเชษ
นิ่มกุล เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2543

จึงขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการตรวจสอบความถูกต้อง และความมีอยู่จริง
ของทรัพย์สิน และหนังสือดังกล่าวของนายสมศักดิ์ ปรินานันท์ทูล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษา
ธิการ ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 293 วรรคท้าย ผลเป็นประการใด
กรุณาแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิระ ธนทวณกิจ)

ประธานกลุ่มพิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน

บรรณานุกรม

หนังสือและบทความภาษาไทย

- กรมชล ท่องธรรมชาติ และเขาวนระ ไตรมาส. วิวัฒนาการของระบบรัฐธรรมนูญไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน, กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, 2545.
- กิตติศักดิ์ ปรกติ. ข้อสังเกตบางประการว่าด้วยบทบาทภาระหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร, วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 30 ฉบับที่ 2 มิถุนายน 2543.
- _____. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540, กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2541.
- โกเมศ ขวัญเมือง. การตรวจเงินแผ่นดิน ใน รวมสารรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน, กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2541.
- คณะกรรมการศึกษาและวิเคราะห์ร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับศาลเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน (ก.ร.ค.). รายงานการศึกษาและวิเคราะห์ร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับศาล, เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม, 2540.
- นพพล เสงเจริญ. “ศาลรัฐธรรมนูญ” เทศาภิบาล ปีที่ 94 ตุลาคม 2542.
- นันทวัฒน์ บรรณานันท์. รายงานการวิจัยเรื่อง ศาลรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ, เสนอต่อสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ กันยายน 2542.
- _____. สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) การดำเนินคดีอาญา กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง, กรุงเทพมหานคร : องค์การคำครุสภา, 2544.
- นิพนธ์ พัวพงศกร และคณะ. ยุทธศาสตร์การต่อต้านคอร์รัปชันในประเทศไทย พ.ศ. 2543, กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2543.
- นกุล สัจจวิเศษ. “ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540”. รัฐสภาสาร ปีที่ 50 ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ 2545.
- เนตรทราย ตั้งขจรศักดิ์. บทบาทและโครงสร้างของสถาบันตรวจเงินแผ่นดิน, วิทยานิพนธ์ปริญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- บรรเจิด สิงคะเนติ. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ, กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2544.
- _____. สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) ศาลรัฐธรรมนูญ, กรุงเทพมหานคร : องค์การคำครุสภา, 2544.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. “ขั้นตอนการจัดทำรัฐธรรมนูญและการค้นหาเจตนารมณ์ของผู้ร่างรัฐธรรมนูญ” รพี’ 45 คณะกรรมการเนติบัณฑิตสมัยที่ 54 สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.

- _____ . ระบบการตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง, รายงานวิจัยเมื่อจัดทำข้อเสนอการปฏิรูปการเมืองไทย เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย (คปป.), กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2538.
- ปราโมทย์ ประจนปัจจนึก. สิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540, วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ปีที่ 27 ฉบับที่ 2.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ. คอร์รัปชันในภาครัฐ : ความเห็นและประสบการณ์ของครัวเรือน, ใน รายงานการวิจัยคอร์รัปชันในประเทศไทย. สำนักงาน ก.พ. 2544.
- มนตรี รูปสุวรรณ และคณะ. เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540), กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2542.
- มานิตย์ จุมปา. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540), กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2545.
- ฤทัย หงส์สิริ. สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, กรุงเทพมหานคร : องค์การคำของคุรุสภา, 2544.
- วัชร ไซยสาร. สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ, กรุงเทพฯ : นิติธรรม, 2544.
- ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง. ข้อควรระวังเกี่ยวกับศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง, กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด จีรัชการพิมพ์, 2544.
- สถาบันพระปกเกล้า. องค์การอิสระของประเทศไทยและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง, นนทบุรี : A.P. กราฟฟิคดีไซน์ และการพิมพ์ จำกัด, 2545.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. คำอธิบายกฎหมายการคลัง, กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2537.
- _____ . สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) การตรวจเงินแผ่นดิน, กรุงเทพมหานคร : องค์การคำของคุรุสภา, 2544.
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. รายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2543, กรุงเทพมหานคร : องค์การคุรุสภา, 2544.
- สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.). คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร, กรุงเทพฯ : ธรรมสาร, 2544.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี 2543, กรุงเทพมหานคร : บริษัท ศรีเมืองการพิมพ์ จำกัด, 2544.
- _____ . รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่ พร้อมข้อสังเกตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประจำปี 2544, กรุงเทพมหานคร : บริษัท ศรีเมืองการพิมพ์ จำกัด, 2545.
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. คู่มือประชาชน การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, สิงหาคม 2543.

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, ข้อควรรู้เกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี, 2541.

เสาวณีย์ ไทยรุ่งโรจน์ และคณะ. สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและทัศนคติของผู้ประกอบการต่อการให้
บริการของภาครัฐ. ใน รายงานการวิจัยคอร์รัปชันในประเทศไทย. สำนักงาน ก.พ., 2544.

เอกอิศร์ ทองเนื้อดี. การเปิดเผยเอกสารเกี่ยวกับการสอบของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ พ.ศ. 2540, นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

บทสัมภาษณ์

บทสัมภาษณ์ คุณนพดล เองเจริญ เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2545
โดย รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์.

บทสัมภาษณ์ คุณวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เมื่อวันที่ 10
มิถุนายน พ.ศ. 2545 โดย รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์.

บทสัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม
พ.ศ. 2545 โดย รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์.

บทสัมภาษณ์ คุณวิชา มั่นสกุล ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และ
คุณสุภัทร์ สุทธิมนัส เลขานุการแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เมื่อวันที่ 17
พฤษภาคม พ.ศ. 2545 โดย รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์.

สถาบันพระปกเกล้า

KING PRAJADHIPOK'S INSTITUTE

47/101 อาคารศูนย์สัมมนา 3 ชั้น 5 สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน

ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง นนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0-2527-7830-9 โทรสาร 0-2527-7828

e-mail : kpioffice@kpi.ac.th <http://www.kpi.ac.th>